

**UNIVERZITA
JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

magisterské kombinované studium

2012 – 2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno a příjmení autora:

Martina Třešňáková

Název práce:

Rozvoj vybraného regionu

Městská část Praha 12

Praha 2014

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. PhDr. Václav Horčíčka PhD.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined (Part time) Studies

2012 - 2014

DIPLOMA THESIS

Name:

Martina Třešňáková

Title:

Development of the selected region
City of Prague 12

Prague 2014

**The Diploma Thesis Work Supervisor:
Doc. PhDr. Václav Horčíčka PhD.**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 13. 3. 2014

Jméno autorky: Martina Třešňáková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu docentovi Horčíčkovi jako garantovi za laskavou spolupráci při tvorbě této diplomové práce, místní agendě 21 pro Prahu 12, především pak panu magistru Petru Prchalovi - starostovi MČ P12, paní inženýrce Evě Tylové – místostarostce MČ P12, paní magistře Ivetě Němečkové, paní inženýrce Lence Procházkové, a Pavlu Šremerovi, prom. biologovi.

Anotace

Diplomová práce se zabývá pohledem do městské části Prahy 12, jejím potenciálem pro cestovní ruch a všeobecný rozvoj. Rozebírá cíle, obsah, formy, metody využití cestovního ruchu v městské části v souvislosti s místní agendou a strategickým plánem. Teoretické poznatky jsou využity v praktické aplikaci SWOT analýzy a průzkumu mezi obyvateli. Na závěr je detailně popsána příprava, implementace a realizace projektu využitelného v městské části.

Klíčové pojmy

Rozvoj, strategický plán, místní agenda, cestovní ruch, udržitelný rozvoj, územní rozvoj, revitalizace, stezky, cyklostezky, vandalismus, komunitní plán, akční plány, veřejný odbor, operační program životního prostředí

Annotation

This thesis is concerned with a view to Prague 12, its potential for tourism and general development. It analyzes the objectives, content, forms, methods using tourism district in connection with a local agenda and strategic plan. Theoretical knowledge is used in the practical application of SWOT analysis and survey of residents. Finally, a detailed description of the preparation, implementation and project implementation usable in the district.

Key words

Development, strategic plan, the local agenda, tourism, sustainable development, urban development, revitalization, trails, bike trails, vandalism, community plan, action plans, public department, operational program Environment

OBSAH:

I ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	
II FAKTA PRAHY 12	10
2.1 Historie.....	10
2.2 Současný stav.....	11
2.2.1 Bytové domy a bytová situace	13
2.2.2 Nebytové objekty	14
2.2.3 Pozemky.....	14
2.3 Politika.....	15
2.4 Obyvatelstvo	16
2.5 Infrastruktura	18
2.5.1 Dopravní infrastruktura.....	18
2.5.2 Technická infrastruktura	18
2.6 Školství	19
2.7 Kultura	21
2.8 Sport a volný čas.....	22
2.9 Sociální služby.....	24
2.10 Zdravotnictví.....	25
2.11 Životní prostředí	25
2.11.1 Krajina	26
2.11.2 Ovzduší	28
2.11.3 Odpady.....	29
2.11.4 Zemědělská půda	30
2.11.5 Veřejná zeleň	30
2.11.6 Voda.....	31
2.11.7 Hluk	33
2.12 Hospodářství	35
2.13 Výstavba a investice	36
2.14 Bezpečnost.....	37
2.15 Územní rozvoj.....	38
2.16 Fondy EU	39

2.17 Agenda 21	39
III PŘÍLEŽITOSTI – ANALÝZA ATRAKTIVIT MĚSTSKÉ ČÁSTI.....	41
3.1 Cestovní ruch	41
3.2 Strategické plánování a územní rozvoj	43
3.3 Marketing městské části.....	44
3.4 Udržitelnost životního prostředí – zachování zeleně, přírody	46
3.5 Modřanská rokle	48
3.6 RAK – Rekreační a kondiční areál	48
3.7 Šance.....	48
3.8 Komořanský cukrovar.....	49
3.9 Letiště Točná.....	50
3.10 Čokoládovny	51
3.11 Náměstí a obchodní dům	52
3.12 Developerské projekty U Dubu a KOTI Hyacint	53
3.13 Návaznost na Posázavský Pacifik a Posázavskou stezku	54
3.14 Ubytovací kapacity	55
3.15 Restaurační zařízení a pohostinská činnost	57
3.15.1 Maurerův výběr.....	57
3.15.2 Výčet restauračních zařízení Prahy 12.....	58
3.16 Cyklostezka a tůně	61
PRAKTICKÁ ČÁST	
IV VÝZKUM.....	67
4.1 Dotazník pro místní obyvatele	69
4.2 Dotazník pro potenciální návštěvníky	71
4.3 Vyhodnocení sběru dat	71
4.4 Reálné možnosti.....	73
V ZÁVĚR.....	74
VI ZDROJE.....	75
VII PŘÍLOHY.....	85

I ÚVOD

Pro výběr možného regionu a jeho rozvoje zvoleného ke zkoumání hrálo roli několik hledisek. Především fakt, že autorka tuto lokalitu zná nejlépe, protože ona i celá její rodina je původem z Modřan, tím pádem je schopna kriticky se zamýšlet jako občan lokality nad jejími možnostmi a chybami, ale zároveň dokáže vyzdvihnout její přednosti. Lokalita má spoustu slabin, které by bylo možno vylepšit, nicméně buď proto není možnost kvůli okolnostem, nebo pro to nejsou předpoklady ve vedení městské části. Zajímavé je, že Praha 12 nemá žádnou agendu cestovního ruchu jako lokalita okraje Prahy, ale zároveň to neznamená, že by se tento fakt neměl změnit. Vzhledem k další výstavbě v těchto končinách a novým projektům, které městská část chystá je naděje přívalu nových občanů ale i turistů. Nejlákavějším místem, které Praha 12 dokáže aktuálně turistům nabídnout je cyklistická stezka, vedoucí ze Zbraslavi až do centra Prahy, podél níž se nachází spousta rekreačních ploch, osvěžoven, míst ke koupání, k venčení psů či k posezení s kočárkem. V létě se tu střetává obyvatelstvo celé Prahy i okolí a proslulost stezky se dostala až tak daleko, že se zvažuje její únosnost a kapacita, která je v přetížení. Na toto téma se autorka zaměří. V práci autorka použije kromě odborné literatury vztahující se k městské části, její historii a současnosti i odborné texty týkající se cestovního ruchu, marketingu, rozvoje regionu a udržitelnosti životního prostředí. Za nutné také pokládáme články zveřejněné v místních „Modřanských novinách“ a na webových stránkách městské části, kde najdeme nejaktuálnější informace o Praze 12 v plném rozsahu k dispozici. V těchto článcích najdeme i mnoho důležitých postřehů pálících zdejší obyvatele aktuálně i delší dobu. Využitým zdrojem informací a úvah budou uváděny také rozhovory s vedením městské části, s obyvateli Prahy 12, a využijeme interních dat, nezveřejněných v novinách či na webu, ale poskytnuté pro potřeby diplomové práce a výzkumu. Zároveň s anketami a průzkumy nám propojení těchto zdrojů přinese základní poznání městské části, postavení obyvatel a vedení městské části ve střetu obou stran, jejich zájmy, názory a možnosti, jak se zapojit aby se dané problémy opravu změnily. Současný stav výzkumu a celkového bádání je ve stádiu zpracování výsledků do Agendy městské části Prahy 12 a jejich zveřejňování na webu městské části jako zdroj informací pro obyvatele a aktivní spoluobčany, podílející se na činnostech rady městské části.

TEORETICKÁ ČÁST

II FAKTA PRAHY 12

2.1 Historie

Městská část Praha 12 leží na jihu Prahy na pravém břehu Vltavy. Skládá se z Modřan, Komořan, Kamýku, Točné a Cholupic. Největší z částí jsou Modřany, které se v roce 1963 staly městem a roku 1968 byly připojeny k Praze. Modřany dříve spadaly pod Vyšehradskou kapitulou, která dostala městečko darem od knížete Soběslava II., jak dokládá darovací listina z roku 1178.¹ Ta je hlavním dokumentem o této části historie Modřan. Ve znaku mají homoli cukru dle Modřanského cukrovaru, který vznikl jako první v republice, na modrém plátně, které značí původní pojmenování Modřan – Modřiluhy. Tak se Modřanům říkalo dříve podle močálovité luční roviny s výskytem hyacintu modrého.² Co se památek týče, Modřanům vždy dominoval kostel Nanebevzetí P. Marie se zvonící, viniční dům a boží muka. Z technického a průmyslového hlediska kromě zmíněného cukrovaru nesmíme opomenout strojírny, čokoládovny a dřevařské závody. Všechny tyto továrny se nacházely podél břehu Vltavy. Komořany byly připojeny až v roce 1963 včetně renesančního zámku. Ten sloužil jako letní sídlo zbraslavských opatů, později byl ale přetvořen pro účely Českého hydrometeorologického ústavu, čemuž je takto dodnes. Roku 1974 následovalo připojení Točné a Cholupic. Pro Prahu má toto připojení historický význam vzhledem k tomu, že k Točné spadá archeologická lokalita Závist s keltským oppidem – největší keltskou pevností střední Evropy. Poslední připojení čeká Prahu 12 v roce 1989, kdy se připojil Kamýk – tedy část sídliště Lhotky a Libuše.³ Původ a historii celých Modřan a Komořan ale přisuzuje kronikář Josef Košťálek ve své knize Pamětní knihy obce Modřany zcela odlišným souvislostem, stejně tak jako uvádí k historii článek na webu Prahy 12: *„Na základě tehdy mu dostupných nálezů z četných hrobů na rozsáhlém pohanském pohřebišti, které se rozprostíralo od potoka na hranici s Komořany až do*

---

¹ Vyobrazenou v původním textu ji najdete na straně 12 v knize Danuty Beranové: BERANOVÁ, D. *Malá kronika Prahy 12: Kam sahá paměť generací*. 1. vyd. Praha: Public History, 2008. s. 12. ISBN 978-80-86445-24-3.

² -Ed. AUGUSTA, P. a D. RÁZKOVÁ. *Knihy o Praze 12: Modřany a okolí; Cholupice, Kamýk, Komořany, Točná*. 1. vyd. Praha: MILPO, 1997. ISBN 80-86098-02-8.

³ Zdroj obrázku a pro text: MČ Základní informace: *MČ Rozvoj. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://praha12.cz/mc-zakladni-informace/ds-1126/p1=1535>

*středu tehdejších Modřan, určil dobu pravěkého osídlení našeho regionu kolem roku 400 před naším letopočtem. Nebyl daleko od pravdy, což potvrdili archeologové, kteří na základě nálezů posunuli období nejstaršího osídlení až do první poloviny šestého století před naším letopočtem. Tehdy se na středním toku Vltavy usadily nejprve keltské, pak germánské a krátce po přelomu letopočtu slovanské kmeny. První osídlence připomíná významná archeologická památka v nynějším katastru Prahy 12 - vrch Šance u Točné. Opevnění Šance propojené přes Břežanské údolí s hradištěm na Závisti u Zbraslavi osadníky chránilo před nájezdy kočovníků na nejstarším a pravděpodobně největším keltském oppidu ve střední Evropě. Z pohanského období může dokonce pocházet název obce, o němž se přou historikové s jazykovědci. Vzhledem k existenci pohanského pohřebiště nemusí mít jméno Modřany žádnou vazbu na modrou barvu květin či modřínové porosty, jak se obecně lidé domnívají, ale může souviset se sochou Morany, která na pohřebištích stávala. Odvozeninou jména Morany jsou pravděpodobně i Komořany, s nimiž byly dějiny obce Modřany od pradávna úzce propojeny.*⁴ Původní Keltské opidum se stalo často prozkoumávaným a navštěvovaným místem nejen rodilých obyvatel, ale i dalších výletníků a badatelů. V současné době je ale opidum zasypáno kvůli snaze o zachování zbytků opevnění a dalších objevených objektů. Tak se vrch Závisti stal pouze kopcem s rozhledem do kraje pro případnou turistiku, ale pro místní bude Závist vždy kouzlem a historií opředěný kus země, kde se psaly dějiny našich předků. Celá Praha 12 se roku 1991 stalo samostatnou městskou částí Praha – Modřany. Od listopadu roku 1994 po komunálních volbách nese název městská část Praha 12. Místní obyvatelé jsou názoru, že stav městské části se vybaveností zlepšuje, ale celkovým stavem je stále spousta problémů neutěšených a jen stoupá osídlenost městské části a její zastavování nákupními plochami namísto využitelných ploch pro sportovní, rekreační a volnočasové vyžití pro seniory, mládež a dospívající, kteří potřebují aktivní činnosti k tomu, aby nesklouzli k poflakování po sídlištích.⁵

---

⁴ *Historie městské části. Praha 12: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/historie-mc/d-7358/p1=1915>*

⁵ Další historická fakta byla čerpána z informací od místní kronikářky, z informací dostupných na Městském Úřadě Prahy 12, ale také od místních obyvatel, se kterými byly vedeny organizované rozhovory

2.2 Současný stav

Městská část Praha 12 leží na ploše 2 331 hektarů a na jejím území žije přibližně 54 tisíc obyvatel. Svou rozlohou se řadí k největším městským částem z celé Prahy. V počtu obyvatel pak mezi 57 městskými částmi patří městské části 8. místo. V roce 1991 se městská část Praha 12 stala samostatným obvodem se svou samosprávou, vznikl úřad městské části a celé území nabralo zcela nový směr rozvoje. Přímo městskou částí pod názvem Praha 12 se území stalo od komunálních voleb v listopadu 1994. Po letech 1989, kdy zde vznikala první sídliště a původní místa polí a luk zaplňovaly domy, se z dříve neorganizovaných staveb v poklidném předměstí stalo rušné místo a nově obydlované sídliště blízko centra Prahy.⁶ Potomci starousedlíků zde získali byty nebo vystavěly domy a zakládaly rodiny, stěhovali se sem lidé z centra Prahy, aby byly blíže přírodě, ale také lidé z větší dálky, aby byly blíže centru Prahy. Po tomto vývoji je Praha 12 v aktuální podobě ucelenou městskou částí se samostatnou agendou pod vedením zkušeného týmu. I přes velký rozvoj městské části z veškerých hledisek, není například infrastruktura na stoprocentní úrovni, kterou by si všichni představovali. Vývoj prošel také boomem obyvatel, následně jejich úbytkem a úbytkem porodnosti, a městská část začala stárnout. To velmi ovlivnilo její ekonomickou i celkovou situaci a změnilo to mnoho dalších kroků ve vedení městské části. Tyto události vedly k zeštíhlení některých výdajů, k zeštíhlení kapacit veřejných služeb. A ty jsou teď bohužel potřeba, takže se městská část snaží o jejich návrat zpět a o zkomfortnění životní úrovně.⁷ Součástí nehmotného majetku městské části, součástí značky městské části a jejího marketingového portfolia je také znak a prapor městské části. O znaku městské části se jednalo poměrně dlouhou dobu a vymýšlelo se spoustu návrhů, přispěvatelé mohli být z řad vedení městské části i z řad grafiků nebo obyčejných obyvatel. Po diskuzích a schvalovacím procesu ale nakonec známe výsledek (viz příloha 1 Znak) a ten je platný v tomto znění na dobu neurčitou. *„Znak Prahy 12 vychází z původně navrženého znaku města Modřany z konce 60. let minulého století. Byl tehdy sice schválen, ale kvůli připojení Modřan k Praze se již nerealizoval. Nový znak navržený heraldickým kreslířem a novinářem Janem Oulíkem se začal používat od*

---

⁶ Fakta a data ze Situační analýzy městské části, z Kronik Prahy 12 viz zdroje a další informace získané vlastní zkušeností a informacemi od kronikářů a místních obyvatel Prahy 12.

⁷ V dobách poklesu porodnosti a úpadku obyvatelstva městské části nikdo nemohl tušit, kdy další babyboom a přírůstek nových obyvatel přijde, proto městská část učinil a tato opatření, která byla pro dobrý ekonomický rozvoj dále nevyhnutelná

prosince 1999. Modrý štít nese dva zlatě zkřížené klíče přeložené stříbrnou, černě zabalenou homolí cukru. Cukrová homole symbolizuje modřanský cukrovar, který byl rozhodujícím činitelem v rozvoji obce. Klíče vycházejí ze znaku vyšehradské kapituly, pod jejíž správou Modřany po staletí spadaly. Mají po pěti zubech a pěti kuličkách na oušku, aby připomínaly pět katastrálních území Prahy 12: Modřany, Komořany, Cholupice, Točnou a Kamýk.“⁸ Obdobně jako znak, vznikal i prapor městské části Prahy 12, a to následovně: „Pro návrh praporu městské části (viz příloha číslo 2) byl znak Prahy 12 východiskem. List byl vypracován ve třech vodorovných pruzích, v barvách, které ctí barvy znaku. Horní žlutý pruh nahrazuje v praporu zlatou barvu zkřížených klíčů. Prostřední modrá barva byla převzata z podkladu štítu a spodní bílá odpovídá stříbrné barvě homole. Poměr šířky a délky listu je 2:3. Heraldický praporec Prahy 12 je součástí velkého znaku hlavního města. Nachází se na levé přílbě znaku Prahy, a to na 10. místě (při počítání od vnější strany znaku ke středu), tedy jako třetí od středu, před ocasem dvouocasého stříbrného lva nad znakem.“⁹ Na základě znaku a praporu následně vzniklo logo městské části a logotyp městské části, viz přílohy číslo 3 a 4, které louží k nejrůznějším reprezentativním a propagačním účelům v rámci městské části, celé Prahy, v České republice, ale i navenek pro veřejnost českou i zahraniční.¹⁰

2.2.1 Bytové domy a bytová situace

Z počátku se nezdá údaj o počtu domů v městské části tak důležitý, nicméně vzhledem k nové výstavbě obytných budov a k rozšiřující se migraci obyvatel do Prahy 12 by potenciálně mohlo zvýšení obytných domů zvýšit návštěvnost městské části, snížit věkovou strukturu a zlepšit ekonomickou situaci a úroveň životního prostředí po infiltraci ke stávajícím obyvatelům. K roku 2012 se v Praze 12 nalézalo 61 obytných domů s celkovým počtem 576 bytů. Tento údaj ale zahrnoval i byty se sníženou kvalitou bydlení, což se týká především domů ve starých Modřanech a Komořanech. V rámci území funguje tzv. SBO Správa bytových objektů Praha – Modřany, kterou zřídila městská část pro zaštitění veškerých obytných objektů. Bohužel SBO nemá

---

⁸ Znak a prapor městské části Praha 12. Praha 12: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://praha12.cz/znak-a-prapor-mestske-casti-praha-12/d-1788/p1=1535>

⁹ Viz Znak a prapor městské části v poznámce pod čarou výše a v příloze práce

¹⁰ Reprezentanti městské části jsou nejenom přímí zastupitelé vedení Prahy 12, ale také kdokoli z vyšších míst, kdo se o Praze 12 zmiňuje na dalších jednáních a prezentacích – například primátor Hlavního Města Prahy

dostatek finančních prostředků na různé opravy a modernizaci bytů, i přestože vybrané nájemné se do fondu částečně vrací a pohybuje se okolo 85% maximální výše nájemného stanoveného zákonem 107/2006 Sb.¹¹ Tato situace je alespoň částečně řešena převodem finančních prostředků z Fondu obnovy, kde městská část schraňuje prostředky získané privatizací obecních bytů. Zároveň jsou finanční prostředky získávány z drobných pronájmů bývalých koláren, sušáren, prádelen, garáží a dalších nebytových prostor v rámci bytových objektů.¹²

2.2.2 Nebytové objekty

V rámci městské části se udržují také nebytové objekty, kterými jsou hlavně budovy sloužící k vedení úřadu městské části, administrativní budovy a budovy provozující kulturní činnosti, vzdělávací činnosti, sociální služby a požární zbrojnici dobrovolných hasičů. K těmto objektům patří také Obchodní dům Modřany, který měl být přestavěn na městský úřad dle původního návrhu z roku 2002. Později se ale zjistilo, že objekt je díky vzduchotechnice a dalšímu zajištění pro prostory kanceláří nepoužitelný, proto k přestavbě nedošlo, a v současné době je upravena pouze část Obchodního domu, z původního prostoru potravin na menší nákupní centrum s kavárnou pod názvem Pasáž Sofie.

2.2.3 Pozemky

Praha 12 disponuje také pozemky, které slouží k pronájmu pro zahrádkářské a zemědělské účely, ale také pro sport a rekreaci (tenis, fotbalové hřiště, školní pozemky), anebo i pro podnikatele – Auto Adámek, či pro organizace jako Letecké muzeum Točná s.r.o. a další. Jejich výčet můžeme sledovat v Katastru nemovitostí a na správě městské části. S částí pozemků je v současné době manipulováno ke stavbám obytných domů a další zástavby a kombinuje se tak množství parcel z městské části a soukromých

---

¹¹ Příloha zákona 107/2006 Sb. Viz: *ZÁKON ze dne 14. března 2006 o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: Postup stanovení cílových hodnot měsíčního nájemného za m² podlahové plochy bytu a maximálních přírůstků měsíčního nájemného. In: 107/2006 Sb. 2006. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=62333&nr=107~2F2006&rpp=15#local-content>*

¹² Veškeré údaje k počtu domů, objektů a průběhu privatizace viz: *Situační analýza městské části Praha 12: Bytové domy a bytová situace. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/situacni-analyza-mestske-casti-praha-12/d-13227/p1=12217>

vlastníků, kteří své pozemky poskytnou za úplatu pro plánovanou výstavbu. Zároveň je zájem o pozemky zahrad u obyvatel, kteří jsou starších ročníků a zahradou nedisponují. Nejhezčí zahrádkářskou částí je pak část pozemků nad vinicemi, kde si lidé mohou na malých zahrádkách pěstovat drobné plodiny, víno nebo si sem jen přijít posedět a pokochat se výhledem do kraje.

2.3 Politika

Aktuální politická situace je nastavena podle posledních voleb z roku 2010.¹³ Počty mandátů stran pro TOP 09 je to 9 křesel, ODS 8, ČSSD 7, následně 6 křesel má Změna pro Prahu 12, KSČM 3, VV 2.¹⁴ Vybraní zastupitelé po zvolení následně mohou vybrat sami devítičlennou radu, která vybere starostu městské části. Současná rada je složena z TOP 09, ODS a Změny pro Prahu 12, každá strana má 3 radní. Radu městské části tvoří Starosta, 4 místostarostové, a 3 radní. Kuriozitou je zastoupení pěti žen v radě. Starosta a zástupci starosty a uvolnění členové rady jsou následující: Mgr. Petr Prchal – starosta, člen TOP 09, do jeho kompetencí patří krizové řízení, komunikace s bezpečnostními složkami, mediální komunikace; Ing. Eva Tylová - 1. zástupkyně starosty, strana Změna pro Prahu 12, do kompetencí jí patří životní prostředí, informatika, územní rozvoj; Mgr. Zlataše Rybářová - zástupkyně starosty, volební strana ODS, mezi kompetence spadá školství, volný čas, sport, kultura, zdravotnictví; Ing. Hana Jandová - zástupkyně starosty, TOP 09, kompetence rozpočtu a dotační politiky; Ing. Jiří Fremr - zástupce starosty, ODS, kompetence doprava, investice, a bytová politika; PhDr. Daniela Rázková - uvolněná členka rady, členkou KDU-ČSL, volební strana Změna pro Prahu 12 a do kompetencí patří sociální služby, majetek, komunitní plánování, prevence závislostí a protidrogová politika, mezinárodní spolupráce a evropské fondy.¹⁵ Úřad městské části má pak kromě odborů kanceláře starosty a kanceláře tajemníka dalších 14 specializovaných odborů. Městská část se také

---

¹³ Kromě situační analýzy MČ zároveň čerpáno z poslední účasti při volbách a v rámci hovorů na MČ. Dále na: *Praha 12: Oficiální web městské části. Situační analýza městské části Praha 12* [online]. 2010 [cit. 2013-09-11]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/situačni-analyza-mestske-casti-praha-12/d-13227/p1=12217>

¹⁴ *VOLBY.CZ* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2010 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=5&xnumnuts=1100&xobec=547107&xobecnaz=praha+12&xstat=0&xvyber=0>

¹⁵ Starosta a zástupci starosty a uvolnění členové rady. *Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: http://www.praha12.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=80112&id_ktg=1001&n=starosta-a-zastupci-starosty-a-uvolneni-clenove-rady&query=politika&p1=1535

zapojila v roce 2010 do procesu reformy veřejné správy, když zavedla systém řízení kvality pro Úřad městské části Praha 12 dle normy ISO 9001:2009. V rámci tohoto systému funguje v městské části interní auditor a další auditoři z řad zaměstnanců úřadu, který čítá kolem 250 pracovníků. Pro další zkvalitnění služeb pro obyvatelstvo zřídila městská část instituce, jako například: Správu bytových objektů, Sociální služby, Kulturní centrum „12“, Husovu knihovnu, mateřské školky a základní školy na území městské části. Městská část Praha 12 také vydává jedenkrát za měsíc Noviny Prahy 12 pro své obyvatele, a dodává je zdarma do každé schránky v rámci území Prahy 12.¹⁶

2.4 Obyvatelstvo

Obyvatelstvo tvoří hybnou sílu každého místa i každé destinace, takže i obyvatelstvo městské části je nejdůležitějším faktorem pro chod činností spojených s veškerou aktivitou městské části, ať už se bude jednat o chod úřadu městské části, o vzdělávání, pracovní sílu, či celkové zapojení jednotlivých obyvatel do dění v Praze. Rekapitulujme proto něco málo o obyvatelstvu Prahy 12: V Praze 12 žilo v roce 2009 téměř 55 tisíc obyvatel, z toho 49 % mužů a 51 % žen. Vývoj obyvatelstva v posledních letech se mění – přibývá obyvatel v důchodcovském věku a snižuje se počet mladším dětmi a dospívajícími, poklesává a opět nabírá střídavě střední vrstva vzhledem k nové výstavbě a přirůstajícímu počtu stěhujících se do městské části. Stav k roku 2010 je znázorněn v příloze č. 7.¹⁷ Do roku 1990 měla Praha 12 vysoké přírůstky počtu obyvatel, způsobené rozsáhlou panelovou výstavbou v Modřanech a Kamýku. Po roce 1990 se vývoj výstavby bytů změnil a začal stagnovat. Od té doby až do roku 2003 následoval mírný pokles celkového počtu obyvatel. To bylo období, kdy se rušilo spoustu zařízení, jako školky, centra pro děti a další pro občany důležité instituce. Pokles se ale v roce 2003 zastavil a v aktuálních letech se opět zvyšuje. Proto se objevují problémy s nedostatkem míst ve školkách – školy jsou na tom zatím dobře, prostor základních škol je někdy částečně pronajímán k jiným účelům. Například Základní škola Pertoldova – dnes Základní škola Na Beránku – zažila roky boomu, kdy

---

¹⁶ Co se politického obsazení týče, jsou i na tuto problematiku rozdílné názory a některé zcela vyhraněné a zaujaté proti některým osobám. Nicméně voliči si stále více uvědomují naléhavost jejich potřebnosti u voleb a zvyšuje se aktivní účast voličů i z řad starších občanů, kteří například již léta nechodili k volbám.

¹⁷ Zdroj grafů, tabulek a faktů viz: Situační analýza Prahy 12. Zde se také dozvíme konkrétní rozvrstvení obyvatelstva, veškerou jeho strukturu a složení, zastoupení mužů a žen, věkové rozložení a další zajímavé podrobnosti.

po vzniku v roce 1989 rostla naplněnost i úroveň celé školy, a v letech 1995 až 1998 zažila ročníky prvních tříd od písmene A až do písmene E.¹⁸ Třídy naplňovalo 30 žáků a škola tak praskala ve švech. Jediný prostor zbýval na pronájem tělocvičen na volnočasové odpolední aktivity.¹⁹ Dnes bohužel škola postrádá žáky, třídy jsou užšího počtu a část školy je pronajata pro prostory obchodní akademie, volnočasových aktivit a dalších činností. Současně ve škole učí původní učitelé, jejich věková úroveň se zvyšuje, a s ní se snižuje schopnost odolávat čím dál náročnějším generacím nových dětí, a nemá, kdo by přebral odpovědnost kantorského sboru i vedení celé školy tak pestře a zodpovědně, jak tomu bylo doposud.²⁰ Praha 12 potřebuje iniciativní nové obyvatelstvo, které bude trochu místně vlastenecké a bude se zapojovat do činnosti městské části a také otevřené vedení městské části, aby byla kooperace úspěšná. Aktuálně do městské části migrují další obyvatelé díky nové výstavbě a nabídce bytů. Bohužel ale s touto výstavbou nesouhlasí stávající obyvatelé a ani přísun nových občanů se jim nelíbí, navíc prodeji bytů nepřeje ani stávající ekonomická krize, takže výhled na další prosperitu a rozvoj městské části je diskutabilní. Porovnání věkové struktury obyvatel České republiky, Hlavního Města Prahy a městské části Prahy 12 dokumentuje graf v příloze číslo 8 a 9. Z výše uvedených informací vyplývá, že městská část má malý podíl dětí a dospívajících pod 24 let, silné zastoupení mladých lidí ve věku 24-34 let, silný propad ve středním věku obyvatel 35-45 let, výrazný díl obyvatel ve věku 45-64 let a nízké zastoupení obyvatel nad 65 let. To by v budoucnu mohlo znamenat, že pokud nenastane babyboom a neobnoví se složka mladých ekonomicky aktivních obyvatel, bude produktivita pro ekonomickou aktivitu klesat zvýšením podílu seniorů. *„Z pohledu pracovního trhu bývá statisticky nejsledovanější tzv. registrovaná míra nezaměstnanosti. Ta se většinou výrazně liší jak v čase, tak v porovnání její výše mezi HMP, resp. jejími městskými částmi a ostatními regiony v ČR. Obecně lze konstatovat, že míra evidované nezaměstnanosti na území Prahy 12 je*

---

¹⁸ Osobní zkušenosti autorky textu, plus zdrojem zkušenosti historicky ze školy Pertoldova, získané od vedoucích školy a kantorů

¹⁹ To ale naštěstí alespoň zvedlo zájem o školu ze strany rodičů, díky nabídce kvalitních a kompletních odpoledních aktivit v blízkosti školy a bez nutnosti převážení dětí na různé kroužky daleko – tj. lepší možnost rodičů najít si zaměstnání, ze kterého nemusí utíkat v poledne pro děti.

²⁰ Informace za laskavé spolupráce poskytl ředitel školy Ph. D. Vladimír Cícha během rozhovorů v letech 2004-2010 – autorka jako bývalá studentka ZŠ Pertoldova udržovala i nadále styky s učitelským sborem základní školy a v rámci akcí pro Junáka a využití prostor školy tak zůstala v kontaktu nejen s učiteli, ale i s žáky základní školy, což pomohlo získat kompletní náhled na další generace a ročníky, na fungování učitelů, vzdělávání, i sociální strukturu na Praze 12, zejména pak na sídlišti Modřany

poměrně nízká a ke konci roku 2009 dosahovala 4,6 % (registrovaná míra nezaměstnanosti v HMP byla 3,7 %), což představovalo 1522 uchazečů o práci. Oproti roku 2008 jde o nárůst 519 uchazečů, převážně jako důsledek probíhající hospodářské krize.“ Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v MČ Praha 12 dokumentuje tabulka v příloze číslo 10.²¹

2.5 Infrastruktura

2.5.1 Dopravní infrastruktura

Kompletní pražskou infrastrukturu tvoří Pražský Okruh a Městský Okruh, na něž navazuje 7 radiál a dvě spojky. Integrovanou dopravu Prahy tvoří městská hromadná doprava v rámci metra, tramvají, autobusů, lanové dráhy, a vodní dopravy. Navazuje na ni ale i příměstská doprava autobusová, železniční doprava, a parkoviště P+R. Železnice sestává z deseti železničních tratí radiálně vyústěných do Hlavního a Masarykova nádraží a ze spojovacích tratí. Zároveň je umožněn provoz vysokorychlostní železniční dopravy. Letecká mezinárodní a vnitrostátní doprava je zajištěna Letištěm Praha-Ruzyně – dnes již pojmenovaného Letiště Václava Havla, které je tvořeno třemi terminály – dva hlavní, které fungují pro lety v rámci EU a mimo EU, a „stará Ruzyně“, která slouží pro státní, vojenské a další VIP lety. Z hlediska vodní dopravy můžeme hovořit o kvalitní vodní cestě po Vltavě s řadou plavebních komor pro osobní i nákladní dopravu. V rámci povodí najdeme i sportovní a rekreační přístavy a organizace zajišťující vodní aktivity či přístavy.²² Prahou 12 prochází Pražský okruh, který slouží k objetí Prahy po celé její délce, aby se tak ulevilo obyvatelům města Prahy, kde jindy projíždělo denně nepočítatelně aut osobních i kamionové dopravy. Stavbu předcházely dlouhé plány, prezentace obyvatelům, zajištění pozemků, a dalších náležitostí. Část okruhu byla zprovozněna v roce 2010 a nachází se v nejjihnější části Prahy 12. Je to také nejdiskutovanější místo kvůli kvalitě životního prostředí, hluku a zvěři. Západní částí Prahy 12 prochází železniční trať z Prahy do Vraného nad Vltavou. Na této trati se nachází stanice Modřany a Komořany. Železniční trať zajišťuje osobní pracovní i

---

²¹ Celou problematiku najdeme v Situační analýze Prahy 12 : *Praha 12: Oficiální web městské části. Situační analýza městské části Praha 12* [online]. 2010 [cit. 2013-09-11]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/situacni-analyza-mestske-casti-praha-12/d-13227/p1=12217>

²² Více informací o kompletním zajištění infrastruktury Prahy najdeme na: *Dopravní Infrastruktura. Územní plánování hlavního města Prahy* [online]. 2012 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.uppraha.cz/clanek/62/dopravni-infrastruktura>

rekreační dopravu. Další napojení na pražskou hromadnou dopravu zajišťují hned z kraje Prahy tramvaje i autobusy, samozřejmě s návazností na metro jakékoli trasy. Touto dopravou jsou také propojeny jednotlivé části Prahy. Jako další rozšíření je plánováno protáhnout tramvajovou dopravu až do Komořan, Modřany dokonce byli v seznamu zvažovaných lokalit na výstavbu metro D, které by se nám tak mohlo alespoň přiblížit. Na Točné se v rámci infrastruktury počítá nadále se sportovním letištěm pro sportovní a soukromé létání, s muzeem historických letadel, s úpravou vzletové i přistávací dráhy a příjezdové komunikace do areálu letiště ve směru od Cholupic. Prahou 12 probíhá cyklostezka propojující Prahu 12 s Prahou 4, a je napojeny na řadu dalších tras a dálkových cyklotras.²³ Infrastrukturou v rámci celé České republiky se zabývá Státní fond dopravní infrastruktury, který čerpá dotace z Evropské Unie a garantuje projekty v rámci celé republiky, organizuje je a posuzuje stav infrastruktury po celém území. Státní fond dopravní infrastruktury byl zřízen zákonem 104/2000 Sb. z dubna 2000 a jeho účelem je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic, dálnic, železničních dopravních cest i vnitrozemských vodních cest. Kromě financování výstavby a údržby také poskytuje příspěvky na průzkumy a projekty studijní a expertní. Příjmy Fondu tvoří výnosy silniční daně, spotřební daně uhlovodíkových paliv a maziv a také poplatky za použití vybraných druhů dálnic.²⁴ Český statistický úřad uvádí správně informaci, kterou musíme mít na paměti všichni, že pokud jde o výstavbu a rozvoj infrastruktury, musí být samozřejmě se souladem krajiny a zastavených ploch a také s udržitelností kapacit takového provozu a také s udržitelností přírodních bohatství a životního prostředí, které nesmí být infrastruktuře podřízené.²⁵

2.5.2 Technická infrastruktura

---

²³ Infrastrukturu v kompletním rozsahu v kontextu cestovního ruchu sepsal Josef Zurynek ve své publikaci *Dopravní procesy v cestovním ruchu*: ZURYNEK, J., L. ZELENÝ a M. MERVART. *Dopravní procesy v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, 10-146; 203-232. ISBN 978-80-7357-335-5. Dočíst se tu můžeme kromě městské hromadné infrastruktury také o letecké přepravě a dalších možnostech cestování

²⁴ Informace ze: *Státní fond dopravní infrastruktury* [online]. 2010 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.sfdi.cz/>

²⁵ Další informace o statistických datech infrastruktury v ČR najdeme na Statistickém úřadě: *Dopravní infrastruktura a účinnost železniční, veřejné autobusové, a silniční dopravy*. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/dopravni_infrastruktura_a_ucinnost_zeleznicni_verejne_autobusove_a_silnicni_dopravy

Voda a její spotřeba je jedním z hlavních faktorů technické infrastruktury, a jedním z hlavních témat celosvětových. Voda je nejdůležitější vyčerpateľný zdroj Země, bez kterého se rostlinstvo ani živočišstvo včetně lidstva neobjede. Spotřeba vody bohužel stále narůstá i přes snahu ekologů a předních světových odborníků o zastavení této tendence. Pod největším tlakem je omezení spotřeby vody v zemědělství, v domácnostech ale také v průmyslové výrobě. Nejrůznější kouty světa trpí nedostatkem vody anebo se potýká se silným znečištěním vodní zásoby. Pro nás naštěstí je Evropa od tohoto problému ušetřena. V rámci České republiky a především pak Prahy je kladen důraz na omezení plýtvání vody v domácnostech, zkvalitnění fungování čističek a využitelnost vody opakovaně. Zároveň je třeba zlepšit stav vody v řekách, jezerech a rybnících, jejichž voda se dále dostává do dalších vodních cest a do nejbližších moří. Tato kvalita je ovlivněna také provozem na vodních tocích, které nejsou v rámci Prahy zanedbatelné, ale to se Praha 12 týká jen opravdu okrajově.²⁶ Co se týká vody v rámci Prahy, Praha nemá zásobu pitné vody pouze z jednoho zdroje, ale z několika zdrojů najednou. Těmi jsou Podolská vodárna, Želivka a Káraný. Zdroje vody se střídají v závislosti na poloze vodovodních řádů. Po povodních 2002 přestala Podolská vodárna dodávat Praze vodu a slouží pouze jako záložní zdroj. Právě díky Podolské vodárně se Modřany, Komořany, Libuš, Cholupice, Točná, Písnice i Kamýk nacházejí ve II. pásmu hygienické ochrany. Území Prahy 12 má hned několik vodojemů, kterými jsou Modřany I sever, Modřany II sever, Modřany I jih, Modřany II jih, Cholupice, Točná, a současně se tu nachází několik nadřazených řádů vodárenského systému. Městskou částí prochází kanalizační sběrač tzv. „CLX“, odvodňující Modřany, a sběrač „CXXX“, odvodňující Kamýk, Libuš a Lhotku naráz. Oba sběrače vedou do stoky označené písmenem „K“. Vybudováno je také několik dešťových usazovacích nádrží. Horší situace s kanalizací je v Komořanech, Cholupicích a Točné. Nová zástavba je napojena na čističky a kanalizační systém, nicméně stará zástavba stále musí spoléhat na jímkový systém a odvoz žump odbornými firmami za dost drahé poplatky. Co se týká tepla, převážná část sídlištní zástavby městské části Praha 12 je zásobována teplem přes tepelný napáječ Mělník – Praha (CZT Centrální zásobování teplem).

---

²⁶ O ochraně vodních zdrojů a ochraně životního prostředí v rámci rozvoje ale i cestovního ruchu hovoří Jiří Hlaváček v publikaci Vysoké školy ekonomické v Praze – Mezinárodní environmentální právo a ochrana životního prostředí: HLAVÁČEK, J. *Mezinárodní environmentální právo a ochrana životního prostředí*. Praha: Nakladatelství VŠE - Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1296-9.

Napojením na tento tepelný napáječ byla zrušena Modřanská výtopna, a to koncem roku 2002. Zálohou je výtopna Krč, která slouží jako tzv. špičkový zdroj v době výpadku tepla z Centrálního zásobování teplem. V provozu zůstaly blokové kotelny v Komořanech a pro část sídliště Lhotka blokové kotelny umístěné při ulicích Papírníkova a Cuřínova. V současné době se připravuje jejich přepojení na tepelný napáječ Mělník – Praha. Ostatní části Prahy 12 jsou odkázány na vlastní zdroje. V území je stabilizována transformovna 110/22 kV Lhotka. Dále zde procházejí dvě dvojitá venkovní vedení 110 kV. V současné době se propojuje transformovna 110/22 kV Lhotka s transformovnou 110/22 kV Pankrác. Územím prochází dvojitý VTL plynovod 2x DN 500, který je součástí celoměstského pražského okružního plynovodního systému. Z něj vycházejí dvě VTL přípojky DN 200 pro napojení regulačních stanic Lhotka a Modřany. Pražská plynárenská, akciová společnost, připravuje plynofikaci Cholupického vrchu, Cholupic a Točné. Telekomunikační síť spravuje a rozšiřuje převážně Telefónica O2. Územím prochází kabelovod z automatické telefonní ústředny Krč do automatické telefonní ústředny Modřany. Nad územím prochází několik paprsků radioreléového spojení (využívá Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, VUSS, ČEZ, BIS, České radiokomunikace) a TV signály z vysílačů Cukrák a Praha-město. Zejména sídlištní zástavba je vybavena kabelovou televizí s možností internetového připojení.²⁷

2.6 Školství

V Praze 12 působí v oblasti školství jak veřejná, tak soukromá vzdělávací zařízení. Základní vzdělávání je zabezpečováno především komplexem veřejných předškolních a školních zařízení, které doplňují některé speciální typy soukromých škol s uměleckým zaměřením nebo se zaměřením na postižené děti. Na území městské části bylo ve školním roce 2010/2011 šestnáct mateřských škol, jejichž zřizovatelem je městská část Praha 12. Pět mateřských škol je pod právním subjektem základních škol. Ostatní mateřské školy jsou příspěvkové organizace. Všechny mateřské školy pracují dle vzdělávacích plánů, které jsou v souladu s požadavky rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Některé z mateřských škol, stejně jako i základní školy, využívají alternativní metodiky Začít spolu, Daltonský plán nebo Montessori.

---

²⁷ Veškeré informace týkající se technických údajů, statistik a faktických údajů: *Praha 12: Oficiální web městské části. Situační analýza městské části Praha 12* [online]. 2010 [cit. 2013-09-11]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/situacni-analyza-mestske-casti-praha-12/d-13227/p1=12217>

O výuku metodou Montessori je ze strany rodičů velký zájem. Na území Prahy 12 sídlí také Církevní mateřská škola STUDÁNKA, která je zřízena Pražským arcibiskupstvím. Nově zřízena byla i soukromá Mateřská škola Sýkorka, a soukromá italská Mateřská škola Piccole Pesti. Dále je na správním území 9 veřejných základních škol. Zřizovatelem těchto příspěvkových organizací s právní subjektivitou je městská část Praha 12. Čtyři základní školy mají součástí mateřskou školku. Součástí základních škol jsou školní družiny a školní jídelny, mimo Základní školu K Dolům, která školní jídelnu nemá a žáci se stravují ve školní jídelně Základní školy T. G. Masaryka. Vzdělávací programy základních škol se řídí rámcovým vzdělávacím programem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Některé základní školy mají rozšířenou výuku jazyků nebo tělesné výchovy. Dále jsou na školách specializované a přípravné třídy. Základní škola a mateřská škola ANGEL je komunitní školou s jazykovými třídami, a to i v mateřské škole. Ve škole je zřízena školní poradna Porozumění, ve kterém působí školní psycholog. Základní škola a mateřská škola K Dolům pracuje s programem integrace žáků s mentálním postižením do běžné třídy. Obě zmíněné školy jsou od roku 1996 tak zvanými fakultními školami Univerzity Karlovy, stejně jako i ZŠ Rakovského, ZŠ Smolkova a ZŠ Písnická. Na území městské části jsou také školy se zaměřením na handicapované děti. V areálu K Nouzovu se nachází Speciální odborné učiliště pro žáky s kombinovanými vadami, zaměřené na zahradnické práce. Dále zde sídlí Soukromá speciální škola Modrý klíč, která se zaměřuje na děti s těžkou formou mentálního a kombinovaného postižení. V rámci středoškolského vzdělávání převažují na území Prahy 12 soukromé školy, které sídlí v areálech základních škol. Vedle soukromého Klasického gymnázia Modřany s.r.o., Soukromé obchodní akademie Ekonom s.r.o., Soukromé střední odborné školy specializační a Vyšší odborné škola ARITA s.r.o. zde působí i Střední škola pohostinství a stravování s.r.o., Základní škola a Gymnázium The Prague British School a Policejní akademie České republiky.²⁸ Mimoškolní činnost dětí a mládeže zajišťuje Dům dětí a mládeže Hermannova, Základní umělecká škola Adolfa Voborského, a Soukromá základní umělecká škola Music Art. Potřebnou a využívanou institucí je také Pedagogicko-psychologická poradna Barunčina pro Prahu 11 a 12.

---

²⁸ V rámci středoškolského vzdělávání by Praha 12 mohla mít kapacity i na další školy nebo kurzy v rámci svého rozsahu a působnosti a je škoda, že Praha 12 zcela nevyužívá své kantorské kapacity, které v městské části bydlí a dojíždí za kantorováním někam do centra Prahy nebo dokonce mimo Prahu. Starší ročníky učitelů a profesorů ji ještě kvůli získání dovedností doplňují vzdělání a snaží se najít co největší uplatnění, které leckdy není využito.

Instituce má také osvědčení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, takže slouží nejen dětem, ale i dospělým.²⁹

2.7 Kultura

Kulturní vyžití v rámci městské části Praha 12 zprostředkovává především Kulturní centrum „12“. Centrum organizuje nejrůznější kurzy pro všechny věkové kategorie, pro děti i dospělé, akce hudebního charakteru i nejrůznější jarmarky, přehlídky, či besedy. Zároveň několikrát do roka ve spolupráci s místním 5. Skautským střediskem Modřany pořádá akce pro děti jako je dětský den či pohádkový les s průvodem, divadlem a ohňostrojem. Centrum rovněž provozuje sportovní aktivity a pravidelné činnosti ve dvou pobočkách – v kulturním domě Labe na Pavelkově ulici a zároveň v objektu výškové budovy Jordana Jovkova. Modřany též disponují Divadlem Na Cikorce, zachovalým biografem a pobočkou městské knihovny. Modřanský biograf disponuje 200 místy, funguje již od roku 1919 a nyní je provozován soukromníkem. Navíc je vybaven zvukovým zřízením pro sluchově postižené. Kino je využíváno i jako sál k účelům besed, divadla, koncertů a dalších akcí. Pro další zájmové činnosti fungují spolky a kluby - Český zahrádkářský svaz, Český svaz chovatelů, Český svaz včelařů, Český svaz bojovníků za svobodu, Český rybářský svaz, Český kynologický svaz, Sbor dobrovolných hasičů, Klub přátel dobrého vína, Kluby dříve narozených a Klub modelářů Komořany, Svaz skautů a skautek „Junák“ a „Rosomáci“, Dětská skupina „Kořes“, Skupina „Modřanská trojka“, FOX KLUB Praha, Judo Club Bulldogs, Sdružení turistických a tábornických oddílů, Y-Open, Ostřížiči z Kamýku, Klub maminek balonek a další. Církev je zastoupená třemi větvemi. Primární je v Modřanech Římskokatolická církev s farním úřadem a kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Farnost a modlitebna zde má také Českobratrská církev evangelická a působí zde i Církev československá husitská. V kostelu Nanebevzetí Panny Marie vystupuje chrámový sbor, který je v kontaktu i s renomovanými sólisty státní opery. Městská část z rozpočtu přispívá na činnost KC „12“ a na Husovu knihovnu, spolufinancuje některé společenské a kulturní akce a hospodaří s finančními příspěvky z grantové politiky na kulturu.

---

²⁹ Kromě situační analýzy a stránek věnovaným všem vzdělávacím zařízením *Školství. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/skolstvi/ds-1114/p1=1372> také použity vlastní zkušenosti a rozhovory s místními řediteli a ředitelkami mateřských i základních škol a znalosti všeobecného přehledu z webových stránek a městské části jako takové.

Odbory školství, kultury i vzdělávání spolupracují s neziskovými organizacemi, zajišťují kulturní akce jako například Den dětí, ples městské části, vánoční trhy a rozsvícení vánočního stromu a vzpomínkové pietní akty jako je ukončení II. světové války, Den veteránů a Den boje za svobodu a demokracii. Dále se také městská část spolupodílí na akcích celopražského rozsahu při příležitosti Velikonočních oslav, akce Spolu dětem na Císařské louce, a počítat můžeme i účast modřanských skautů na programu pražské Bambiriády nebo akce Přes tři jezy. Kompletní výčet organizací provozujících sportovní a kulturní akce včetně katalogu veletrhu volnočasových aktivit na Praze 12 najdeme na stránkách městské části.³⁰ V rámci kulturních akcí také nesmíme zapomenout na pořádání farmářských trhů, které se konají na Sofijském náměstí v Modřanech každý čtvrtek a poskytují tak obyvatelům městské části nejenom kulturní zážitek a možnost setkávání se s jinými lidmi, ale také zde obnovujeme tradice jako je Masopust, Svatováclavské slavnosti, jablkobraní či dýňobraní. Každá slavnost je organizována a propagována dopředu a je uveřejněna na webových stránkách městské části. V rámci některých slavností chodí průvody v kostýmech s jezdci na koních Lakym a Lutince.³¹

2.8 Sport a volný čas

Zcela původně působil na území Prahy 12 dřívější Sokol od roku 1898. V roce 1923 byla otevřena Sokolovna, která slouží ke sportovním aktivitám dodnes. Dříve byla Praha 12 zaměřená na fotbal, tenis, házenou či vodáctví, zkrátka na venkovní aktivity. Nyní jsou aktivity přemístěny hlavně do budov základních škol, kde probíhá základní výuka i volnočasové kroužky. Některé školy pronajímají prostory veřejnosti či sportovním oddílům, které nemají zázemí tělocvičen a sportovních ploch. K hlavním aktivitám v nabídce pro děti i dospělé jsou aerobic, basketbal, florbal, fotbal, gymnastika, jóga, sebeobrana, stolní tenis, tenis a volejbal. Kulturní dům i další organizace nabízí kroužky sportovní, ale i kreativní, jako malování, tancování, keramiku, hudební kroužky, nebo kurzy jazykové nebo počítačové. Všechny tyto akce

---

³⁰ Volný čas. *Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/volny-cas/ds-1124/p1=2044>

³¹ Pan Rada je již známou osobou, chovající koně v domečku v Urbánkově ulici již dlouhou dobu. Děti většinou v menší skupince docházejí za koňmi do stáje, přinesou něco na zub – starý chleba nebo zeleninu a ovoce, pomáhají vyčistit stáje a pečovat o koně a ti větší a šikovnější se později můžou svézt. Původně to bylo raritou spíše dětí z okolí, kteří pana Radu osobně znali, ale následně začal pan Rada spolupracovat s městskou částí, takže šanci svézt se na koni teď má mnohem více dětí i dospělých.

spojuje aktivitami Skauting, mající na Praze 12 také dobré zázemí. Každý rok pořádá městská část Veletrh volnočasových aktivit, kde jsou tyto ať už komerční, či neziskové organizace prezentovány a rodiče se tak mohou seznámit s jejich činností a přihlásit své dítě do některé z nabízených činností. Prezentují se zde například i dobrovolní hasiči, jezdecké nebo kanoistické oddíly. Pro mládež je možnost využití Freestyle parku na břehu Vltavy na beach volejbal, BMX park pro skateboardy, kola a brusle. Pro vycházky i s kočárky a se psy nebo jízdu na kolech, bruslích a slouží také cyklostezka, Modřanská rokle, lesopark Kamýk, Komořanské polesí, Šance nebo Cholupická bažantnice. Na Praze 12 je také možné realizovat odpočinkové a relaxační potřeby v saunách, posilovnách, solných jeskyních a soláriích. V roce 2006 byl otevřen oddychový a sportovní areál VOSA s hřištěm, sportovištěm a amfiteátre. Vstup je zdarma a je zde možnost zapůjčit si některé vybavení pro sportovní aktivity. Městská část každoročně vypisuje výběrová řízení na podporu volnočasových aktivit a každý rok je rozděleno organizacím okolo 400 000 korun českých.³² V těchto grantech se velkou měrou podílí společnost Nestlé, která každý rok vypisuje granty na různé projekty.³³ Úskalím pro volný čas maminek s malými dětmi, jsou některá dosud otevřená hřiště či pískoviště, nechráněná proti kočičím exkrementům a další špíně. Městská část ale nabízí zakrytí ochranou sítí proti těmto výkalům a zároveň veřejná hřiště oplocují proti vniknutí psů nebo případných vandalů a potenciálně nebezpečných lidí. Aktuální věkovou strukturu městské části tvoří mladí lidé, kteří se sem přistěhovali jako malí s rodiči, vyrostli zde a teď již zakládají rodiny a chtějí pro ně dobré zázemí. Díky předchozímu poklesu populace to ale znamená obnovení hřišť, školek a škol jak již bylo řečeno, i dobré nabídky využití volného času. V praktické části této práce je také zmínka o tom, že leckterým maminkám a dalším obyvatelům chybí na Praze 12 například bazén – blíže než Podolí, vyžití pro miminka, nebo lepší zajištění aktivit spojených s dospíváním a pro mládež a dorost. Tito lidé často nemají vhodné zabavení na odpoledne či víkend a uchyluje se bohužel k jiným nelibým aktivitám.

---

³² Informace o areálu VOSA včetně fotografií také na: *Veřejný oddechový a sportovní areál - VOSA. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/verejny-oddechovy-a-sportovni-areal-vosa/d-3000/p1=68>

³³ Nestlé granty uděleny již posedmé. *Nestlé: Good Food, Good Life* [online]. 2011 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.nestle.cz/media/pressreleases/nestle-granty-udeleny-jiz-po-sedme>

2.9 Sociální služby

Sociální služby by měly poskytovat pomoc v těžkých životních situacích, sociálně slabším obyvatelům a potřebným. Postižení mohou být lidé vysokého věku, kteří jsou osamocení, mohou to být lidé zasažení povodněmi bez zázemí a finančních prostředků, svobodné matky, postižení nebo jinak znevýhodnění – nevidomí, neslyšící, sirotci a obecně lidé v psychické, fyzické či hmotné nouzi. Roku 1991 vznikl na městském úřadu humanitní odbor, dnes odbor sociálních věcí, pro zajištění sociální péče pro občany Prahy 12. Mezi hlavní úkoly tohoto odboru patřilo poradenství v sociální oblasti, péče o občany vysokého věku, ochrana dětí, péče o zdravotně postižené a sociálně potřebné, včetně vyplácení dávek hmotné nouze, tedy příspěvků na bydlení, péči, pro postižené nebo mimořádná okamžitá pomoc. V rámci příspěvkové organizace působí také pečovatelé zajišťující potřebným (především pak seniorům a nemožícím) například pomoc v domácnosti, zajištění stravy a ošacení. V Praze 12 funguje šest klubů dříve narozených, které navštěvuje asi 400 seniorů několikrát týdně, nebo i výdejna obědů. Pro podporu socializace a správné nasměrování mládeže a dospívajících je tu protidrogová poradna, pořádající například antifetfest – amatérský filmový festival.³⁴ Co se týká provozů s pečovatelskou službou ať už kojeneckou nebo starobineckou, funguje na Praze 12 pro každé určení jedno zařízení – jedny jesle a jeden dům s pečovatelskou službou. Občané mohou využít komunitní centrum Krok, které provozuje občanské sdružení Proxima Sociale, středisko pro děti a mládež s krizovou linkou, poradnu pro rodiny, pedagogicko-psychologickou poradnu, mateřské centrum Balónek, sdružení pro mentálně postižené Modrý Klíč, Pražský spolek neslyšících, Svaz neslyšících a nedoslýchavých a Sdružení zdravotně postižených. Od roku 1999 funguje v sociální oblasti grantový systém, od roku 2004 pak s procesem komunitního plánování rozvoje sociální oblasti. „*V současné době má městská část Praha 12 zpracován komunitní plán rozvoje sociálních služeb na roky 2006 – 2014, který schválila rada městská část Praha 12 i zastupitelstvo městské části Praha 12. V roce 2010 proběhla aktualizace plánu, která byla schválena v září 2010 zastupitelstvem městské části Praha 12.*“³⁵

---

³⁴ Organizace pořádá akce zaměřené proti drogovým závislostem *ANTI FET FEST: aneb jde to i jinak!* [online]. 2013 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://rs.antifetfest.cz/hlavni-stranka-2013>

³⁵ Sociální služby. *Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2012 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z:

2.10 Zdravotnictví

V Praze 12 sídlí Poliklinika Modřany, která je hlavním zdravotnickým zařízením pro Prahu 12. Poliklinika disponuje širokou škálou oddělení a lékařských odborníků, a funguje již od roku 1987. Aktuálně je provozována společností CODUM, která má polikliniku v pronájmu do roku 2016. Poliklinika Modřany samozřejmě disponuje základním vybavením včetně rentgenů a laboratoří, zajišťuje i nadstandartní služby pro vybrané klienty a poskytuje smluvní zabezpečení závodních lékařů pro zaměstnavatele a jejich zaměstnance. Poliklinika informuje pacienty o všech událostech i o ordinačních hodinách prostřednictvím webových stránek. Provoz lékařů je zajištěn kmenovými zaměstnanci, ale i privátními lékaři. Mimo ordinační hodiny obyvatelé mohou využít pohotovost v Krčské Fakultní Tomayerově nemocnici. To je také nejbližší možná nemocnice z Prahy 12, pod kterou obyvatelé městské části spadají, a kam se provádějí převozy, akutní operace, pohotovost a ambulance se záchranným systémem. V městské části je celkem 10 lékáren plus nepřetržitě otevřená lékárna ve Fakultní Tomayerově nemocnici v Krči při pohotovosti pro celý jih Prahy. Na Praze 12 také sídlí poskytovatel dopravní zdravotnické služby – Ambulance Meditrans s.r.o..³⁶ Lékárny v celé České republice se nyní snaží získat pozornost zákazníků a stávají se komerčním místem se spoustou obrandovaných lišt a plakátů ke koupi toho či onoho produktu, který pacient může vidět v televizní reklamě, v časopise nebo mu ho přímo doporučí jeho lékař, který za to také dostane jistou odměnu. Lékárny se tak předbíhají ve věrnostních programech a ve kvalitě služeb a širě produktů, nezaměřují se ale tak již zcela na pacientovo zdraví. Proto je záhodno vybrat si svou zkušenou lékárnici, která poradí dle svých zdravotnických znalostí, a ne dle toho, jakou zrovna dostala provizi od obchodníka. S tímto problémem bojuje také Praha 12. Není zde tolik provozoven lékáren, ale dominující Dr. Max na Poliklinice Modřany naprosto válkuje všechny lékárny okolí svou polohou přímo v budově Polikliniky. Ceny jsou nadsazené, věrnostní program tím pádem výhodnější. Oproti tomu lékárna na Sofijském náměstí je menšího formátu, je trochu komornější a osobnější, má také věrnostní program, ale i bez něj jsou ceny i tak příznivější. A do největší obliby se aktuálně dostává lékárna u Kauflandu, která je nejenom cenově dostupná, ale má i své letákové akce a je dobrým kompromisem.

---

³⁶ *Zdravotnictví. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/zdravotnictvi/ds-1108/p1=1366>

2.11 Životní prostředí

Na Praze 12 v Modřanské rokli se nachází výjimečný geologický úkaz přesouvání starších hornin ze spodních vrstev do vrstev horních nad mladší horniny. Tím vznikají průsmyky, údolí či jiné úkazy tvaru rokle a podobně zvlněné krajiny. Proto je rokle nyní chráněnou přírodní památkou. Nicméně v podobě, jak ji známe dnes, není dlouho. Zalesněna byla v podstatě nedávno. V dřívějších dobách patřila většina lesů Prahy 12 ke statkům, které se na území nacházely. Od 20. Století začala přecházet většina území pod majetek Modřan. Tím následně obec mohla zalesnit Modřanskou rokli, Cholupický vrch a další místa. V roce 1963 přišlo území pod Lesní správu České republiky, roku 2001 pak přešlo vlastnictví i správa na hlavní město Prahu. Lesy na Praze 12 patří do kategorie lesů rekreačních a příměstských. V městské části Prahy 12 je také možné najít 11 památných stromů.³⁷ Problematiku životního prostředí lze rozdělit do několika oblastí, ale hlavní je začít krajinným uspořádáním a dispozicemi městské části:

2.11.1 Krajina

Geograficky leží Modřany a Komořany na 40. rovnoběžce v mírném klimatickém pásu bez jakýchkoli výstřelků v krajině, floře či fauně. Krajina je rovná, mírně zvlněná, její uspořádání přispívá možnostem výstavby a zajištění klidných parčíků a zahrad v přirozeném prostředí. Okolní bohaté lesy zajišťují dostatek zeleně samy od sebe, jen je potřeba je udržovat a starat se o projekty jako například Modřanská stezka, rokle a její okolí, Pišovický les, Cholupický les, Točné a dalších zelených lokalit. Krajinu musíme ochraňovat a bránit jí, protože jen ta je hlavním zdrojem spokojenosti obyvatel a výhodou městské části. Tento názor zastává i místostarostkyně Ing. Eva Tylová: „Právě krajina a přírodní cennosti jsou jedním z největších potenciálů Prahy 12. Jsme nejzelenější městská část, navíc v kombinaci s údolím, řekou a lesy.“ Praha 12 leží na pravém břehu Vltavy na jižní části Prahy a od městské části Prahy 4 ji dělí Zátíšský potok. Prahou 12 dále protékají potoky Lhotecký, Libušský, Cholupický a Komořanský. Nadmořská výška je mezi cca 190 metrů nad mořem u břehu Vltavy a 387 metrů nad mořem na vrchu Čihadlo na Točné. Celková rozloha městské části Prahy 12

---

³⁷ *Příroda a zeleň. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: http://www.praha12.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=80112&id_ktg=1133&n=priroda-a-zelen&query=chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1+%C3%BAzem%C3%AD

je 2332 hektarů. Praha 12 disponuje řadou krajinných přírodních zajímavostí, které jsou chráněnými územími:

Přírodní památka Cholupická bažantnice

Cholupická bažantnice byla vyhlášena přírodní památkou kvůli zachování skladby lesa a jeho celkového uspořádání. Celková rozloha bažantnice činí 13,78 hektaru a památkou je již od roku 1982.

Bažantnice v Kunraticích

Kunratická bažantnice tvořená lesem patří ke kunratickému zámku a obsahuje i několik památných stromů. Součástí bažantnice je dětské hřiště a dvě trasy k procházkám.

Lesopark Kamýk

Kamýcký lesopark je součástí naučné stezky „*Neleníme v zeleni*“ a je tvořen smíšeným lesem.

Nad Píšovnicemi

Píšovický les je lesem v sídlišti, který poskytuje zeleň v návaznosti na lesopark Kamýk. Jsou zde zbytky lesa částečně udržované a částečně ponechané svému osudu. Protéká zde Lhotecký potok a v horní části se nalézá Borový rybník.

Přírodní Památka Modřanská rokle

Modřanská rokle, vyhlášená roku 1988 přírodní památkou pro svůj krajinný celek a geologické odkryvy, činí celkovou rozlohu 124,88 hektarů a protéká jí Libušský a Písnický potok.³⁸

Přírodní Památka V hrobech

Území V hrobech bylo vyhlášeno přírodní památkou v roce 1988 z důvodu zachování některých teplomilných rostlin, jako je Koniklec luční či Růže Galská a pro ochranu drobných živočichů.

Přírodní rezervace Šance

Rezervace Šance byla vyhlášena roku 1982 kvůli zachování doubravy a skalnaté stepi. Celková výměra území je 116,81 hektarů. Rezervace je součástí komplexu keltského osídlení, jehož hlavní část leží na protějším vrchu jménem Hradiště patřící pod

---

³⁸ Asi z poloviny Modřanské rokly také vede přes potok dřevěná lávka vedoucí do sídliště pod školou Pertoldova. Nachází se zde několik dětských hřišť a je to nejbližší zkratka k horní části Modřan. Problém je bohužel bahnitý povrch s výmoly od vody, kde je například pro kočárek obtížnější projet, a kolo je zde rozhodně lepší vést...

Zbraslav. Rezervace je součástí území Natura 2000, které bylo vládou schváleno jako evropsky významná lokalita v roce 2004.

Zámecký park v Komořanech

Zámek v Komořanech jako původní tvrz vznikl v roce 1589. Zámek chátral a až v roce 1866 byl znovu opraven. V zámku sídlí Český hydrometeorologický ústav a je bohužel přístupný pouze v den otevřených dveří. Je možné dostat se pouze na nádvoří zámku.³⁹

Územní systém ekologické stability

Územním systémem ekologické stability (ÚSES) rozumíme ekosystémy udržující rovnováhu krajiny pro správnou udržitelnost a obnovu krajiny. Na takových územích je zakázána výstavba a krajina je tak chráněná. Zachováváme tak celkový genofond krajiny, její ohrožené části a napomáháme obnovit postižená území. Zároveň je zajištěna ochrana živočichů a rostlin v oblasti se vyskytujících. Do územních systémů ekologické stability spadá Modřanská rokle, Cholupická bažantnice, Zátíšský les, Vltava a údolní niva u Vltavy, území V hrobech a Pišovický les.⁴⁰

2.11.2 O vzduší

Stejně jako již zmíněná voda, je atmosféra další podmínkou života na Zemi. Spodní část atmosféry, blízko které žijeme, je směsí plynů, částic vody a ledu a pevných i kapalných aerosolů. Pokud se ale vlivem přírodních nebo lidských činností složení mění, může to mít negativní dopad na naše životní prostředí a na celý život na Zemi. Nejvíce se zabýváme produkcí oxidu uhličitého, který se státy mají pokusit snížit. V roce 1997 byl přijat Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu na snížení emisí skleníkových plynů a hlavně oxidu uhličitého. Špatná kvalita ovzduší je častou příčinou předčasných úmrtí.⁴¹ V rámci Prahy je ovzduší zkoumáno celkově projektem „*Modelové hodnocení kvality ovzduší na území hl. m. Prahy*“. Výsledky jsou zjišťovány v průběhu roku a aktualizovány vždy po dvou letech na webových stránkách <http://www.premis.cz/atlaszp/>. Nejbližší měřicí stanice na území městské části Prahy 12 se nachází na Libuši, kde sídlí Český hydrometeorologický ústav. Praha díky velkému

---

³⁹ *Praha zelená* [online]. Praha: Útvar rozvoje hlavního města Prahy, 2014 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.prahazelena.cz/seznam.html>

⁴⁰ *Koncepce rozvoje krajiny městské části Praha 12 a péče o ni: (Koncepce ochrany přírody a krajiny)*. Městská část Praha 12 Úřad městské části Odbor životního prostředí, 2005.

⁴¹ Kapitulu ovzduší najdeme také v: HLAVÁČEK, J. *Mezinárodní environmentální právo a ochrana životního prostředí*. Praha: Nakladatelství VŠE - Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1296-9.

osídlení a provozu směřuje k nejvíce zatíženým místům v republice. Celému ovzduší nejvíce škodí stoupající automobilová doprava. Situace se různí podle míst, výškových rozdílů a rozptylových podmínek. Průměrný roční obsah oxidu dusíku je ale zvýšený. Výhodou ke snížení špatného ovzduší je snižující se počet kotelen na tuhá paliva. Bohužel se ale nesnižuje počet aut na osobu v rámci Prahy ani v rámci České republiky. Některé rodiny disponují více než jedním vozem, zpravidla dva a více kusů aut na rodinu. V případě, že je v rodině dospělé potomstvo, mívají rodiče i děti každý svůj vůz, proto stále máme problém s parkováním, se zácpami v centru města, a i se vzduchem. Šedá clona nad Prahou je hustá inverze, kterou když projedeme, najdeme za Prahou sluníčko. Městská část Prahy 12 ale i přesto patří k více čistým oblastem Prahy na ovzduší, díky své okrajové lokaci.⁴² Díky ovzduší se za poslední roky zvyšuje počet astmatiků a alergiků, a bohužel i sezónních onemocnění, která se stávají nesezónní záležitostí. Ti kdo byli náchylní na přechody zimy a tepla teď omarodí kdykoli, protože ve vzduchu je tolik bakterií, že je jedno, jaké je období. Nejvíc tomu přispěje ještě teplá zima, kdy bakterie ani nepřemrznout a mohou se vesele tvořit dál. Záněty horních cest dýchacích, alergie na prach, rozedmy plic a další záležitosti týkající se dutin jsou na denním pořádku pražského občana.⁴³

2.11.3 Odpady

Občané městské části Prahy 12 využívají k likvidaci odpadů jak sběrných popelnic pro každý dům a směsných kontejnerů pro panelové domy, tak i kontejnery na tříděný odpad. Svoz těchto odpadů zajišťují Pražské služby, akciová společnost. Zároveň je zajištěn odvoz nebezpečného odpadu, který probíhá formou pojízdného vozu dvakrát do měsíce a realizuje ho Magistrát hlavního města Prahy. Pro objemný odpad jsou jednou za měsíc od jara do podzimu přistavovány kontejnery na 32 místech po celé městské části. K odvozu většího bioodpadu slouží taktéž kontejnery jednou za měsíc, ale na 18 místech.⁴⁴ Na Praze 12 v Modřanech také funguje Sběrný dvůr. Městská část

---

⁴² *Ovzduší. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/ovzdusi/ds-1134/p1=1543>

⁴³ Konzultace s lékaři na Praze 12 – MUDr. Emou Pulcovou a homeopatičkami

⁴⁴ Ať už klasický kontejner, nebo ten na bioodpad, každý obyvatel Prahy 12 už ví, že si musí přivstat a mít kolečko naložené nejlépe den předem, aby se na něj u kontejneru vůbec dostala řada. Už od brzkých ranních hodin, na místech k tomu určených, postávají „sběrači“ odpadu a „hodících se“ vyhozených věcí, a obyvatelé už musí mít rukavice a kolečko připravené, protože zpravidla během první hodiny je většina prostoru zaplněna a větší odpad se tam pak již těžce dostane.

pobízí obyvatele, aby se učili třídit bioodpad také drobnějšího rázu, a pokud nebydlí v domečku, aby mohli využívat svůj kompostér, mohou využít dvacet otevřených kompostérů na veřejných prostranstvích, kam je možné dát přebytky ze zahrádky a pět uzavřených kompostérů na sídlišti na rostlinné zbytky z kuchyní. Dále je možné na několika místech třídit i hliník do speciálních košů.⁴⁵ Kompostéry jsou navíc označeny informačními tabulemi o jejich provozu. K umístění těchto kontejnerů a košů přispěl fakt, že biologický odpad byl odvážen stále pryč a půda tak začíná být chudší a méně úrodná. A to samozřejmě nehovoříme jenom o zemědělské půdě, ale také o půdě parků, lesů a zahrad, což neprospívá ani vegetaci stromů, ani menších rostlin. Prvním krokem bylo zapojit aktivně obyvatelstvo, které není lhostejné vůči životnímu prostředí, ale druhým krokem je také k tomuto chování a životnímu stylu vést nejmenší potomky. Proto byl zaveden osvětový program kompostování, třídění a chování k životnímu prostředí i do školek v rámci her a divadla. Programy se zatím osvědčují, proto nadále budou pokračovat v dalších variacích za pomoci ekologického občanské sdružení EKODOMOV.⁴⁶

2.11.4 Zemědělská půda

V městské části Prahy 12 převládá hnědá orná půda, s průměrnou až vyšší produkcí k plodnosti. V některých částech krajiny u povodí Vltavy se nachází vlhčí nivní půdy. Zároveň do půdního fondu spadají chmelnice, vinice, sady, zahrady a louky s pastvinami, stejně jako rybníky. Pro větší úrodnost a rozšíření orné půdy mají sloužit právě již zmiňované kompostéry. Lidé by tak na svých zahrádkách, chatičkách či pozemcích mohli pěstovat vlastní plodiny a podporovali bychom tak domácí zemědělství a soběstačnou výrobu plodin a omezila by se tak potřeba konzumace plodin dovážených buď z Polska jako levných nekvalitních produktů, nebo z daleka dovážených exotických plodin, které jsou levně vyprodukovány a šetří se na pracovnících v dané zemi, ale dovoz je velmi drahý, což není efektivní. Díky okrajové

---

⁴⁵ Informace přímo z odboru životního prostředí od Ing. Evy Tylové a z webu městské části: *Odpady. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/odpady/ds-1138/p1=1547>

⁴⁶ Dříve fungovalo v Komořanech také ekologické sdružení Ekola, které se věnovalo osvětě Ekologie pro děti, vytvářelo programy pro školy, školky i jako volnočasové aktivity, plus mělo v péči zvířátka, která si děti mohla pochovat (pokud to bylo zvíře na to způsobilé – ne pavouk či želva), a částečně se o něj zkusit postarat. Tyto interaktivní programy byly velmi oblíbené než se Ekola musela přestěhovat na jinou městskou část.

lokalitě Prahy 12 je ale možné, pěstovat si vlastní zeleninu například na balkoně, nebo zkrátka doma v truhlíku na okně. Při důkladné péči, vzduchu, slunci a vodě, a za použití dobré hlíny můžou zájemci dosáhnout skvělých výsledků a zasklené nebo i nezasklené balkony a okenní parapety tak nesou plody naší vlastní péče.⁴⁷

2.11.5 Veřejná zeleň

V rámci obecné veřejné zeleně funguje pro údržbu společnost TÚZ s.r.o., DIW Service, s.r.o., a SKANSKA Facilities Management CZ, společnost s ručením omezeným. Tyto firmy zajišťují jak údržbu zeleně v měsících růstu – tedy od jara do podzimu, a provádí tak zastříhování keřů a stromů, úpravu trávníků a květin, ale i pěší komunikace a jejich zajištění v zimě i úklid komunikací po ní. V lokalitě Na Šabatce, kde jsou stepní společenství, spásají trávu ovečky, stejně jako porosty na protihlukových valech v ulici Generála Šišky, louku oproti Pišovickému lesoparku a na Násirově náměstí. Stádo oveček čítá celkem asi 40 kusů ovcí (počet je z celkového stáda 120 kusu v celé Praze),⁴⁸ které doprovází ovčák tam, kde je domluven s městskou částí podle potřeby a ročního období. Ovečky se přes den pohybují v ohradníku, a tam i spí, jinak se pak mimo dobu pasení přesouvají do tzv. košárů mimo spásanou oblast – to zajistí, aby se výkaly nenavracela spásená tráva do oblasti. Ovce totiž spásají dominantní trávy, které vytlačují jiné traviny. Ovce navíc svými kopyty zúrodňují půdu a provzdušňují ji. Na Násirově náměstí má také vzniknout sad z jabloní. Jabloně tak mají dodat lidem energii zelenou barvou stromů, klidu, protihlukovou ochranu a zároveň barevnou stěnu v létě. Navíc stromy zvlhčují ovzduší a při velkém slunci poskytují stín. Projekt si vzal pod svá bedra navíc pan Ing. Hynek Jebavý z Koniklece, který se zná a spolupracuje s panem Ing. Ivanem Štěpkou ze Základní školy Pertoldova – dnešní Základní školy Na Beránku. Pan inženýr Ivan Štěpka zde vyučuje přírodopis a zavedl v rámci areálu školy arboretum. V Modřanech tak nenajdeme jen obyčejné stromy, ale zastoupení všeho druhu. Ze začátku se tak pořizovali stromy ať koupí, nebo obdarováním, jednotlivě, a sázeli se za přítomnosti učitelského sboru, žáků a případně i darujících, kteří takový strom poskytl. Cílem bylo zapojit do pracovních činností školy

---

⁴⁷ O zemědělské půdě viz Situační analýza městské části a informace poskytnuté Ing. Evou Tylovou – místostarostkyní pro životní prostředí

⁴⁸ Celé stádo oveček využívají městské části celé Prahy k těm samým účelům – k ekologickému spásání travnatých ploch a jejich využitelnost a přínos jsou opravdu značné a nezanedbatelné

i péči o arboretum a jeho údržbu a vztah k němu ze strany učitelského sboru, ale hlavně žáků, kteří by ho mohli vnímat jako přírodu, a chránit ji. V průběhu roku probíhá sázení stromků pro nové potomky nebo vnučata. Lidé si zakoupí strom a městská část zajistí jeho odborné zasazení. Tuto tradici započal roku 1972 Karel Pech z Točné, známý moderátor, a byla obnovena v roce 2012.⁴⁹ V současném trendu návratu k přírodě a popularitě ekologické výchovy a zeleného způsobu života je pravděpodobné, že se tyto činnosti obyvatelům zalíbí, a budou v nich aktivně pokračovat.

2.11.6 Voda

Prahou 12 protéká nejvýznamnější tok České republiky – řeka Vltava. Její povodí ale přináší městské části většinou spíše problémy, vzhledem k častým povodním a špatné protipovodňové ochraně. Tu by měl tvořit hlavně val s železniční tratí podél břehu Vltavy a upravené těsnící dveře v průchodech, nicméně zradou celé ochrany jsou kanalizační klapky, a průtok menších potoků, které nebyly dobře odváděny pryč. Takový obsah kanály neodebraly a přestal fungovat celkový odtok. Po povodni v roce 2002 proběhly úpravy, ale od té doby ještě několikrát voda stále vyhrává. Naposledy v roce 2013 byly povodně tak silné, že by stálo za zvážení investovat ještě jiné podpory protipovodňové ochrany. Kromě Vltavy jako hlavního toku ale nesmíme opomenout menší toky, jako je Libušský potok, Komořanský potok, Cholupický potok, Lhotecký a Zátišský potok. Všechny potoky jsou ve správě Hlavního města Prahy pod Magistrátem, jediná část Komořanského potoka je podílově pod správou Lesů České republiky. V 80. letech 20. století proběhlo zbudování Libušské vodní nádrže na konci modřanské rokle na Libušském potoce. Klasickou stojatou vodu pak můžeme najít v rybníku zvaném Kosiňáku na Točné, rybníku Kálku u Cholupic, a několik retenčních nádrží na potoce Zátišském. I přesto, že Praha 12 disponuje řadou studánek, a 2 x do roka pořádá na jejich počest akce Otevírání a Zavírání studánek⁵⁰, jsou vody v těchto studnách nepitné, některé dokonce zdraví škodlivé. Je to způsobeno prosakujícími jímkami, septiky a

---

⁴⁹ Informace o těchto skutečnostech laskavě poskytla paní Ing. Eva Tylová jako dokumenty pro přípravu diplomové práce. Zároveň informace o ZŠ Pertoldova – dnes ZŠ Na Beránku, poskytli za laskavé pomoci pan Ing. Vladimír Cícha a pan Ing. Ivan Štěpka, a vychází i ze znalostí autorky o škole jako takové.

⁵⁰ Akce otevírání a zavírání studánek přináší vzdělání dětem i dospělým, nauku o vodě i o dispozicích vody v městské části a pomáhá tak udržovat životní prostředí.

kanalizací, proto se voda z nich nijak nevyužívá.⁵¹ Jak již bylo uvedeno, dost domů je ještě stále závislých na čištění odpadních jímek smluvními firmami a jsou zcela bez kanalizačního systému. V rámci vodního hospodářství a péče o vodní plochy přišla na řadu také revitalizace Modřanských a Komořanských lagun. Revitalizace má obsahovat celkové vyčištění lagun, odstranění okolních porostů, zpevnění břehů, vybudování okolní cesty včetně laviček i košů a zábradlí nad lagunou. Na projektech týkajících se těchto oddechových luk, lagun a dalších přírodních ploch, spolupracuje Ekocentrum Koniklec, které dlouhodobě spolupracuje s Prahou 12.⁵² Laguny jsou nyní po letních povodních 2013 a po zářijovém bagrování připraveny pro turisty a návštěvu obyvatel jako i přilehlá rekreační louka, určená k oddechu při pikniku, opalování, hraní her, koupání, či jen na pauzu pro cykloturisty projíždějící po přilehlé cyklostezce. Právě u vody, na těchto oddechových loukách následně probíhají akce jako je Den Země, Den Děti, Otevírání a Zavírání studánek a další. A podle úsloví „*všechno zlé, je pro něco dobré*“ musíme zmínit i fakt, že na základě ničivé povodně roku 2013 byl zrekonstruován a přestavěn útulek v Komořanech právě poblíž oddechové louky u Vltavy, kde nacházejí domov psi z širého okolí. Ať už se jedná o zatoulané psy, o uprchlíky z domovů, nebo o psy, které někdo musel dát do útulku kvůli jeho povaze, nebo kvůli finanční situaci, o všechny z nich je dobře postaráno. Útulek spolupracuje s městskou částí a s místním veterinářem.⁵³

2.11.7 Hluk

Hluk je bohužel zanedbávaným, ale důležitým faktorem v rámci celé Prahy. Míra hluku ovlivňuje chování jedinců a může dle některých lékařů či psychologů způsobovat agresi, nervozitu, nebo jiné nepříjemné chování, dále také poruchy sluchu a soustředěnosti. Praha 12 je odlehlejší a klidnější městskou částí Prahy, navíc její zeleň a sídlištní uzpůsobení hluk může tlumit, nicméně je potřeba věnovat se místům, jako je například pražský obchvat – tedy městský okruh u Komořan, kde je míra hluku nad

---

⁵¹ *Voda. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/voda/ds-1135/p1=1544>

⁵² *Revitalizace nejjihnější lagun ze soustavy Modřanských lagun. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z:

http://www.praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=80112&id=29742&n=revitalizace-nejjiznejsi-laguny-ze-soustavy-modranskych-lagun&query=lagun&p1=1544

⁵³ Stránky útulku na www.utulekkomorany.cz Útulku pomáhá hlavně Ing. Eva Tylová, která zajistila při povodni písek a lopaty pro jeho vyčištění a zajistila i pomoc místních policistů.

limity.⁵⁴ „*Silniční okruh kolem Prahy (SOKP) je součástí sítě dálnic a silnic České republiky. Tato skutečnost vychází z Návrhu rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010, schváleného usnesením vlády ČR č. 741 ze dne 21. 7. 1999. SOKP patří mezi nejvýznamnější dopravní stavby hlavního města Prahy a Středočeského kraje a po svém dokončení se stane jednou z dopravně nejzatíženějších komunikací v České republice. Je součástí IV. multimodálního koridoru transevropské dopravní sítě TEN-T. Jeho trasa je v souladu s Územním plánem hlavního města Prahy a s Územním plánem Pražského regionu. Hlavním účelem stavby SOKP je vybudovat takovou kapacitní komunikaci, která převede dopravní vztahy vůči Praze tranzitní, optimálně rozvede vztahy vnější zdrojové a cílové dopravy na příslušné radiály a uspokojí tangenciální dopravní vztahy v okrajových částech města. Tím výrazně přispěje ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu na komunikační síti hlavního města Prahy a ke zlepšení životního prostředí ve městě.*“⁵⁵ I přes sliby realizátorů a stavařů Pražského obchvatu a výčet pozitiv, které Pražský obchvat přinese, se musíme zamyslet nad tím, jak situace vypadá dnes – doprava v centru Prahy se zas tak výrazně nezměnila, fronty při nájezdech na Jižní spojku a na nájezdy na obchvat jsou ráno směrem do centra Prahy kolem osmé a desáté hodiny, a večer kolem čtvrté až sedmé hodiny, katastrofální, ovzduší v Praze se rozhodně nezlepšilo a přibylo starostí lidem, kteří kolem obchvatu žijí.⁵⁶ Jediné zlepšení, které lze vidět kompletně je celkové propojení objezdu Prahy jako kontinuální komunikaci použitelnou pro cestu skrz Českou republiku. Z hlediska hluku a komplikací ohledně stavby je tedy obchvat vnímán negativně. Na hlukové stropy jsou předpisy, ale bohužel existují výjimky, které tyto limity mohou obejít, a zabránit tomu může jedině Magistrát Hlavního města Prahy. Obyvatelé Komořan jsou navíc vystaveni hluku letadel přelétajících na Pražskou Ruzyni, nebo osobní letadla přilehlé Točné. Letiště Točná ale pracuje intenzivně na snižování míry hluku a již pro to učinila několik opatření. Jako první bod bylo odklonění dráhy letiště více od obce Cholupice, aby tak nenarušovalo hlukové limity nad obcí. Zároveň noví majitelé letiště

---

⁵⁴ Dle NAŘÍZENÍ VLÁDY o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. In: 272/2011 Sb. 24. srpna 2011.

⁵⁵ Citováno z oficiálního webu Pražského okruhu: *Silniční okruh kolem Prahy* [online]. 2012 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.okruhprahy.cz/>

⁵⁶ Při absolutním tichu, když po půlnoci již všechny domy okolo vypnou televize, zhasnou a jdou spát a zaposloucháte se do okolí, slyšíte z ulice Pod lesem zcela jasně hučící pražský okruh, projíždějící auta přes ulici Komořanskou a občas houknout parník z Vltavy. Při ohňostroji na Nový rok, je také slyšet výbuchy z centra Prahy.

zrušili provoz hlučných letadel Zlín 43 a 142. Na letišti navíc neprobíhají žádné výcviky a provozovatelé zcela kontrolují letadla, která se na letišti mohou pohybovat. Točná se tak orientuje spíše na muzeum historických letadel a na provoz výletního místa pro návštěvníky. Hluk ale můžeme vysledovat i v rámci provozu rodinných domků a údržby zahrad. Nic víc nepřidá člověku do klidu, než nedělní sekačky trávníků, pily, řezačky, anebo pálení dřevin či odpadu. Tyto sousedské zákony kdysi platily hlavně v chatařských osadách, a je škoda, že neplatí i dnes, mezi normálními sousedy.⁵⁷ V oblasti Na Šabatce, v Komořanech, kde je již zmiňovaný pražský obchvat, jsou limity hluku přesahující mez. Navíc zde chtěla společnost Central Group navrhovat výstavbu třinácti šestipatrových věžových obytných domů mezi pražským okruhem a bytovou zástavbou, což by provoz zde a hluk ještě znásobilo. Návrh výstavby byl plánován na základě změny funkční plochy půdy z louky a pastev na obytné plochy. Proti tomuto projektu se ale dala nejenom rada města, ale i občané v rámci petice.⁵⁸ Ministerstvo zdravotnictví s argumenty souhlasilo a vyhodnotilo je jako opodstatněné, nemůže ale stavbu zakázat. Stavba by podle platného územního plánu tedy byla v pořádku, ale v rámci hygienických norem, zachování klidu obyvatel a udržitelného životního prostředí je to nežádoucí. Aktuálně probíhá stále ještě řízení, které má zvrátit rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy na změnu funkčních ploch a zastavit tak realizaci celého projektu.⁵⁹

2.12 Hospodářství

K hospodářství na Praze 12 musíme připočítat i poslední události, které budou městskou část jistě trochu měnit. Jedná se především o výstavby většího rozsahu, aktuální projekty KOTI Hyacint a U Dubu. Radnice tak podporuje velké investory, kteří hodnotí Prahu 12 za dosud zelené místo blízko centra Prahy, které je a bude velice lukrativním místem pro zájemce o bydlení v Praze. Zároveň tak MČ dává pracovní

---

⁵⁷ Více o limitech hluku a o snaze snižování hluku můžeme najít na: *Hluk. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/hluk/d-12261/p1=11271> a na webu letiště Točná www.tocna.cz, zdravotní rizika pro člověka pak popisuje Státní zdravotní ústav zde: *Zdravotní účinky hluku. Státní zdravotní ústav* [online]. 2007 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/zdravotni-ucinky-hluku>

⁵⁸ V těchto místech se totiž nachází pozemky s ohradami a koňmi včetně krytého i venkovního cvičiště a rozsáhlého statku, kam lidé chodí na nejrůznější akce, na sportovní, kondiční a rekonvalescentní ježdění a na procházky okolo Komořanského zámku.

⁵⁹ Informace dle poznatků z jednání městské části, informací na webu městské části Prahy 12 a Magistrátu hlavního města Prahy. Oficiální zprávu o průběhu poskytla za laskavé spolupráce Ing. Eva Tylová

příležitosti obyvatelům Prahy 12 – ať už zaměstnancům, nebo živnostníkům a malým firmám. S novou výstavbou a přílivem obyvatel jsou kladeny nároky také na sociální vybavenost místa a na služby a obchody, které jsou k dispozici. Proto je využito i zahraničních investorů k realizaci obchodních center a obchodů pro obyvatele. Dříve fungující podniky průmyslového odvětví jako Mikrotechna, Orion, Chirana a hlavně Modřanský cukrovar tak jdou do pozadí, nebo zcela přestávají fungovat. Cukrovar je zrušen a zbourán, pozemky byly prodány stavební společnosti, která svůj projekt nikdy nezrealizovala. Orion byl prodán Nestlé, dnes se již na dřívějších místech, kde voněla čokoláda, vyskytuje pouze kancelářská budova a z části továrny jsou udělány byty nebo prostory k pronájmu. V objektu u Mikrotechny jsou stále k pronájmu kancelářské prostory. V nižších budovách za ní, sídlí menší firmy a podnikatelé se svým zázemím. U Vltavy též sídlí Mladá Fronta. Jedinou, dodnes fungující společností, která je zde odnepaměti a funguje stále stejně, je akciová společnost Modřanská potrubní, sídlící v Komořanech. Přesto, že utlumující se průmyslovou činností, se ztrácí pracovní místa v tomto sektoru, rozvíjí se sektor služeb, kde spousta míst vzniká v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a potravin. Na Praze 12 má zastoupení Komerční Banka, GE Money Bank, ČSOB, Česká spořitelna, Česká pojišťovna, Kooperativa, Billa, Hruška, Penny, Lidl, Rossmann, DM drogerie, OMV, Kaufland, nejrůznější kadeřnictví, cukrárny, restaurace, i lékárny. Neopomenutelným prvkem Prahy 12 je také vietnamská a čínská tržnice SAPA. Nachází se v areálu dřívějšího masokombinátu Písnice a patří mezi největší tržnice střední Evropy. „...v současné době je v ČR 61 000 Vietnamců, po Ukrajincích a Slovácích jde o 3. největší cizineckou komunitu.“⁶⁰

2.13 Výstavba a investice

V uplynulých letech zabrala význačnou část investic výstavba kanalizace v okrajových částech městské části, kde doposud kanalizace nebyla zavedena. Tyto investice pohltily téměř 40 procent veškerých možných investic. Nejzatíženějším rokem, kdy došlo k dokončování významného kusu kanalizace, byl rok 2006. Projekt kanalizace byl spolufinancován ale i ze strukturálních fondů Evropské Unie. Dále byl

---

⁶⁰ O tržnici SAPA byla již natočena řada dokumentů, je zařazována do kulinářských programů a doporučována jako místo, kde jsou k sehnání exotické suroviny východní kuchyně. Krátce se o ni také zmiňuje web městské části v již zmiňované situační analýze, odkud je čerpána i informace o počtu Vietnamců, Ukrajinců a Slováků v České republice.

v roce 2008 zrealizován projekt modřanských výhledů – tedy snaha o zesílení modřanských zastávek na krásných místech. Jedním z nich je právě výhled Nad Vinicí v ulici Barunčina, odkud je úžasný rozhled na jižní stranu Prahy 12 z kraje vinice, hned vedle majestátního dubu, dnes již z jedné poloviny vyschlého. Na výhledu je samozřejmostí i informační tabule ukrývající poklad geocacherů.⁶¹ Podobnou měrou tekly investice i do výstavby nových bytů a na rekonstrukci bytů a domů stávajících, do obnovy komunikací, do obnovy jeslí⁶² a nadále i do vzdělávání a kultury – tedy do základních škol a knihoven. Investice byly navýšeny ještě o rekonstrukci viničního domku a s tím spojené výdaje, přestavbu spodní pasáže Obchodního domu v Modřanech a o rekonstrukci dětských hřišť a sportovišť. Tyto investice se ale rozhodně vyplatily, protože viniční domek byl již v katastrofálním stavu a obnovu vyžadoval, navíc se zde dříve konaly výborné akce, které by stál za to obnovit, a stavba nové pasáže s obchody Sofie přinesla obyvatelům uspokojení ve vybavenosti městské části a pestrostí skladby dostupných obchodů přímo v centru bydliště, hned u zastávky autobusů, blízko pošty a výhodně i poblíž několika bankomatů. Zároveň s tím se rozvíjí možnosti plateb kartou namísto dříve všudypřítomné platby hotovostí. Původně plánovaná přestavba obchodního domu na Sofijském náměstí na budovu radnice není zatím realizovatelná kvůli koncepci budovy na obchodní plochy, nikoli na kanceláře. Celá vzduchotechnika bohužel neumožňuje v budově požadované členění. Tento projekt je tedy pozastaven a pravděpodobně nebude nikdy realizován.⁶³ Otázka nové budovy radnice, sloučení budov nebo přemístění úřadu zcela jinam, je zatím ve hvězdách.

2.14 Bezpečnost

Přímo na Praze 12 sídlí Policejní Akademie České republiky a to na Lhotce. Co se týká konkrétních oddělení, tak místní oddělení státní policie jsou na Praze 12 dvě – jedno v Modřanech Soukalova a druhé na Lhotce Durychova. Městská policie hlavního města Prahy je zastoupeno třemi okrskovými služebnami na Točné, v Komořanech a na Libuši a je zaštitěno obvodním ředitelstvím na Násirově náměstí v Modřanech. Nejvíce

---

⁶¹ Geocaching je celosvětová hra zaměřená na hledání zajímavých míst, vyhlídek, historických staveb, či jen oblíbených míst, dle souřadnice GPS

⁶² V rámci jesliček se také obnovují bazénky pro nejmenší děti a zařízení pro mateřská centra, poradny a prostory pro setkávání maminek, ať už těhotných, nebo již po porodu

⁶³ Projekty investic a výstavby čerpány ze Situační analýzy ale také konzultacemi s panem starostou Prchalem a pracovníky městské části Prahy 12.

rizikovým faktorem v rámci celé Prahy beze sporu zůstává majetková kriminalita. Služby policejním strážníkům podporují také nainstalované kamery. Stejně kamery pak také slouží i k hlídání dopravních přestupků a vyřešení případných nehod. Městská část zřizuje lepší osvětlení na křižovatkách a přechodech, aby se tak zabránilo zbytečným střetům. Policisté zároveň pomáhají na přechodech při převádění dětí u základních škol v době začátku a konce výuky u předškolních dětí a dětí prvního stupně základní školy.⁶⁴ K bezpečnosti také patří požární ochrana. K dispozici je při požáru Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy i Jednotka Sboru dobrovolných hasičů Cholutice. Bezpečnostní složky Prahy 12 se musely zaměřit a zlepšit také v oblasti protipovodňových opatření. Vltava každoročně znamenala pro tuto městskou část potenciální hrozbu jarních či letních povodní v oblasti Modřan, především v obydlém území bezprostředně u Vltavy. Navíc se u Lahovic Vltava spojuje s Beroučkou, která nemá ve svém toku žádné přehradu, které by mohly průtok vody korigovat. Roku 2001 byl zpracován projekt zvaný KOMOKO⁶⁵ k ochraně na koridoru Modřan a Komořan – odtud název. Projektem byla dotvořena ochrana proti vodě – původní protipovodňový val s železniční tratí byl doplněn vraty na dvou místech, která se v případě potřeby uzavírají, a nadále fungují protipovodňové klapky v kanalizační síti a v dešťové kanalizaci. Celý systém spravuje Správa služeb hlavního města Prahy. Na povodeň v roce 2002 ale ani tato ochrana nestačila a musela být upravena. Na úřadě městské části funguje odbor krizového řízení, který má na starosti kompletní zajištění bezpečnosti na Praze 12. Do kompetence odboru patří mimo jiné například i pomoc po povodních či odklizení sutin po povodni nebo nehodě. Současně samozřejmě také funguje krizový štáb. Krizový štáb také vypracoval krizový plán, do kterého spadají i další plány, jako havarijní plán, plán evakuace obyvatelstva, povodňový plán, plán nouzového přežití obyvatelstva, plán ukrytí obyvatelstva, a plán výdeje prostředků individuální ochrany. Funkčním sdělovačem jsou pochopitelně sirény, které každou první středu v měsíci podléhají zkouškám, jako i v jiných částech Prahy.⁶⁶ Obyvatelé i cizinci jsou tak perfektně informováni o tom, jak případné použití sirén bude vypadat, co se bude hlásit a v jaké intenzitě a kde budou sirény slyšet, aby se nemuseli bát, že je

---

⁶⁴ Zdrojem byla Situační analýza městské části, kde je bezpečnosti věnována samostatná kapitola

⁶⁵ Vysvětlení KOMOKO a informace o tomto projektu poskytla Ing. Eva Tylová a bylo čerpáno z webu městské části. I přes dobrou realizaci tohoto projektu ale selhávají zpětné klapky v odvodových kanálech

⁶⁶ Veškeré informace vycházejí z vlastní zkušenosti života v městské části a jsou doplněny o přesné informace ze situační analýzy městské části.

náhodou přeslechnou, nebo nebudou vědět co dělat. V nejnútnejších případech evakuace samozřejmě funguje policejní a hasičský sbor, který občanům pomáhá a informuje o evakuaci a o tom, co mají dělat, a pomáhají v takových případech i zkušení dobrovolníci z řad vojáků, ať už činných či vysloužilých, nebo například pionýrů a skautů.⁶⁷

2.15 Územní rozvoj

Díky právě probíhajícím změnám v územním plánu⁶⁸ je velmi těžké předpovědět, jestli v letošním roce nebude všechno jinak, ale zatím vycházíme z územního plánu stávajícího. Praha 12 patří ještě stále k nejméně zastaveným městským částem, tedy převažuje zde hodně zeleně, a také proto je bydlení na Praze 12 čím dál lukrativnější. Z hlediska poměru objektů v městské části je považována za bytovou. Průmyslové objekty dnes již nefungují, nebo zůstaly funkční pouze částečně a areály továren jsou dnes novými bytovými objekty s menším využitím pro komerční plochy.⁶⁹ Zároveň je ve výstavbě další projekt bytů před Poliklinikou Modřany a probíhá další stavba rodinných domků v nízké okrajové zástavbě. Otevřenou otázkou zůstává rozvoj ploch po bývalém cukrovaru a přilehlého okolí a realizace dalšího vývoje dílčích kroků pro cyklostezky a cyklotrasy. Převážná většina zájmu městské části samozřejmě patří a bude patřit přírodním a rekreačním plochám, o které je třeba pečovat.

2.16 Fondy EU

Pro čerpání evropských fondů v rámci území Prahy existují dvě možnosti - Evropský fond regionálního rozvoje⁷⁰ a Evropský sociální fond⁷¹. Pro žádosti, vyřízení a realizace využití dotací byl stanoven pro městskou část projektový manažer, který se o

---

⁶⁷ O možnostech jejich pomoci samozřejmě Radnice Prahy 12 ví, a většinou je s nimi v úzkém kontaktu v jakékoli možné spolupráci, protože taková je pro obě strany využitelná a přínosná ve zkušenosti pro další případně krizové situace.

⁶⁸ Aktuální informace na Magistrátu Hl. M. Prahy

⁶⁹ Tím myšleno například objekt u vody u areálu Nestlé, kde z bývalé továrny jsou dnes byty, kanceláře, administrativní budova Nestlé je nová a zbytek je celý k pronájmu. Nicméně vedle sídlí další poloprázdné budovy anebo budovy společností, které zde fungují samostatně, nedaleko například Dřevoráj a další.

⁷⁰ ERDF vznikl jako nástroj regionální politiky, k jejímu rozvoji a snižování meziregionálních nerovností. ERDF financuje projekty k rozvoji zaměstnanosti, infrastruktury, technologií a dalšího. Více info na www.EurActiv.cz

⁷¹ ESF je klíčovým nástrojem pro realizování a udržení Evropské zaměstnanosti a začlenění všech osob do pracovního procesu. Více informací na www.esfcr.cz

dané dotace stará. Jak již bylo uvedeno, většina dotací v uplynulých letech byla využita hlavně k technickým projektům kanalizace, komunikací, rekonstrukcí, protipovodňové ochrany a výstavbu sportovních areálů a dětských hřišť. Evropské fondy nemusí využívat jen městská část, ale také jednotlivé samostatné organizace jako občanská sdružení. Od roku 2007 je dále možné čerpat z Operačního programu životního prostředí⁷² a Operačního programu lidských zdrojů a zaměstnanosti.⁷³ Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské Unie, využila Praha 12 ze strukturálních fondů 102 milionů Korun českých.⁷⁴

2.17 Agenda 21

Agenda 21 je mezinárodním programem pro zavádění zásad udržitelného rozvoje, a od roku 1992 jsou v ní členem desítky států včetně České republiky. V kapitole 28 této agendy pod názvem Iniciativy místních úřadů na podporu Agendy 21 jsou vypsány řádky týkající se propojenosti veřejnosti s úřady a ovlivňování myšlení úřady v rámci výchovy a rozvoje jedince a jeho chápání autorit a oficiálních organizací. Lidé k úřadu leckdy vzhlížení a mají k němu respekt a úřad by se měl chovat tak, aby mohl být obdivován, byly za ním vidět výsledky vykonané práce a dával tak obyvatelům řád, pořádek a především kvalitní životní úroveň.⁷⁵ Mottem a cílem Agendy 21 je rozvoj procesů příznivě ovlivňujících kvalitu života a budujících takové kvalitní prostředí pro budoucí generace. Takový udržitelný rozvoj je jeden z cílů Organizace Spojených Národů a Evropské Unie. Městská část Praha 12 je členem Agendy 21 od srpna 2010. *„Místní Agenda 21 je programem rozvoje obce, který zavádí principy udržitelného rozvoje do praxe a zohledňuje konkrétní místní problémy. Jedná se o proces, který propojuje ekonomické a sociální aspekty s oblastí životního prostředí a je vytvářen ve spolupráci s veřejností. Důvodem, proč Městská část Praha 12 do MA 21 vstoupila, je zastřešit současné aktivity a zlepšit zapojení občanů do rozhodovacích procesů. Hlavním cílem bude setřídít činnosti, zařadit je do třech pilířů udržitelného*

---

⁷² Cílem programu je zkvalitňování a ochrana životního prostředí v ČR. Více informací o programu na webových stránkách www.opzp.cz

⁷³ Cílem programu jsou rovné příležitosti a udržitelný rozvoj, sociální integrace a zaměření se na veřejnou správu a mezinárodní spolupráci. Více na: www.mpsv.cz

⁷⁴ Agendu fondů kromě projektového manažera také zpracovává odbor pro místní rozvoj, který připravuje projekty, na které budou finance využívány. V rámci DP bylo konzultováno přímo s paní Mgr. Němečkovou a paní Ing. Procházkovou

⁷⁵ Informace dostupné na webu Ministerstva životního prostředí

rozvoje a sledovat pak jejich vyváženost.⁷⁶ Základní listinou MA21 je Deklarace k místní Agendě 21, dostupná na webu městské části. Členy místní Agendy 21 jsou v podstatě vybraní členové rady městské části a obyvatelé nebo aktivní činovníci, kteří o to mají zájem. Do místní Agendy 21 spadá například projekt rozvoje Komořanské stezky s tůňemi a lagunami a Dvanáctka jede, což je akce pro děti v rámci Evropského týdne mobility, a celkově pro Prahu 12 na podporu akcí v této lokalitě a její povědomí u obyvatel ostatních městských částí. Snahou místní Agendy je navázat maximální kontakt s veřejností⁷⁷ a zapojit tak občany městské části do projektů a nápadů pro další období. Existuje proto tzv. Zásobník projektů⁷⁸, což je souhrn všech nápadů a postřehů, které by městská část mohla zrealizovat. Pro zajištění udržitelnosti rozvoje a městské části v harmonii s přírodou a požadavky obyvatel spolupracuje Praha 12 s Odborem životního prostředí a využívá k propagaci i dostupného marketingu. Pro zpětnou vazbu a vyhodnocení úspěchů či neúspěchů činnosti Agendy 21 slouží tzv. Monitoring plnění kritérií místní agendy 21, což je v podstatě sumář projektů, které měly být zrealizované a byly naplánované, a jejich reálné vyhodnocení po realizaci, či odůvodnění nezrealizování. Od roku 2011, kdy Praha 12 byla stále ve stádiu zavádění místní agendy, se přehoupala v roce 2012 do stadia stabilizace, které je v rámci kritérií místních agend označena kategorií C, a zlepšuje tak stav projektů a jejich realizace. Od vstupu roku 2010, za uplynulé období se tedy podařilo vytvořit organizační strukturu, získat podporu politiků městské části, získat zájem veřejnosti, občanů a neziskových organizací a zapojit je plně do projektů. Aktuálním zaměřením místní agendy je především zkvalitnění komunikace mezi vedením městské části a občany, zapojení veřejnosti do rozhodnutí městské části, podpora udržitelného rozvoje a informovanost v souladu se Strategickým plánem městské části Prahy 12.⁷⁹

---

⁷⁶ *Místní agenda 21. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/mistni-agenda-21/ds-1323/archiv=0&p1=2543>

⁷⁷ Probíhají nejrůznější diskuze na internetu, na webových stránkách městské části, Facebooku městské části, ale i osobně při nejrůznějších diskuzích například v prostorách biografu či jinde.

⁷⁸ Jedná se o sběr dat během brainstormingu jak pracovníků městské části, tak například obyvatel na skupinových diskuzích vyhlášených městskou částí, nebo členů místní Agendy 21

⁷⁹ Informace získané ze zprávy Místní Agendy 21 a Strategického plánu – poskytl odbor životního prostředí pro městskou část Prahy 12 jako podklady pro vypracování této diplomové práce a pro činnost v místní Agendě 21

III PŘÍLEŽITOSTI – ANALÝZA ATRAKTIVIT MĚSTSKÉ ČÁSTI

3.1 Cestovní ruch

Než se začneme zabývat konkrétními atraktivitami městské části Prahy 12, měli bychom zhodnotit možnosti cestovního ruchu v rámci MČ jako takového. Cestovní ruch hybe světovou ekonomikou a finančními toky doma i v zahraničí, a jeho sledování a regulace je velmi zajímavou složkou profitability území. Tyto ekonomické vlastnosti jsou jednou ze základních funkcí cestovního ruchu vedle funkce vzdělávací, výchovné, poznávací, rekreační, kulturní, zdravotní, sociální, etické, morální, inovační, ekologické a politické.⁸⁰ Abychom pochopili komplexnost faktorů posuzovaného území, jeho strategie a marketingu, musíme se zaměřit na to, jak vlastně můžeme oblast destinace cestovního ruchu vymezit. Jelikož destinace je vlastně souborem služeb a produktů, a město či značka může být produktem, jedná se o oblast, kterou si turista vybírá za cíl své cesty. Nejmenší možnou destinační jednotkou je rezort a nabízí většinou služby v oblasti ubytování, stravování, cestování a zábavy jako využití volného času.⁸¹ Stejně jako v marketingu destinace charakterizujeme rezort jako základní destinační jednotku, musíme vymezit destinaci v rámci typologie destinací v pojmech cestovního ruchu. Dle Páskové⁸² tedy existuje destinace městského typu s dominantními atraktivitami jako městské památkové rezervace a městské památkové zóny, panoramatické pohledy – malebná městská krajina, případně konání kongresů či veletrhů, a za formu cestovního ruchu je v tomto typu destinace považován kongresový cestovní ruch, nákupní cestovní ruch, kulturně poznávací cestovní ruch, incentivní cestovní ruch, vzdělávací cestovní ruch, profesní cestovní ruch a obchodní cestovní ruch. V našem případě by se městská část Praha 12 ale měla zařadit spíše do typu destinace poznávacího cestovního ruchu ve vesnických komplexech, kam spadá cykloturistika, která je právě environmentálně příznivým typem cestovního ruchu v rámci jeho udržitelného rozvoje. Cykloturistika také může spadat do nabídky cestovních kanceláří, či cestovních agentur v rámci okrajových, doplňkových ostatních produktů buď jako vedlejší služba k pobytu, ale i

---

⁸⁰ Výklad viz strana 91 Výkladového slovníku cestovního ruchu – funkce cestovního ruchu.

⁸¹ Volně použito dle definic WTO a dle knihy Palatkové: PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006, s. 16. ISBN 80-247-1014-5.

⁸² Původní zdroj Pásková 2003, upraveno pro verzi publikace Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu od Páskové 2009: PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Praha: Gaudeamus, 2009, 126-132; 166-167. ISBN 978-80-7435-006-1.

jako oblast turistiky, kterou lze využít ke kompletnímu pojetí zájezdu. Dnes například již existují cyklistické zájezdy k moři s kolem, nebo kombinace zájezdu na loď s kolem. Tato oblast turistiky se velice dynamicky rozvíjí a její nabídka a poptávka se zvětšuje.⁸³ Mimoto vznikají nejrůznější aplikace a webové stránky, kde lze sdílet své postřehy a kde je umožněno si trasy a výlety naplánovat podle svého gusta bez závislosti na papírových mapách nebo infocentrech, jednoduše do mobilu. Naplánování výletu, online aplikace, mobilní aplikace, offline verze map ke stažení pro případ nedostupnosti internetu, taxi, ukazatel cesty, pomocník na další zastávku, itinerář.⁸⁴ V destinaci je ale velmi důležitá kvalita služeb a nabídky cestovního ruchu. Kvalita se může řídit několika modely, které byly definovány jako TQM – Total Quality Management – tedy absolutní řízení kvality. Tento komplexní manažerský přístup usiluje o to, aby se všichni účastníci procesů ve firmě nebo v organizaci snažili o zvyšování kvalit nabídky produktů i služeb.⁸⁵ Kromě sledování kvality je samozřejmostí každého manažera destinace sledovat svoji konkurenci⁸⁶, vytvořit strategický plán k jejímu snížení, a navázat na to procesy, které jsou s těmito cíli spojeny – tedy dobré marketingové plánování, vedení lidských zdrojů, organizace společnosti, finanční stabilita a zázemí, monitoring plnění, sledování udržitelného rozvoje a průběžný výzkum sloužící k úpravě těchto bodů. Ovlivňujícím prvkem bude zajisté také politická situace a celkový stav životního prostředí a jeho koncepce.

3.2 Strategické plánování a územní rozvoj

„Firemní plánování představuje strukturovaný manažerský proces zaměřený na efektivní řízení firemního podnikání. Je zaměřeno na budoucí vývoj organizace a určuje, jakých cílů a pomocí jakých prostředků má být dosaženo. Plánovací proces transformuje datové a informační vstupy na výstupy představované ucelenými a konzistentními firemními plány. Plánování zároveň představuje rozhodovací proces

---

⁸³ Zmínku o cykloturistice jako vedlejším produktu můžeme najít také v publikaci Zurynka a Sysla: SYSEL, J. a J. ZURYNEK. *Management cestovní kanceláře a cestovní agentury*. I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009, s. 90-91. ISBN 978-80-86723-78-5.

⁸⁴ *Tripomatic: Trip Planner* [online]. 2013 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.tripomatic.com/>

⁸⁵ Kompletní vysvětlení marketingu v rámci cestovního ruchu, jeho druhy a koncepce, možné postupy a druhy komunikace popisuje: JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009, s. 74. ISBN 978-80-247-3247-3.

⁸⁶ Dynamicky se rozvíjející a měnící se každým dnem, neboť velmi často dnes různé společnosti krachují, nebo naopak velmi lehce vznikají, proto je někdy obtížné se v konkurenci orientovat a sledovat ji pravidelně každé menší období (každý měsíc například)

zaměřený na stanovení cílů a prostředků jejich dosažení.⁸⁷ V rámci strategického plánu Prahy 12 jsou vedeny projekty rozdělené do způsobu financování. Podílí se na něm jak městská část, tak i finance z Evropské Unie. Projekty spolufinancované EU jsou Revitalizace veřejných ploch U Vlečky v Komořanech a Labe – náměstí a přilehlé okolí; Modřanské výhledy – Nad Vinicí, Barunčina; VOSA – Veřejný oddechový a sportovní areál pro děti i dospělé s amfiteátre; Rekonstrukce komunikací Herrmannova, Družná, Písková, Nad Rážákem, Skalnatá a Na Výšině; stavba dětských hřišť Na Mydlinkách, Palmetová; stavba splaškové kanalizace v oblasti Na Beránku, a Úprava povrchu ulice Barunčina a ulice k Lipinám, obnova chodníku pro pěší mezi ulicemi U Domu služeb a Na Havránce.⁸⁸ Projekty spolufinancované z jiných zdrojů jsou Farmářské trhy Prahy 12, konané tradičně každý čtvrtek plus příležitostné slavnosti; Cyklozvonění jako nejdůležitější akce v rámci cyklostezky; Obnova prostranství Otava, kde bylo přeměněno náměstíčko před Kulturním Centrem 12; Revitalizace veřejného prostranství Písnická s úpravami náměstí a okolí centra Písnice; Sportoviště FreeStyle park Modřany na lodi u Vltavy jako zázemí pro sporty typu kola, brusle, skate, vodní sporty, volejbal, petangue, skákací boty a další⁸⁹; Seniorpark Zátíšká, kde se nachází řada stanišť pro cvičení v přírodě nejenom pro seniory ale i pro jiné generace; Sportovně rekreační areál K Dolům pro míčové hry, Fitness u Vltavy a Sportoviště Pertoldova pro děti s trampolínou, skejt trenažérem, hřištěm na kopanou a dalším.⁹⁰ Pro Strategický plán městské části Prahy 12 pro trvale udržitelný rozvoj byly stanoveny indikátory udržitelného rozvoje, které budou v průběhu následujících let sledovány a vyhodnocovány. Přehled navržených indikátorů je definován včetně zodpovědného garanta, kterým je vždy odbor městské části pro příslušnou agendu. Jedná se o spokojenost obyvatel s místním společenstvím, dostupnost veřejných prostranství a

---

⁸⁷ Převzato z první kapitoly knihy: FOTR, J. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 381 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3985-4.

⁸⁸ *Projekty spolufinancované EU. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/projekty-spolufinancovane-eu/d-4356/p1=3478>

⁸⁹ Freestyle park ale poskytuje řadu dalších služeb, jako jsou svatební hostiny, pikniky, organizace akcí pro veřejnost, slavnosti a party v klubu lodi. Veškeré informace poskytují kvalitně zpracované webové stránky: <http://www.freestylepark.cz/>

⁹⁰ *Projekty spolufinancované z dalších zdrojů. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/projekty-spolufinancovane-z-dalsich-zdroju/ds-1326/p1=9259>

základních služeb, kvalitu vnějšího ovzduší, cestování dětí do školy a ze školy, nezaměstnanost a hluková zátěž.⁹¹

3.3 Marketing městské části

Marketing je velmi podstatným faktorem pro propagování městské části a pro jeho popostrčení v nabídce cestovního ruchu, pokud takový zájem městská část má. Kromě důkladné analýzy aktuálního stavu městské části, jejich slabin i silných stránek, příležitostí i hrozeb, po zvolení vedení Prahy 12, ujasnění cílů a strategií je potřeba přikročit i k marketingovému plánu, jeho realizaci a určení kontrol, a jeho revizi. „*Teritoriální marketing se zaměřuje na dosahování cílů obcí a regionů, určitých teritorií, prostřednictvím uspokojování potřeb obyvatelstva, podnikatelů, investorů a návštěvníků. Je založen na dobrovolných kooperacích různých aktérů zdola (bottom-up-approach). Klade důraz na vytváření kooperačních sítí mezi veřejným a soukromým sektorem, ale i sítí uvnitř těchto sektorů (nett working).*“⁹² Teritoriální marketing můžeme rozdělit na regionální marketing, který se věnuje mikroregionům, krajům, státu, supraregionu nebo oblastem NUTS 2, městskému marketingu, který se věnuje celým městům a obcím, lokálnímu marketingu, který se věnuje územním částem měst a průmyslovým zónám a naposledy je zaměřen na marketing neziskových organizací. Pro naše účely se budeme ale zabývat lokálním marketingem městské části. Ten by měl především zlepšit vnímání městské části, aby přilákala nové obyvatele, investory a podnikatele, kteří by zlepšili svou činností i ekonomickou situaci městské části. Tím samozřejmě bude podporována i infrastruktura, její zkvalitnění, a to by mohlo přispět k lepší situaci cestovního ruchu. Marketing a marketéři organizující realizaci plánů by měli navázat maximální spojení vedení městské části s obyvateli a podnikateli v rámci Prahy 12 uvnitř, ale i z vnější. Trefně tuto aktivitu popisuje na vztahu zákazník a marketér Kotler a Keller v knize *Marketing a management*⁹³: „*Marketéři tradičně hráli roli prostředníků, měli rozumět potřebám zákazníků a „přenášet“ hlas zákazníka do různých funkčních částí firmy. V síťově uspořádaných společnostech může do přímých*

⁹¹ Tyto informace a přehled indikátorů poskytl odbor životního prostředí městské části Prahy 12.

⁹² Popis teritoriálního marketingu najdeme v knize Jakubíkové, nicméně jak uvádí, teritoriální marketing není jako pojem zatím jednotně a koncepčně pochopen. Zdroj: JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu: Jak uspět v domácí i světové konkurenci*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012, s. 79-80. ISBN 978-80-247-4209-0.

⁹³ KOTLER, P. a K. L. KELLER. *Marketing a management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2007, s. 734. ISBN 978-80-247-1359-5.

interakcí se zákazníky vstupovat každá funkční část. Marketing již není jediným prostředníkem interakcí se zákazníky, ale měl by integrovat všechny procesy styků se zákazníky tak, aby zákazníci viděli při interakcích s firmou vždy jediný obličej a slyšeli jediný hlas.“ S marketingovou činností je v současné době spojeno mnohem více, než kdy jindy. Makroprostředí i mikroprostředí podniku se zde setkává a propojuje a musíme se věnovat všem aspektům ovlivňujícím chod destinace, její propagaci a image, a to především v orientaci na zákazníka. „*If the marketers does a good job of understanding consumer needs, develops products and services that provide superior customer value, and prices, distributes and promotes them effectively, these products will sell very easily.*“⁹⁴ Barbara Čechová popisuje marketing obce veřejnosti jako produkt nebo značku, stejně použitelnou k propagaci jako obci takovou. Produkt obce si můžeme představit stejně jako komodity v obchodech. Musíme si uvědomit, jaké zboží nabízíme zákazníkům, jaká je naše cílová skupina zákazníků, to znamená to, co vše nabízíme v obci svým občanům, návštěvníkům, podnikatelům a případným investorům. Produktem tak může být samotné území obce se všemi atraktivitami, které území obsahuje. Destinace si musí stanovit, jestli se bude raději věnovat rozvoji infrastruktury, zachování atraktivit a jejich udržitelnému rozvoji, udržování životního prostředí a jak skloubit kvalitní život místních obyvatel s návštěvníky.⁹⁵ Problematice městského marketingu se také věnuje Centrum městského a regionálního managementu (CMRM). Toto centrum vytvořili členové Ostravské univerzity za účelem efektivního řešení různých projektů a spolupracuje s nejrůznějšími organizacemi v zahraničí. Základní výzkumy se orientují na rozvoj nejrůznějších regionů a konkrétních aspektů rozvoje. Mimo jiné také modernizace, industrializace, urbanizace, environmentální aspekty, a trh práce. Výzkumy ukázaly, že pokud se vhodně zkombinuje teritoriální marketing,lepší se tím i územní management a zefektivní se tak procesy v regionu včetně produktivity práce a ekonomické stability. Ve výzkumech se také prokázalo to, jak málo jsou občané regionu aktivní v kooperaci s vedením regionu a jeho managementem. Právě snahou zlepšit tuto komunikaci se řídí městská část Prahy 12, která kooperaci obou stran zvyšuje a zlepšuje. Musíme tedy najít rovnovážný bod komunikace a spolupráce

---

⁹⁴ ARMSTRONG, G. a P. KOTLER. *Marketing: An Introduction*. Edinburg gate: Harlow; Essex: Pearson Education Limited, 2009, Chapter 1, 7. ISBN 978-0-273-71395-1.

⁹⁵ Pro laiky velice srozumitelně popisuje marketing měst jednoduchou příručkou ČECHOVÁ, B. WDA PORADENSTVÍ, s.r.o. *Marketing obcí*. 2010.

nabídky a poptávky, v našem případě vedení městské části s obyvateli a návštěvníky. „*Městský marketing je vysoce flexibilní rozvojový koncept reflektující specifické lokální požadavky participujících aktérů.*“⁹⁶ Proto je nutné aktivně zapojit všechny jednotlivce i skupiny, které by se mohli podílet na vývoji městské části, na jejím celkovém konceptu, na její propagaci, ať už jako obyvatelé aktivní v diskuzích, nebo obyvatelé politicky aktivní, kteří by mohli figurovat ve vedení městské části, tak i lidé či organizace z vnějšího prostředí. Ty mohou tvořit investoři z řad menších podnikatelů, nebo i korporátní společnosti například stavebního, nebo průmyslového zaměření. Podnikatelským subjektům musí jít samozřejmě především o zisk, nicméně jejich aktivita posílí finanční stabilitu městské části a pomůže jejímu rozvoji a naplnění stanovených cílů. Obecné hlavní cíle městského marketingu budou tedy tvořit: zvýšení atraktivit místa, zvýšení efektivity procesů, využití všech přírodních, sociálních i ekonomických zdrojů, zlepšení image.⁹⁷

3.4 Udržitelnost životního prostředí- zachování zeleně, přírody

V rámci udržitelnosti životního prostředí se musíme věnovat především zachování rostlinstva a živočichů, kteří se na Praze 12 vyskytují a tvoří nepostradatelnou a jedinečnou floru a faunu v Praze. Z flory musíme jmenovat především dochované doubravy z původního porostu, duby, javory, jasany ale i bříza a habry. Okolo Točné se také vyskytuje lípa, hlohy a topoly. Z keřů jsou zde zastoupeny svídy, brslen, bez a ostružníky s maliníky. V současné době se ale skladba dřevin a celkové flory v městské části mění. Novými dřevinami se tak stávají náletové a cizokrajné rostliny a aktuálně jsou v zastoupení akátů, slivoňů, kříženců topolů a planých jablek. Oproti listnatým stromům jsou jehličnany vcelku v původním osazení ve skladbě smrků, borovic a modřínu. Z hlediska bylin zde výjimečně roste křivatec český, koniklec velkokvětý a další běžné rostliny. Neopomenutelná jsou také prostředí u Vltavy a nivní břehy, kde se v hojnějším počtu vyskytují spíše olše, vrby a jasany s topoly. Z výčtu zvířat jmenujme hojně zastoupené vážky, motýly, skokany, ropuchy, mloky, slepýše, užovky, myšice,

---

⁹⁶ *Městský marketing* [online]. Centrum městského a regionálního managementu, 2011 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.mestskymarketing.cz/cs/>

⁹⁷ Více informací o konceptu městského managementu a chápání propojenosti vedení měst a jejich obyvatel včetně všech aspektů najdeme na webových stránkách CMRM: *Městský marketing* [online]. Centrum městského a regionálního managementu, 2011 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.mestskymarketing.cz/cs/>

veverky, hraboše, ježky a více než 90 druhů ptactva. Druhy, které bohužel ubývají, jsou roháči obecní, svižníci polní, dříve běžné ještěrky, užovky, žáby, rejsci, plšáci a čeledi vázek. Špatný vliv na ostatní živočichy má bohužel norek americký, který se do Prahy dostal nivou Vltavy a pronikl až do centra města.⁹⁸ Udržitelný rozvoj se ale netýká pouze flory a fauny, týká se kompletního chování jedinců, institucí a organizací k přírodě a formě živobyetí v souladu s přírodou a s životním prostředím, tedy s se vším okolo nás. „*Koncepce udržitelného rozvoje (trvale udržitelného rozvoje) představuje alternativní model vývoje společnosti oproti dominující industriální ekonomice. Odráží přirozené environmentální limity hospodářského růstu; politiky na této koncepci založené prosazují uvedení hospodářského a společenského vývoje do souladu s kapacitami ekosystémů, se zachováním přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro nynější i příští generace. Klasická definice ze zprávy Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (tzv. Zpráva Brundtlandové) z r. 1987 zní takto: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.“ Právo člověka na příznivé životní prostředí je obsaženo v zákoně o životním prostředí z 5.12.1991 (17/1992 Sb.). Zákon definuje v § 6 trvale udržitelný rozvoj jako rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“⁹⁹ V České republice byla první strategie zaměřená na udržitelný rozvoj schválena roku 2004 pod názvem Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky. Tento rámec slouží k politickým krokům v souvislosti s mezinárodními závazky v organizacích Evropské Unie, OECD a OSN. Politická rozhodnutí tak musí být učiněna v souladu s tímto rámcem. Zároveň vytvořením tohoto rámce plní Česká republika závazky ze Světového summitu udržitelného rozvoje v Johannesburgu, z konference Země v Riu de Janeiru, Deklarace tisíciletí OSN, a jednání komise OSN pro udržitelný rozvoj.¹⁰⁰ Udržitelnost musí být zakomponována do projektu cyklostezky a její rozvoj a zlepšování. Její čím dál větší rozšiřování a zatěžování by mohlo ovlivnit okolní prostředí.*

---

⁹⁸ *Příroda a zeleň: Životní prostředí. Oficiální web městské části Prahy 12* [online]. 2013 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://praha12.cz/priroda-a-zelen/ds-1133/archiv=0&p1=1534>

⁹⁹ *Udržitelný rozvoj. Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2008 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

¹⁰⁰ Veškeré informace dostupné na webu Ministerstva životního prostředí viz výše

3.5 Modřanská rokle

Modřanská rokle je údolí procházející částí Modřan, se zakončením u Libušské přehradě. Roklí vede stezky s naučnými tabulemi, v okolí jsou budky pro ptactvo, probíhá zde čištění lesa a konají se zde akce pro děti a rodiny, cyklojízdy, dětské dny, dny Země a další aktivity. Rokle je také využívána okolními školami pro vycházky do přírody. Vjezd je zakázán vozidlům, mohou sem zde pěší chodci a cyklisté.

3.6 RAK – Rekreační a kondiční areál

Na projektu Rekreačního a kondičního areálu se podílí ředitel Základní školy Rakovského Pavel Nedbal, společnost Proxima Sociale a Junák - svaz skautů a skautek ČR, 7. středisko - Blaník Praha 4. Úpravou areálu vzniknou dvě oddělené hřiště. Ty by měla doplnit ještě řada vybavení – atletická dráha, kurt na tenis, inline dráha, dopravní hřiště, hřiště na kuličky a další. Vybavenost tvoří také lavičky.¹⁰¹

3.7 Šance - nevyužitá území, jak z hlediska historie, tak ochrany přírody a citlivého cestovního ruchu, keltské oppidum Závist

Hradiště a oppidum Závist se nachází na vrchu Závisti poblíž točensko-cholupického areálu a Zbraslavi, nad pravým břehem Vltavy. Objev hradiště zde byl zkoumán od roku 1963 až do roku 1990. Po tomto roce zde zůstaly odkryté vykopávky volně přístupné a mohli je tak shledat všichni zájemci historie. Bohužel to ale také bylo lákadlem vandalů, kteří vykopávky a celé hradiště postupně ničili. Následně byly vykopávky zakonzervovány a zakryty, byl zde vystaven informační stánek. Keltská oppida začala vznikat 2. století před naším letopočtem. Závist patřilo právě mezi tato první oppida. Jeho obývání skončilo pravděpodobně napadením Germánů během 1. století před naším letopočtem, jejichž vlivem oppidum ztratilo mocenský, náboženský a ekonomický vliv.¹⁰² Celý areál Závisti byl prohlášen Národní kulturní památkou. *„Prvním prokazatelným opevněním je palisáda z období mohylové kultury střední doby*

---

¹⁰¹ *Vznikne nový volnočasový areál?. Praha 12: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/vznikne-novy-volnocasovy-areal/d-26831/p1=3500>*

¹⁰² *ARCHEOLOG.CZ: katalog archeologických památek na území ČR [online]. 2013 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.archeolog.cz/lokalita/oppidum-zavist/67>*

bronzové, jejíž část byla prozkoumána pod jižním okrajem akropole.“¹⁰³ Naučná stezka Oppidum Závist prochází územím Národní Kulturní Památkou Závist u Zbraslavi. Seznamuje návštěvníky s archeologickým průzkumem hradiště, jako je předhradí, brány, opevnění, plocha akropole. Další část hradiště se rozkládá i na svazích protější strany Břežanského údolí, kudy vede Keltská stezka přes území Přírodní Rezervace Šance, kde trasa překonává ostřejší stoupání k akropoli. Stezka vznikla v roce 2005 jako projekt Ústavu archeologické památkové péče středních Čech.¹⁰⁴

3.8 Komořanský cukrovar

„V šedesátých letech minulého století se silně projevovalo národní uvědomění a česká buržoazie se začala podílet na průmyslovém podnikání, které bylo do té doby většinou v německých rukou. Tato snaha byla i popudem k založení cukrovaru v Modřanech. V té době existovalo v okolí Prahy 13 cukrovarů, všechny v majetku šlechty nebo německých průmyslníků.“¹⁰⁵ Modřanský cukrovar byl založen v roce 1861 a přispěl v mnohém k rozvoji Modřan a zapsal je tak do povědomí. Dlouhou dobu zde jezdily vozy s řepou a cukrovar plnil svůj účel. Novodobá historie cukrovaru začíná v roce 1989. Závod se stává součástí státní akciové společnosti Cukrspol Praha-Modřany a v jejím rámci je privatizován. Bohužel v roce 2008 byl cukrovar, hlavní chloubka Modřan, srovnán se zemí. Jediné co po něm zůstalo, je komín. Objekt Cukrovar koupila společnost NeoCity, která zde chystá výstavbu obytných prostor, s čímž ale nesouhlasí místní obyvatelé. S pozemky se dlouho nic nedělá, omítka padá okolo silnic a nikdo se o prostory nestará. Po koupi společností lidé doufali, že se zde začne něco dít, opak byl ale pravdou. Zeď rámuující prostor cukrovaru se natřela barevnými pruhy společnosti, ta vybrala peníze za dosud nepostavené byty a stavět se nezačalo. Po pěti letech se až v dubnu 2011 ozvala společnost s návrhem na veřejné jednání s obyvateli a zveřejněním svého projektu. Jak to s pozemky bývalého cukrovaru dopadne, ještě nevíme, ale muzeum cukrovarnictví, které zde například mohlo být, zde už asi nikdy nebude. Berme

---

¹⁰³ *Keltská Evropa* [online]. 2004 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.celticeurope.cz/view.php?cisloclanku=2004061002>

¹⁰⁴ *Stezky.info: Naučná stezka Oppidum Závist* [online]. 2007 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.stezky.info/naucnestezky/ns-oppidum-zavist.htm>

¹⁰⁵ Barvitě historii cukrovaru popisuje kronikářka na webu: Modřanský cukrovar. *Www.modranskyweb.cz: ...zdroj informací o Modřanech* [online]. 2008 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.modranskyweb.cz/cukrovar.php>

tuto práci prosím pouze teoreticky, jako přání rodilé Modřaňanky, která by zde chtěla lepší životní podmínky, a která by chtěla podpořit kouzlo a rozvoj Modřan.

3.9 Letiště Točná

Letiště Točná leží nad Komořanami a jeho areál je oplocen kvůli bezpečnosti letištního provozu i kvůli případným vandalům. Letiště se nalézá mezi komořanskými lesy a kromě dráhy sportovního letiště se zde nachází muzeum historických letadel a přilehlé letiště komořanským modelářů. Snahou majitelů a provozovatelů letiště je zachovat přírodní krajinu v okolí letiště a provozovat letiště klubovým způsobem v souladu s okolním prostředím.¹⁰⁶ V areálu letiště se také mohou zabavit děti na postaveném dětském hřišti a návštěvníci si můžou kromě letadel prohlédnout i helikoptéru. V původním areálu bylo možné se i občerstvit, ale bývalá restaurace v dnešních dnech již nefunguje. V projektu letiště je restaurační zařízení nové a to mělo stát a fungovat již v průběhu roku 2010, ale bohužel byla stavba zamítnuta kvůli Útvaru rozvoje hlavního města Prahy, který zamítnutí odůvodnil tím, že se prostor restaurace nalézá celoměstském systému zeleně, kde není možné takové stavby provádět. Letiště nečerpá žádné dotace, je tedy odkázáno pouze na výdělek z činnosti provozu letiště a z příspěvků. Navzdory tomu je letiště zcela soběstačné. Letiště má historickou činnost evidovanou již od roku 1946, a v průběhu let se měnilo jeho provozování. Je tedy nezbytné a žádoucí, aby se o letiště nadále pečovalo. Nynější stav letiště báječně revitalizuje a modernizuje, což zabezpečuje krásné výletní místo se zachováním možnosti realizace hobby činností modelářů, návštěvníků cyklistů a rodin s dětmi a kočárky. Navíc klub modelářů Točné nyní funguje jako občanské sdružení, mají své webové stránky a jsou v kontaktu s majitelem letiště Točná, který jim zde zřídil lavičky a zázemí.¹⁰⁷ Stejně lavičky vedou podél cest dolů do Komořan a jsou k dispozici všem zájemcům o odpočinek. Jediná hrozba, mohou být potenciální vandalové, ale naštěstí na toto místo chodí opravdu spíše výletníci, než vandalismus provádějící tuláci. Provoz letiště navíc zajišťuje jejich údržbu a opravu a návštěvníci se starají o čisté prostředí

---

¹⁰⁶ A také mnohem bezpečněji, než tomu kdy bylo, neboť bývaly časy, kdy nejedno letadlo zamířilo do lesa mezi stromy, kde se například nalézala dětská houpačka. Nejen u motorových, ale u všech letadel je pak nebezpečné jejich provozování v takto bezprostředním styku s veřejností a letadla musí zůstat nad plochou letiště.

¹⁰⁷ Více o Letišti Točná a o modelářích na stránkách <http://www.tocna.cz/> a <http://www.modelari-tocna.cz/>

okolo, o lavičky se starají a váží si jich. Vzniká tak křehký a velmi sympatický vztah mezi vedením letiště a obyvateli přilehlých končin včetně všech návštěvníků.

3.10 Čokoládovny

Původní Čokoládovny Praha jsou dílem pana Františka Maršnera, který roku 1891 začal vařit turecký med v Praze na Vinohradech. Výrobní tureckého medu se rozšiřovala o různé druhy sladkostí a kapacitou proto potřebovali větší továrnu. V roce 1897 rodina obdržela povolení ke stavbě továrny na orientálské cukrovinky s hlavní výrobnou na Vinohradech a odštěpným závodem na zpracování kakaových bobů a čokolády. Roku 1901 byla stavena akciová První česká akciová společnost továren na orientálské cukrovinky a čokoládu na Královských Vinohradech. Vznikem akciové společnosti byl položen základ k dalšímu vývoji firmy. Značku Orion nesly výrobky společnosti od roku 1924. Změna názvu společnosti na název Orion, továrny na čokoládu, a. s., Praha, došlo až roku 1928. Vedle továrny Orion, vznikalo v Praze spousta společností s výrobou na cukrovinky, a nejznámější závod RUPA pod vedením Rudolfa Pachla. Jeho výroba cukrovinek prošla také řadou změn provozu i objektů, ale jeho společnost se rozrůstala. Následně koupil objekty v Modřanech a začal zde s provozem – nejprve jiných činností než výrobou cukrovinek, ta tady byla až od roku 1932. Po dvou letech mohl být změněn název společnosti na název RUPA, továrna na čokoládu a cukrovinky R. Pachel. Od ledna 1936 převzal závody v Nuslích a Modřanech jeho syn Jan Pachel. Společnost měla v těchto letech asi 180 prodejen, ale do roku 1943 zbyly jen tři – Praha, Brno a Plzeň. Lednem 1944 byla na výroba v modřanské továrně pozastavena kvůli válečné výrobě, až do roku 1945. V roce 1947 byl zřízen národní podnik Pražské čokoládovny, jehož součástí se staly i Orion a RUPA. Zahraničním partnerem společnosti se roku 1992 stalo konsorcium Čokoládovny Partners, B. V., původně jako joint venture společností DANONE, Francie a NESTLÉ, Švýcarsko. Čokoládovny v dnešní podobě s 11 závody v Čechách a na Moravě zaujímají přední místo mezi nejúspěšnějšími firmami České republiky.¹⁰⁸ ORION v Modřanech tedy po tomto sloučení působily dále pro Nestlé pod názvem Závod Sfinx jako jeden se tří závodů Nestlé ČR a SR – Zora, Carpathia a Sfinx. Nestlé působilo v Čechách a na Slovensku

---

¹⁰⁸ Dlouhou a složitou historii čokoládoven vypráví kronikáři na webu Modřan zde: *Orion*. www.modranskyweb.cz [online]. 2008 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.modranskyweb.cz/orion.php>

již od roku 1890. V průběhu let prošlo řadou změn a vývojem, včetně úpravy továren a přemístění centrály společnosti. V roce 1999 se rozdělilo Nestlé na dvě divize Nestlé Česko a Nestlé Slovensko společnosti s ručením omezeným. Nestlé Čokoládovny se tak v Čechách spojily s Nestlé food a začaly se orientovat do Prahy, kde sídlí centrála, dnes již v nově vystavěné administrativní budově. Původní závod výroby dnes nefunguje, dnešní areál čokoládoven je přestavěn na obytné domy a kancelářské prostory. Projekt Čokoládoven mohl mít stejný potenciál, jako Modřanský cukrovar, kde popisujeme možnost muzea s interaktivními prohlídkami a přilákáním turistů. Oproti tomu ale nové byty zajišťují nově příchozí obyvatele do městské části.¹⁰⁹

3.11 Náměstí a obchodní dům

Na Sofijském náměstí, kde byl původně místo části obchodního domu plánován Městský úřad, je koncipováno spíše jako obchodní a centrum a místo setkávání. Nalezneme zde obchody nejrůznějšího druhu a cenové relace, místní poštu, banky, drogerie, restaurace, cukrárny, květinářství, fotolab, masnu a další. Na náměstí se také odehrávají akce, jako jsou například pravidelné trhy, rozsvěcení stromku, nebo předvánoční prodej kaprů. Věžový obchodní dům, který dříve v plné síle fungoval s řadou obchodů je dnes pronajat vietnamskému obchodu po celém patře a v dolním poschodí doposud funguje zámečník a opravná obuvi. Na protější straně, kde dříve byly potraviny, je dnes přemístěna sekce obchodů do nové obchodní pasáže. Zde najdeme právě například hodináře, švadlenu, čistírnu, prodejnu čajů, šperků nebo kobereců. Občerstvit se také můžeme v cukrárně, baru nebo restauraci. Obecně toto místo přispělo více k využití setkání místních obyvatel, kteří si jinak neměli zajít kam posedět. Městská část také postrádala a postrádá veřejná wc, nicméně občan tedy může využít alespoň otevřená restaurační zařízení. V jednom momentě bylo na Sofijském náměstí v provozu kino, a to v horní pasáži v bloku, kde se nachází Pošta, těsně vedle České Spořitelny. Kino ale nebylo naplňováno a využito, proto jeho provoz rychle skončil a nyní již delší dobu toto místo obývá pizzerie. Ve stejném principu je vedeno náměstí Obchodní dole ve starých Modřanech u řeky, poblíž vlakové zastávky Modřany. Obchodní náměstí je vyhlášené svých pet centrem a kadeřnictvím, které zde sídlí již

---

¹⁰⁹ O Orionu toho dnes najdeme více spíše v muzeích čokolády, nicméně Nestlé s širokým portfoliem prosperuje dál a daří se jim. Kompletní web české sekce najdeme zde *Nestlé: Good food, Good life* [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.nestle.cz/>

leta, a navíc restaurací Vltava. V hlavním bloku je pak prodejna potravin Albert a menší obchody s oblečením, vodními dýmkami, květinářství a trafika. Část objektu je pronajímána provozu kasina. Na náměstí také najedeme sběrače textilu a nově vybudovaný parčík k oddechu s lavičkami. Sousedící kostel Panny Marie a základní školu Našim dítkám v dnešní době bohužel zastihuje nová výstavba obytných domů, ale jejich pronájem přinesl starým Modřanům mimo jiné optik, cukrárnu a zdravou výživu. Neopomenutelnou součástí je pak také vyhlášené železářství a vedle sousedící Biograf Modřany se zahrádkou a společenským sálem. Nedaleko se nachází také knihovna a cykloservis.

3.12 Projekty U Dubu a KOTIHyacint

Developerské projekty můžeme považovat za problém. Na další obyvatele není městská infrastruktura připravena, vybaveností je městská část schopna obsáhnout pouze stávající obyvatelstvo, nikoli příliv nových obyvatel do tolika rychle se rozrůstajících obytných projektů. Zároveň jsou ale finance z prodeje pozemků pro městskou část zdrojem příjmů, proto tedy mohou realizovat své plány do budoucna na revitalizaci a modernizaci městské části, mezi jejíž hlavní body infrastruktura také patří. Kromě ní ale chybějí je místa ve školkách, komunitních centrech, ale i domovech seniorů a nemohoucích či postižených. Díky integraci na základních školách teď musí docházet k začleňování znevýhodněných dětí do provozu školek i škol a to začíná být mnohem obtížnější situací pro učitelky. Na větší počet dětí by tedy bylo potřeba více vyučujících nebo asistentů, na to ale nejsou finanční prostředky... a tak pořád dokola. Městská část ani obyvatelé každopádně nechtějí velké projekty s cílem postavit velkometrážní a velkokapacitní vysoké budovy. Cílem je přistavět obytné domy v souladu s rázem krajiny a s původním vzhledem městské části, a s cílem zachovat prostor staré zástavby. K úspěšně dokončeným projektům patří významné budovy, jako je Panorama Modřany, silniční okruh kolem Prahy, Rezidence Modřany, hasičská stanice, nebo právě již zmiňovaný projekt domů na Obchodním náměstí. Zatím ve výstavbě je projekt KOTI Hyacint¹¹⁰ Modřany naproti Poliklinice a Modřanský háj¹¹¹, kde se dostavují nové byty, ale také komořanská kanalizace. V plánu jsou také projekty

---

¹¹⁰ Více informací o právě stavějícím se areálu můžeme najít na webu <http://www.kotihyacint.cz/>

¹¹¹ Podrobnosti o dalších stavbách po úspěšném prodeji prvních bytů najdeme na webu <http://www.modranskyhaj.cz/>

polyfunkčního centra U Dubu a Levského, dořešení projektu Neoriviera, Tesco v Komořanech, nebo případné metro D do Modřan a Komořan vedoucí. To vše je ale hudba budoucnosti. Projekt U Dubu je plánován již od roku 2004, kdy byla vyhlášena soutěž architektonického návrhu: „Investor této akce společnost Kuchař & Thein, s.r.o. Praha vyhrála s tímto záměrem v roce 2004 veřejnou obchodní soutěž na architektonický návrh funkčního využití dotyčných pozemků. Předložený záměr je v souladu s platným územním plánem sídelního útvaru hlavního města Prahy a vhodným způsobem doplňuje a rozšiřuje funkční využití požadované pro nové centrum včetně propojení všech zelených ploch v tomto území. V záměru dominuje bytová funkce doplněná komerčními plochami určenými pro obchod a služby. Předložená projektová dokumentace pro územní řízení je k nahlédnutí v kanceláři městského architekta na radnici MČ P12 v Pískové ulici.“¹¹²

3.13 Návaznost na Posázavský Pacifik a Posázavskou stezku

Posázavská stezka prochází okolím řeky Sázavy po jejím levém břehu a míjí lesy, krásné vyhlídky u vody a mnoho trampských osad a srubů. Stezka byla vybudovaná v letech 1914-1924 Klubem českých turistů, vede z Píkovic směrem na Kamenný Přívoz, a je dlouhá 68 km.¹¹³ Stezku naplánoval Josef Kliment - dlouholetý pracovník klubu českých turistů. První část stezky byla slavnostně otevřena v červnu 1920.¹¹⁴ Trasa se dá ale kromě projití pěšky projet i na kole, a to od soutoku Vltavy a Sázavy z Davle až do obce Lísek u Nového Města na Moravě, můžeme si ale i vybrat jen část trasy a zbytek jet například vlakem nebo autem. „Na kole je populární především úsek Posázavské stezky z Kamenného Přívozu do Píkovic. Desetikilometrová trasa se dá na horském kole ujet za hodinu, s dětmi je to ovšem celodenní výlet. Do Kamenného Přívozu jezdí každou hodinu vlak na trati mezi Prahou-Braníkem a Čerčany. Už to je zážitek, protože dvoupatrové vagóny nás vezou po trati Posázavského

---

¹¹² Polyfunkční centrum U DUBU. Oficiální web městské části: Praha 12 [online]. 2010 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/polyfunkcni-centrum-u-dubu/d-4745/p1=2245>

¹¹³ Mapy, trasy, odkazy na stezky, ubytování, rozhledny a tipy na výlety, to vše lze najít na webu *Vyletnik.cz: Trasy-Mapy-Ubytování* [online]. 2007 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: http://mapy.vyletnik.cz/posazavska_stezka-1312/ včetně Posázavské stezky

¹¹⁴ Z webu pikovického tábořiště: *Tábořiště Píkovice: vodácké tábořiště* [online]. 2009 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://taboristepikovice.webnode.cz/products/posazavska-stezka/>

Pacifiku skrze tunely a přes vysoké mosty.“¹¹⁵ Posázavím vedle cyklotrasa 19 Posázavská, která může vést až 148 kilometrů. Jedná se o cyklistickou trasu dle využití oficiálních cyklistických map a její online verzi můžeme najít například na serveru Posázaví.¹¹⁶ Kromě map a tras ale můžou cyklisté využít i rady ochotných, kolegiálních a zkušenějších kolegů cyklistů, kteří sdílejí své zážitky z cest a radí kudy kam na nejednom webu. Z dalších ověřených lze jmenovat například Nakole.cz anebo Bikeforum.cz.¹¹⁷ Tyto weby se věnují kromě cyklotras také cyklistickým tipům na vybavení, zájezdy, na spolujízdy na kole a další. Posázavím vede také dálková cyklistická trasa tzv. „křišťálová stezka“. Kromě kola se ale například s dětmi můžou výletníci svést Posázavským Pacifikem, který vyrazí po trase 210¹¹⁸ vždy z nádraží Praha – Braník a jede přes Prahu Zbraslav, Vrané nad Vltavou, Davli, Jílové u Prahy, Krhanice, Týnec nad Sázavou, Čerčany, Benešov u Prahy, do cílové stanice Postupice, odkud lze navštívit zámek Jemniště. V rámci provozu Posázavského Pacifiku funguje Občanské sdružení propagující železnici a turistiku Posázaví, které se stará o akce Posázavského Pacifiku, o všechny vozy a o veškerou činnost, s tím spojenou. Jedná se o sdružení přátel železnice, kteří v tomto odvětví pracují a orientují se v něm, připravují vše pro výletníky i pro zájemce o historické vozy. Kromě jízd Posázavím chystají i výstavy a další akce.¹¹⁹ Otázkou do budoucna zůstává, jestli nadšenci železnice nezůstanou jen u malých modelů a železničních tratí u sebe v obývacím pokoji a jestli se ještě najde někdo, kdo v této tradici bude pokračovat a bude ochoten se o lokomotivy starat a provozovat tak složitý a náročný provoz jako je právě železniční doprava a celý Posázavský Pacifik.

---

¹¹⁵ Kromě informací pro turisty a kompletních příspěvků o trasách a tipech na kolo na webu najdeme i záložky pro turisty, cestovatele, běžce, vodáky, lyžaře, děti, tipy na gurmánské zážitky i pro zdraví. Zdroj: TUREK, K. *Horydoly.cz: Outdoor generation: Posázavská stezka na kole* [online]. 2013 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.horydoly.cz/cykliste/posazavska-stezka.html>

¹¹⁶ Cyklotrasa 19 Posázavská. *Turistický region kolem řeky Sázavy* [online]. 2004 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: http://tourist.posazavi.com/cz/cyklotrasa.asp?trasa_id=19&x=-777777&y=-10248666

¹¹⁷ Na kole podél řeky Sázava. *Nakole.cz* [online]. 2003 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.nakole.cz/diskuse/16375-na-kole-podel-reky-sazava.html> a Diskuse: Posázavská stezka (Off topic). *Bike-forum* [online]. 2003 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.bike-forum.cz/forum/53729.html>

¹¹⁸ *Posázavský Pacifik* [online]. 2004 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.pacifikem.cz/>

¹¹⁹ Kompletní přehled akcí pro rok 2014 i archiv akcí s fotogalerií: PLÁN AKCÍ a ARCHIVNÍ PŘEHLED JÍZD Posázavského Pacifiku. *POSÁZAVSKÝ PACIFIK: Občanské sdružení propagující železnici a turistiku Posázaví* [online]. 2009 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.posazavsky-pacifik.cz/>

3.14 Ubytovací kapacity

Hlavním kritériím a hodnocení ubytovacích kapacit se věnuje Asociace hotelů a restaurací¹²⁰ a Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu a Sdružením podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách. Tyto organizace také zaštiťují jednotnou klasifikaci ubytovacích jednotek, vydávanou na tříleté období. V rámci této klasifikace jsou tříděny ubytovací a stravovací kapacity do tříd dle vybavenosti a služeb. „*Profesní svazy Asociace hotelů a restaurací České republiky a UNIHOST Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách na základě Usnesení vlády ze dne 17. 7. 1999 č. 717 a za podpory Ministerstva pro místní rozvoj ČR a České centrály cestovního ruchu – CzechTourism sestavily „Oficiální jednotnou klasifikaci ubytovacích zařízení České republiky kategorie hotel, hotel garni, penzion, motel a hotel“ pro období let 2010–2012. Asociace hotelů a restaurací ČR je od roku 1993 členem evropské konfederace HOTREC zastřešující hotely a restaurace na úrovni Evropské Unie. Klasifikační systémy jednotlivých zemí směřují k postupné harmonizaci, členové HOTREC¹²¹ přijali dokument 21 kritérií sjednocující tyto evropské klasifikační systémy. AHR ČR na základě aktivit, které vyvíjí v oblasti budování systému klasifikace v České republice, přijala nabídku na rozšíření národní klasifikace na mezinárodní úroveň. Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky se stala součástí mezinárodního „středoevropského“ systému Hotelstars Union¹²², který v současné době sjednocuje klasifikační kritéria v rámci ČR, Německa, Rakouska, Maďarska, Švýcarska, Švédska a Nizozemí. Hotelstars Union zaručuje stejné parametry kvality ubytovacích služeb v tomto významném regionu.“¹²³ Zastoupení všech tříd a hvězd ale v Praze 12*

¹²⁰ Webové stránky AHR ČR najdeme na: <http://www.ahrcr.cz/>. Stránky obsahují řadu informací k celé problematice, včetně informací o nejrůznějších veletrzích pořádaných ve spolupráci s MMR a dalšími organizacemi věnujícími se cestovnímu ruchu

¹²¹ „HOTREC is the Voice of Hotels, Restaurants, Cafés and similar establishments in Europe. We bring together 42 national associations representing the hospitality sector - which is composed mainly by SMEs - in 27 countries across Europe, from Portugal to Estonia and from Ireland to Cyprus“ - European trade association of hotels, restaurants and cafes [online]. 2011 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.hotrec.eu/>

¹²² HotelstarsUnion má svoje vlastní webové stránky s přehlednými informacemi o ubytovacích kapacitách. Najít můžeme opět jen Prahu 4 se 4 hodnocenými ubytovacími kapacitami, Praha 12 v seznamu nedisponuje: Hotelstars Union [online]. 2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.hotelstars.cz/>

¹²³ V klasifikace najdeme kromě tříd a řazení ubytovacích a stravovacích jednotek také pojmy a slovník a další praktické informace: *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky 2010-2012*. AHR ČR, UNIHOST, MMR a CzechTourism, 2010.

rozhodně nenajdeme. V ubytovacích kapacitách není Praha 12 naprostou jedničkou v Praze a nutno podotknout, že tato městská část není cílem turistů ze zahraničí, ani klientely obchodníků, kteří potřebují být ubytováni spíše v centru Prahy. Z hlediska cílové skupiny ubytovaných budeme registrovat spíše návštěvníky rodinné, nebo z horších sociálních poměrů, kteří si ubytování v centru dovolit nemohou, nebo které cestují účelově do Prahy 12 například na semináře, školení a další. Navíc v okolí hotelů zde není kompletní nabídka dalších služeb a využití, tím pádem je nabídka značně omezená a doplatí na to reakce poptávkové strany s nižším počtem zájemců. Opačně to ale může být v případě, že do Prahy cestuje například návštěvník z větší dálky vozidlem, a hledá ubytování s velmi pohodlným parkování bez nutnosti parkovacích hodin, modrých zón nebo placeného hotelového parkovného, s rodinnou atmosférou, potřebují klidné prostředí a ještě nejlépe vyhledává přírodu. V této kombinaci je nabídka Prahy 12 ideální. Stejně jako pro restaurace funguje mapování restaurací pomocí Maurerova výběru, pro ubytovací jednotky existuje tak zvaný Czech Advisor, což je web sloužící k recenzím ubytování. Bohužel z Prahy 12 není žádná ubytovací kapacita zařazena.¹²⁴ Začneme asi nejnámější ubytovací jednotkou Prahy 12, a to je dominantní Hotel DŮM sídlící na Labi. Dvacet jedna pater tyčících se k nebi představuje budovu Hotelu DŮM o 69 metrech a kapacitou 220 apartmánů. Budova postavená v 80. letech 20. Století původně sloužila jako ubytovna dělníků, roku 1989 byla ale přestavěna na tříhvězdičkový hotel. Majitel měl snahu hotel upravit pro služby seniorům, nicméně tento projekt nebyl podporován Magistrátem hlavního města Prahy, proto byl zrušen a hotel je dál ve stejném provozu.¹²⁵ K dalším zajímavým zařízením patří Hotel Michael, který zajišťuje kromě restaurace také svatby, nejrůznější akce společenské a nabízí také balíčky.¹²⁶ Penzion Katka Praha¹²⁷, který se nachází v Dolnojirčanské ulici, je tříhvězdičkový penzion, ideálně situovaný v blízkosti Novodvorské, kde jsou sportovní i restaurační zařízení a veškerá možná vybavenost. Jedná se tak o příjemné bydlení v centru dění, navíc 10 minut od metra Kačerov a

---

¹²⁴ Ostatní ubytovací kapacity v rámci Prahy 4, celé Prahy i celorepublikově najdeme na: *Czech Advisor: Recenze ubytování v ČR* [online]. 2011 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.czechadvisor.cz/>

¹²⁵ Tato fakta jsou také možná důvodem k záporným reakcím některých potenciálních zájemců, kteří se toto o hotelu dozvědí. Oficiální stránky Hotelu DŮM bohužel nejsou v použitelném stavu, takže autorka vychází z informací přímo z recepcie hotelu. V jeho části je také provoz rehabilitační lékařky a sportovní centrum.

¹²⁶ *Hotel Michael* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.hotelmichael.cz/cz>

¹²⁷ *Penzion Katka* [online]. 2010 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.penzionkatkapraha.cz/>

v dostupnosti do centra Prahy, navíc s bazénem na zahradě penzionu. Klasickým tříhvězdičkovým hotelem – penzionem je také Hotel – Penzion Kamýk.¹²⁸ K dalším penzionům v této lokalitě patří již jmenovaný Penzion Kopřiva a Wine Prague Pension. Umístění ubytovacího zařízení je rozhodující otázkou pro marketing ubytovacích služeb. Určuje, jak pravděpodobný objem služeb, tak jejich cílové trhy. Jako příklady umístění si můžeme uvést: centra měst, předměstí, oblasti okolo silnic a významných křižovatek, vesnice, venkovské krajiny, hory, pobřeží moře. Jedinečné umístění v atraktivní scénérii může ospravedlňovat vysokou cenu služeb. Umístění má také vliv na týdenní i roční časový průběh výše poptávky. Například hotel v centru města díky obchodním cestám bude pravděpodobně více vytížený v pracovních dnech a méně o víkendech.¹²⁹

3.15 Restauriční zařízení a pohostinská činnost

3.15.1 Maurerův výběr

Kromě Maurerova výběru slouží k vyhledání restaurací samozřejmě i jiné portály a publikace, jako je například portál Czech specials¹³⁰, Dobrou chuť Česko¹³¹ nebo web Kudyznudy.cz¹³², nicméně Maurerův výběr je opravdu obsáhlým průvodcem restauracemi a pro náš účel s nejširším záběrem informací. Maurerův výběr je vlastně průvodcem restauracemi v České republice. Původní průvodce z roku 1997 se jmenoval Gurmán a až v roce 2002 byla založena publikace Grand Restaurant, o rok později byli spuštěny stejnojmenné webové stránky. Autor tohoto projektu, pan Pavel Maurer, realizoval myšlenku zkvalitnění a zpřehlednění restaurací a zajistil tak možnost najít si online nebo v publikaci nejlepší a nejzajímavější restaurační zařízení, ale i naopak upozorňuje na to, kam bychom určitě neměli chodit. Možnost hodnocení má každý dobrovolník, stačí se zaregistrovat na webových stránkách, a začít hodnotit námi

---

¹²⁸ *Hotel - Pension Kamýk* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.kamyk.cz/>

¹²⁹ HORNER, S. aj. SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada publishing, a.s., 2003, s. 282-283. ISBN 80-247-0202-9.

¹³⁰ Czech Specials se věnuje hlavně typickým českým jídlům a našim tradičním pokrmům a restauracím či akcím, kde je můžeme ochutnat *Czech Specials aneb Ochutnejte Českou republiku!* [online]. 2009 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.czechspecials.cz/>

¹³¹ Web zaměřený hlavně na výlety za gastronomií: *Tradiční česká regionální kuchyně: Dobrou chuť Česko!* [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.dobrouchutcesko.cz/>

¹³² Kudyznudy.cz má dokonce sekci pojmenovanou „gurmánská turistika“ zaměřenou na cestování za ochutnávkami jídla a gastronomickými hody: *Kudy z nudy* [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/>

navštěvovaná zařízení. Aktuálně činí počet hodnotitelů asi 7 000 a počet stále stoupá. „Záleží nám na dobrých restauracích, na dosažitelnosti kvalitních surovin a v této souvislosti celkově na přemýšlení nad tím, co si dáváme (a našim dětem) do pusy. Snažíme se působit na český trh s cílem, abychom jedli dobře v restauracích, ale i doma, abychom z toho měli požitek a dobrý pocit a abychom celkově žili spokojeně, protože jídlo je základem našeho život.“¹³³ V rámci celkové činnosti Maurerova výběru patří ke Grand Restaurant také Maurerův výběr Grand Bar se seznamem nejlepších českých barů, pořádání Prague Food festivalu, Grand restaurant festivalu – utkání nejlepších restaurací, Mňam Tour – cestovka za gastronomickými zážitky, pořádání Lovce chutí – vizuálním putování za jídlem a pitím, a naposledy provozování webových stránek Gurmán.cz – webové stránky přímo Pavla Maurera, prezentovaného jako milovníka dobrého jídla a pití. Do Maurerova výběru v rámci Prahy 12 spadá hlavně kladně hodnocená restaurace na lodi Port 62, která obdržela hodnocení jídla v průměru 2,1, obsluhy 2,6 a interiéru 1,5. Ve známkování se u Maurerova výběru postupuje jako ve školním známkování. Tedy 1 je nejlepší výsledek, 5 nejhorší.¹³⁴ Další zařazenou restaurací Maurerova výběru je restaurace Pod Vinicí, která ale zatím bohužel nemá žádné hodnocení. Na rozdíl od moderní a nově působící lodi Port 62 je restaurace Pod Vinicí rodinnou a tradiční restaurací, která se pod Modřanskými vinicemi nachází již velmi dlouho.¹³⁵ Okrajově ještě může spadat do regionu Prahy 12 v Maurerově výběru restaurace Domyno, která sousedí se sportovním areálem a je proslulá výhodou možností vstupu se psy, nicméně není až tak kladně hodnocena – průměr 2,5, a je těsně na okraji hranice Prahy 12. U místních obyvatel je ale velice oblíbená a navštěvovaná. Je to ideální kompromis jak v letních, tak v zimních obdobích, kdy se potřebujete osvěžit i se psem před horkem, nebo se naopak ohřát a ošetřit unavené tlapy psa a sejít se s další společností.¹³⁶

---

¹³³ Maurerův výběr: *Nezávislý průvodce po nejlepších a nejzajímavějších restauracích* [online]. 2003 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.grandrestaurant.cz/>

¹³⁴ Detail restaurace lze najít na webu: <http://www.grandrestaurant.cz/restaurace-detail/port-62> nebo přímo na: <http://www.port62.cz/>

¹³⁵ Restaurace Pod Vinicí a její rodinné zázemí: <http://www.podvinici.cz/>

¹³⁶ Domyno restaurace a sportovní areál <http://www.restaurant.domyno.cz/homepage/kontakt/>

3.15.2 Výčet restauračních zařízení Prahy 12

K seznamu restaurací v městské části Prahy 12 patří řada zařízení, které patří k průměrným zařízením, a v rámci Kategorizace a klasifikace hostinských zařízení¹³⁷ do dvou až tříhvězdičkových zařízení. Najdou se zde samozřejmě i obyčejné putiky, zařízení spíše pro zdejší pravidelné návštěvníky „na jedno“, ale můžeme zavítat i do lepších podniků, které jsou vhodné pro příjemnou večeři nebo i oslavu různých výročí a významných událostí. Nejlepšími restauracemi Prahy 12 jsou již zmíněné restaurace Pod Vinicí a Port 62 oceněné zařazením Maurerova výběru. Kromě nich mezi oblíbené restaurace novějšího typu patří restaurace Di Pietro v Modřanech, na adrese Hubičkova 888/2. Restaurace svým vzhledem sice připomíná spíše vykřičený dům, ale po vyzkoušení zjistíme, že se zde podávají kvalitní jídla, obsluha je velmi milá a rychlá a prostředí je velice útulné. Navíc fungují také jako pizzerie s rozvozem jídel, což využívají mnozí obyvatelé městské části i návštěvníci odjinud například pro jídla do práce nebo při zaneprázdněnosti. Restaurace také disponuje letní zahrádkou a salonky k pronajmutí. Cenově jsou jídla dostupná v menu přes týden do stokoruny a z širokého jídelního lístku vybereme do dvou set luxusní večeři. Luxusně také působí webové stránky původní restaurace Rodigari, která se nyní prezentuje pod názvem Wine Pension Prague jako „*příjemné klidné ubytování s nabídkou kvalitních vín*“. Pension sídlí v Modřanech v ulici Hubičkova 27, a nabízí ubytování v rodinné atmosféře v moderním prostředí. V blízkosti tohoto penzionu v ulici Pertoldova se nachází také Bar Las Vegas a Pizzeria Mont Fort, která je v rámci sídliště Pertoldova asi nejlepším možným místem k jídlu a nabízí italskou a francouzskou kuchyni. Trochu problémovým zařízením byla dřívější Modrá pizzerie v objektu na Sofijském náměstí, kde se dříve nacházelo kino, následně restaurace, která ale dlouho nevydržela. Důvodem pravděpodobně byla obsluha Modré pizzerie, která byla nepříjemná, velmi neochotná a bohužel i dost pomalá. Na jídlo se čekalo klidně hodinu. Aktuálně se v objektu nachází restaurace Modřanská Archa, která zvedla úroveň tohoto místa a funguje jako cenově dostupná a příjemná restaurace v centru Modřan. Restaurace nabízí typická česká jídla, jídla z grilu ale pořádá také akce jako grilování selete, nebo country večery, oslavy

---

¹³⁷ OFICIÁLNÍ JEDNOTNÁ KLASIFIKACE UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Praha: AHR ČR a UNIHOST, 2010–2012 a ON 73 5413. Kategorizace odbytových středisek restauračního stravování a klasifikační znaky pro jejich zařazování do skupin. Praha: Ministerstvo obchodu ČSR a SSR, 1972. Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz/kategorizace/on735413.htm>

Silvestra a jiné události. Vedle Modřanské Archy v horní pasáži také najdeme růžovou cukrárnu s příjemným posezením na bílých klasických židličkách, s výrobou dortů. Škoda jen krátké a omezené otevírací doby. Na Sofijském náměstí se také můžeme občerstvit v pasáži Sofie v Tony Baru, který je spíše cukrárnou a kavárnou s barem pro odpolední a večerní setkání.¹³⁸ Nad pasáží Sofie se nachází další občerstvovací zařízení pod názvem Restaurace Vratislav, která také pořádá mnohé akce, ale je známá spíše podobně jako Billiard Club Sofia, právě jedno z těch míst, které patří na seznam spíše večerních podniků a zařízení místních „štamgastů“. Pokud se posuneme trochu dále směrem ke Kamýku, můžeme jmenovat Hotel DŮM, Vinárnu Ambra pro večerní posezení nebo pro nákup vín domů, Pizzerii Buon Giorno s roznáškovou službou, a stejně tak fungující pizzerii U Pepíka, kterou pod názvem Pepíkova pizza znají už snad celé Modřany, restauraci Mimosa ve Špirkově ulici, restauraci Berounka na Lysinské, restauraci Kamýk¹³⁹ a v neposlední řadě restaurace Labe, která se nachází v Mráčkově ulici, přímo v centru dění náměstí Labe, kde je široké nákupní a společenské centrum. Naopak pokud se budeme pohybovat od Modřan spíše směrem ke Komořanům, můžeme mjet Restauraci u Tomáše – která se nachází u Obchodního náměstí, a neustále se mění její podoba, provozovatel, otevírací doba a vůbec forma restaurace. Nakonec zde vždy ale nějaká restaurace existuje.¹⁴⁰ Pod ní pak blíže vody u Gymnázia T. G. Masaryka najdeme Restauraci Na Zastávce – podle vlakové zastávky Modřany, a oproti ní modřanskou cukrárnu s vyhlášenými dorty i prostorem k posezení. Dále pak v lepším stavu a s kvalitním jídlem i obsluhou známá restaurace U Vltavy přímo na Obchodním náměstí, která nabízí pivo z tanku, tradiční česká jídla i mezinárodní kuchyni, rychlé obslužení a čistý příjemný prostor s pohodlně oddělenými stoly pro hosty. V blízkosti Obchodní náměstí se nachází nové obytné domy, a v jednom z nich, sídlí cukrárna a kavárna Snídejte šampaňské¹⁴¹, která vyrábí dorty pro zákazníky k posezení, domů, i na objednávku pro větší akce. Je zde ale také stará zástavba s místní knihovnou, u které je postavená nová restaurace s názvem Deco. Jedná se o restauraci rybí a nabízí pochoutky s lanýži, humry, a typická chorvatská jídla z dovezených ryb

---

¹³⁸ Mladý kolektiv obsluhy většinou zákazníkům vyjde vstříc v různých přáních i mimo nabídkový lístek a personál rád vše i zabalí sebou do krabičky.

¹³⁹ *Restaurace.net* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://restaurace.net/s/praha-12/>

¹⁴⁰ Autorka vychází z dlouhodobé znalosti oblasti a ze znalosti tohoto zařízení i původního provozovatele

¹⁴¹ Cukrárnu navštívila již i řada osobností a zatím na ni lze najít jen chválu. Jedná se opravdu o kvalitní, poctivé a originální zařízení s velmi dobrou úrovní: *Cukrárna Snídejte Šampaňské* [online]. 2011 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.snidejtesampanske.cz/index.php?page=uvod>

přímo z Jadranu. Restaurace je nekuřácká a má velmi příjemné moderní, ale útulné prostředí s dispozicí 35 míst k sezení. V létě restaurace také disponuje zahrádkou. Aktuálně patří sice mezi trochu dražší restaurace díky své nabídce, ale zároveň také k oblíbeným a milým restauracím Prahy 12. Cestou směrem do Komořan ulicí Dolnocholupickou potkáme levnější zařízení U Fišmistrů, na Komořanské pak pizzerii s rozvozem Il Pinocchio, restauraci MMX – původní „Hospodu Hamburk“, a přímo v Komořanech restauraci U Bukačů. Restaurace je známá pro svůj původní název a jeho obměny – dříve se jmenovala Na Homoli podle její adresy. Když pak ale název různě změnili z „Na Homoli“ na „U Bukačů“ a zpět, na domě chvíli visel nápis „U Na Homoli“, k radosti a smíchu všech místních obyvatel. Přímo v Komořanech také sídlí Penzion Kopřiva, který nabízí malé rodinné ubytování v rodinném domě v ulici Za Sídlištěm. Poblíž tohoto penzionu je také situováno menší nákupní zařízení s obchodem Hruška, s barem Bažina a restaurací Narnie. Ta také v poslední době často měnila majitele a s ním i kuchaře takže zde kolísá kvalita prostředí, jídla i hostů. Z krásné zrekonstruované a kultivované restaurace se po malé návštěvnosti stává tedy spíše klasická sídlištní hospoda.¹⁴² Nesmíme zapomenout ani na snad nejstarší zařízení u hlavní ulice oproti Léčivům – restauraci Dřevák, která je zároveň klubem a každý týden v ní probíhá ne jeden koncert různých žánrů. V okrajových částech Prahy 12 se pak nachází hostinská zařízení spíše okrajově – například v Cholupicích Hospoda U Čámrse, která je ale opět spíše podnikem pro místní „na jedno“.¹⁴³ Restaurací, kterou bychom měli vyzdvihnout, je ale restaurace U Tří bernardýnů, která se nachází u modřanského jezu a je v přímé blízkosti cyklostezky. Nabídka restaurace je dost široká, je s letní zahrádkou a hřištěm pro děti, kapacita celého areálu je až pro 400 osob a disponuje vlastními parkovacími místy. Cenově je navíc zcela dostupná a slouží i jako příležitostná osvěžovna uživatelů cyklostezky. Pořádají se zde různé rauty, dětské a sportovní dny, a zabijačky.¹⁴⁴ Do řad zařízení k občerstvení zařazujeme také osvěžovny podél cyklostezky, které již patří k nezbytné nutnosti při jejím provozu, ale také občerstvení se zahrádkou v areálu Modřanského biografu, a další zařízení jako jsou stánky, burčákomat a višňákomat Lednickovaltického vinařství, který je umístěn u

---

¹⁴² *Narnie bar* [online]. 2012 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.narniebar.cz/>

¹⁴³ Autorka vychází z prostředí svého pobytu, jde tedy o osobní zkušenosti s provozem těchto zařízení, nikoli o informace uvedené na webu provozoven nebo o oficiálně vydané informace.

¹⁴⁴ *Restaurace U Tří bernardýnů* [online]. 2009 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.utribernardynu.cz/>

prodejny Kauflandu, zmrzlinové stánky, nebo například stánek s langoši naproti modřanské poště. Za zmínku také stojí prodejna a půjčovna čokoládových fontán Magic fountains v ulici Herrmannova, která také dodává ledové sochy, provozuje ledové bary a dodává také nápojové fontány. Společnost je novinkou na Praze 12 a jakousi raritou a nevšedností.¹⁴⁵ Na webových stránkách cestovatelského serveru TripAdvisor také najdeme restauraci Eltodo.¹⁴⁶

3.16 Cyklostezka a tůň

Pražská cyklostezka má již vyhlášené kvality a od jara do podzimu se na ní vydávají stovky a tisíce lidí. Její kapacita je ovšem omezená a tak se městské části musejí stále dokola starat o udržitelnost jejího rozvoje, o její potřeby a doplňky, které můžou cyklisté a turisté využít. Kromě klasické jízdy na kole, kolečkových bruslích nebo jiné procházce se na pražské cyklostezce odehrávají nejrůznější akce. Jednou z nich je například Pražské cyklozvonění, které mělo v létě 2013 již sedmý ročník. Pražské cyklozvonění má za cíl propagovat dopravu šetrnou k životnímu prostředí a svým zaměřením se připojuje k Evropskému týdnu mobility. Představuje tak síť bezpečných tras pro cesty do práce, do školy i na rodinný výlet. Pro cyklisty existuje také řada cyklistických tras po pramenech. Je to cyklotrasa Pramen Cholupického potoka, která sleduje Cholupický potok od Letitě Točná až k Vltavě, Trasa podél Libušského potoka Modřanskou roklí, Tok Lhoteckého potoka od sídliště Kamýk. Tyto trasy patří do projektu Po Praze podél potoků, který zaštituje hlavní město Praha a Envis – informační servis životního prostředí.¹⁴⁷ Na stránkách Prahy pak najdeme přímo výčet akcí pro cyklisty, včetně veškerých rad potřebných pro orientaci a pohyb na kole ve městě. Zároveň se můžeme dozvědět informace o tom, jak s kolem máme naložit v městské hromadné dopravě a jestli s kolem můžeme tam, či onam. Hlavní město Praha také informuje o Bikefestivalu¹⁴⁸, cyklotoulkách a zveřejňuje tipy na výlety.

---

¹⁴⁵ *Čokoládové fontány* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z:

<http://www.cokoladovefontany.cz/>

¹⁴⁶ *TripAdvisor* [online]. 2013 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z:

http://www.tripadvisor.com/Restaurant_Review-g274707-d1116240-Reviews-Eltodo-Prague_Bohemia.html

¹⁴⁷ Na webových stránkách Envisu najdeme mapu a výčet potoků pro celou Prahu.

¹⁴⁸ Bikefestival nabízí řadu skvělých tipů a triků na údržbu kola, nabízí prezentaci více jak 50 značek pro cyklisty, provozuje dětské dopravní hřiště, poskytuje cyklistické poradenství, prezentuje možnost elektrokola, a rád i seřídí kolo, které má návštěvník sebou. V roce 2014 se bude konat ve Freestyle parku v Modřanech 17. a 18. května. <http://www.bikefestival.cz/>

Naproti tomu cyklisté si vedou vlastní web pro ostatní cyklisty, kde sdílení své zkušenosti v rámci cyklojízdy a jízdy Prahou na kole. Tyto praktické informace se můžou týkat jak výletů, tak například výluk MHD, nebo doporučení na jiné trasy nebo možnosti cesty, ale i na vybavení a doplňky pro cyklisty.¹⁴⁹ Kromě tras pro cyklisty jsou zde ale i stezky kombinované. K nim patří například Stezka mezi lagunami u Vltavy. Stezka je naučná a nese název Počítáme s vodou. Za podpory městské části, díky grantu Nestlé a ve spolupráci s organizací Koniklec, tak vznikla dvě odpočinková místa s naučnými tabulemi o vodě a její úloze v rámci krajiny. Za horkých letních dnů také přijde myšlenka na koupání při náročném jízdě na kole, a tak se dá využít oddechová louka u břehu Vltavy v Komořanech, kde je břeh vyčištěn a připraven k odpočinku, rekreaci, slunění a koupání. Vstup do vody je zde upraven pro zdatné plavce i pro nejmenší začátečníky. Do vody se zde dostanou také koně s jezci. Každý rok, pokud počasí a podmínky dovolí, se zde koná akce v rámci celoevropského dne koupání v řekách – Koupání v řekách na Praze 12. Tímto způsobem si občané mohou připomenout, není třeba plýtvat pitnou vodou do bazénů a pro další účely, ale že je možné využít vodu říční, dešťovou a obecně přírodní. Vzhledem ke stále se zvyšujícímu zájmu obyvatel o dopravu na kole případně jiné alternativy dopravování kromě osobních automobilů a zvýšení zájmu o správný životní styl a ekologickou výchovu pro návrat k přírodě, se i vedení měst a krajů začalo touto problematikou více zabírat. Tyto kdysi normální a běžné činnosti a chování, se dnes stává moderním způsobem života a propagovanou formou stylu na veřejnosti, v magazínech, v rámci organizací i prostřednictvím reklam produktů i služeb. Šetrné chování k přírodě, šetření vodou, starost o prostředí kde žijeme, to vše by mělo přispívat k tomu, aby naše Země fungovala v náš prospěch co nejdéle. To bylo popudem městům a krajům pro zpracování dokumentů, které by regulovali, ovlivňovali či usměrňovali činnosti s tím vším spojené. A dokumentem zabývajícím se naší problematikou cyklostezek je Generel cyklistických tras a cyklostezek. Generel pražských cyklostezek v rámci Prahy 12 je upraven pro městskou část a pro část cyklostezky, která městskou částí prochází.¹⁵⁰ Dále pak existuje dokument přímo pro Středočeský kraj, který si ho nechal

---

¹⁴⁹ www.prahounakole.cz

¹⁵⁰ Generel cyklostezek v rámci Prahy 12 zpracován na webu městské části. *Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/generel-cyklostezek-mestske-casti-praha-12/ds-1246/archiv=0&p1=1528>

agenturou B.I.R.T. GROUP zpracovat na delší období – tedy původně z roku 2008 do roku 2012, a následovala pak aktualizace, která by od roku 2012 měla být platná až do roku 2020. Tento dokument se jmenuje Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje¹⁵¹, a je dostupný na webových stránkách kraje. Generel je termín užívaný pro generální plán – tedy v tomto smyslu pak generelní plánování strategie pro cyklodopravu středočeského kraje. Cílem a hlavním úkolem pro aktuální roky je naučit k pravidelnému používání kola jako dopravního prostředku na krátké vzdálenosti, co největší možný počet obyvatel, kteří by na kole mohli jezdit do práce či do školy, případně na nákupy, nebo prostě jen k přemístění ve městě. To napomůže nejenom životnímu prostředí a ovzduší, ale také fyzické kondici a psychické náladě jedince, což pak zaručí a upevní jeho zdraví a energii pro další činnost. Proto chceme cyklodopravě věnovat největší možný díl rozvoje a plánování. V Praze se aktuálně začal propagovat a objevovat projekt půjčovacích růžových kol, který snad provozovatelé dovedou do dokonalosti a rozšíří je dle možností po celém území Prahy. Do té doby se také bude upevňovat a realizovat lepší infrastruktura pro cyklisty. Centrum dopravního výzkumu a Ministerstvo dopravy České republiky vytvořili v roce 2012 společný projekt nazvaný cyklostrategie, kde jasně stanovuje cíle dosáhnout zlepšení mobility v území a zvýšení bezpečnosti - zabezpečuje resort dopravy, rozvoje cykloturistiky, zvýšení konkurenceschopnosti aktivního cestovního ruchu - zabezpečuje resort místního rozvoje, zlepšení zdraví - zabezpečuje resort zdravotnictví a ochrany životního prostředí - zabezpečuje resort životního prostředí. Komunikace cyklistů je pozemní komunikace nebo její část, na které není zakázán provoz cyklistů. Tento pojem tudíž zahrnuje všechny veřejně přístupné pozemní komunikace mimo dálnic, rychlostních silnic a rychlostních komunikací, chodníků, stezek pro chodce a pěších zón, komunikací, na které je vjezd cyklistů dopravní značkou zakázán, úseků, kde je cyklistovi značkou přikázáno použít jinou komunikaci. Cyklistická trasa je označená orientačním dopravním značením. Z hlediska zákona o pozemních komunikacích není cyklotrasa druh komunikace. Jde pouze o souvislé označení komunikace orientačním značením pro cyklisty. Takto označená komunikace pochopitelně musí být pro provoz vhodná, což si

---

¹⁵¹ Přímou Generel si nechal zpracovat Středočeský kraj, na jehož webu je také dostupný jako dokument: B.I.R.T. GROUP. *Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje*. Prosinec 2012. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/NR/rdonlyres/197C4756-FD4B-4851-A01D-70EC7BF43D61/165918/00Aktualizace2012text3.pdf>

může vyžádat další dopravně-organizační, popř. i stavební úpravy. Cyklotrasy jsou v systému Klubu českých turistů dále děleny do čtyř tříd a označovány čísly. Pro Prahu byl však s ohledem na její specifika navržen odlišný systém: celoměstské páteřní (I. třída), celoměstské hlavní (II. třída) a místní (III. třída). Pojem cyklostezka¹⁵² nelze jednoduše definovat, protože se zde rozchází terminologie zákona 361/2000 Sb. o silničním provozu, používaná také v TP 179 a terminologie ČSN 73 6110. Realizátorem značení cyklotras je Klub Českých Turistů, který jej za podpory státu a regionů i udržuje. Není však jediným, kdo se touto problematikou zabývá – jsou to také například města. Dosud byl systém číslovaných cyklotras v České republice ve správě Klubu Českých Turistů, který také přiděloval čísla novým lokálním trasám. Mezinárodní a nadregionální trasy mají potom čísla jedno a dvojciferná, regionální trasy trojciferná, lokální čtyřciferná. Celé financování projektů cyklostezek, cyklotras a s tím spojených výdajů je tvořeno z dotací Ministerstva pro místní rozvoj, dotací krajů, dotací mikroregionů a dotací od sponzorů. Kromě klasických cest a cyklostezek existují ještě trasy mezinárodní EuroVelo¹⁵³ a Greenways¹⁵⁴. Trasy EuroVelo jsou označeny čísly, a některé z nich prochází Českou republikou. Jedná se například o trasu 4 a 9, které prochází Jihomoravským krajem. Napříč Českou republikou ze severu na jih vede trasa 7. Nejnovější trasou 13 je Stezka železné opony. Významná stezka Jantarová měří celkem 1930 km, ale neprochází Středočeským krajem. Vede totiž z Gdaňsku a do chorvatské Puly. EuroVelo trasa 4 vede celou Evropou od západu až na východ v Čechách přes Beroun, Prahu a Kolín až do Bystřice nad Pernštejnem a její celková délka je asi 4 000 km. Naposledy nejdelší stezka 7 procházející Švédskem, Dánskem, Německem, Českou republikou, Rakouskem, Itálií a Maltou měří téměř 6 000 km. Greenways jsou trasy, které jsou spojené s ekologickou činností, možnostmi sportu, turistiky a rekreace. Smyslem je právě propojení souladu cyklistů, chodců, bruslařů, rodin s dětmi na rekreaci, seniorů či tělesně postiženým. Greenways navíc fungují i jako grantová organizace, kde subjekty mohou do výše 80 000,- čerpat finanční prostředky

---

¹⁵² Dle Výkladového slovníku cestovního ruchu str. 50 je pojmem cyklostezka společná stezka pro cykloturistiku a pěší turistiku, tedy účelová komunikace s vyznačením pruhů vozovky se zpevněným povrchem, ale oddělená od silniční dopravy. Naproti tomu cyklotrasa je komunikace určená výhradně pro cykloturistiku

¹⁵³ EuroVelo dle anglického názvu The European Cycle Route Network, je postupně budovaná síť dálkových cyklotras a zahrnuje 12 panevropských tras, které by měly být dokončeny do roku 2016 – viz Výkladový slovník cestovního ruchu, strana 81

¹⁵⁴ Dle Výkladového slovníku CR obecně venkovské stezky s přírodním povrchem v programu dálkových cyklotras

na vybudování stezky nebo na projekt spojený s posláním Greenways. Organizace tak mohou konzultovat a spolupracovat na projektech ochrany přírody, kulturního dědictví a na udržitelném rozvoji. Greenways jsou rozděleny na tři hlavní skupiny – trasy dálkové delší než 50 km, trasy místní a regionální o délce 10 až 50 km, a trasy městské hlavně pro cesty do školy, do práce, na nákupy a pro běžnou dopravu po městě v kombinaci chodců, cyklistů, bruslařů, vozíčkářů a dalších. Existují také dálkové cyklotrasy jako Panevropská cyklotrasa, která spojuje Českou republiku, Německo a Francii. Pro delší trasy a pro cestování v náročnějších podmínkách je ideální využití železniční dopravy pro potřebné přesuny, odpočinek na trase nebo při nehodě cyklisty, rozbitého kola, zranění a pro další využití. Železnice totiž kopíruje trasy v rámci možností krajiny a leckdy vede obdobně jako cyklostezky. Proto je následně snadné jejich využití po cestě. Využívaná je také služba úschovny kol na nádražích, která lze využít například při cestování do práce každý všední den. Dotyčný tak dojede na kole na nádraží, odkud cestuje dál. Jedinou nevýhodou mohou být časové prodlevy podle místa pobytu. Obavou cyklistů je ovšem pohyb v dopravě silniční v provozu mezi vozidly. Není divu – v dopravní špičce sice cyklista projede rychleji a jednoduše, ale pohyb mezi tolika auty, neopatrnými řidiči nebo vzteklými řidiči pospíchajícími do práce hlava nehlava, je opravdu nebezpečný. Kolo jako dopravní prostředek pro každodenní jízdy je praktický z hlediska ekonomického i ekologického, ale nedá se tak zcela použít celoročně. Při představě prudkého deště, námrazy, ve tmě v ne zcela dobře osvětleném prostředí, při větru nebo dalších nepříjemných podmínkách, není použití kola zcela ideální a bezpečné.¹⁵⁵ Z webových stránek zabývajících se cyklotrasami a sledováním stezek a možnosti pohybu na kole můžeme doporučit ještě web Bikemap¹⁵⁶, což je mezinárodní server, kde si cyklisti sdělují své poznatky a vkládají možné trasy, kudy lze na kole projet.¹⁵⁷ A naposledy pak Cykloserver¹⁵⁸, kde najdeme kromě perfektního cykloatlasu online také tipy na výlety, odkazy na výstavy a veletrhy týkající

---

¹⁵⁵ Veškeré tyto informace lze najít v Generelu cyklostezek, ale také u dopravního podniku nebo na Magistrátu hlavního města na odboru dopravy, a na odboru životního prostředí. Informace rovněž slouží odboru životního prostředí městské části Prahy 12 k vyhodnocování situace cyklostezky a k jejímu zkvalitňování v souladu s jejím udržitelným rozvojem.

¹⁵⁶ Při hledání na Bikemap.net musí být cyklista zaměřen na trasu, kterou by asi tak chtěl projet, protože tras je tu vyobrazeno nespočet a je poměrně složité se v tomto „hustém“ hemžení tras orientovat

¹⁵⁷ *Bikemap: Les vostres routes online* [online]. 2007 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.bikemap.net/cs/?tab=new#gsc.tab=0>

¹⁵⁸ Web cykloserveru poskytuje mnohem kvalitnější a podrobnější informace než například Bikemap, ale každá stránka je samozřejmě jinak založená. Na cykloserveru najdeme kompletní informace, které bychom kdy mohli s kolem potřebovat

se cyklistiky, kalendář akcí, odkazy na knihy v záložce knihovna, bazar kol, servisy, i informace o zahraničních cyklistických zájezdech nebo možnostech projet na kole v zahraničí.¹⁵⁹ Zároveň se nadšení a zkušení cyklisté mohou něco dozvědět i využít extrémní formy cykloturistiky, kterou jsou dálkové cyklotrasy na vzdálenosti několika tisíc kilometrů napříč kontinentem, zeměmi a podobně. Tyto formy aktivní dovolené až extrémních zážitků jsou nazývány „globetrotters“: *„The Globetrotters Club is the travel club for independent travellers & travel enthusiasts of all ages and has been active for over sixty years. Club members share travelogues, travel information & experiences, hospitality and friendship. If you are looking for the ultimate travel experience, wishing to plan from first hand information, interested in travelling off the beaten track, wanting reassurance before your big trip, requiring that little push to get you started or even just daydreaming of far-flung shores, then we are sure Globetrotters is for you.“*¹⁶⁰ Zajímavou službou, kterou se rozvíjí infrastruktura a začíná se jí zabývat více a více železniční dopravci je tzv. Bike and Ride, což je v podstatě návaznost cyklistické trasy na železniční dopravu, a to někde i s možností půjčovny a úschovny kolu železniční zastávky. Tato služba tak rozvíjí sídelní dopravní infrastrukturu.¹⁶¹

---

¹⁵⁹ CYKLOSERVER [online]. 2007 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.cykloserver.cz/>

¹⁶⁰ *The Globetrotters Club* [online]. 2013 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://globetrotters.co.uk/>

¹⁶¹ Více informací na webu Českých Drah, výklad viz Výkladový slovník cestovního ruchu na straně 35.

PRAKTICKÁ ČÁST

IV VÝZKUM

Výzkum je zaměřen na rozvoj městské části a konkretizován na cyklostezku, jejíž plánované rozšíření se brzy chystá, ale s ohledem na udržitelnost míst, kudy cyklostezka prochází. Neustálé spory cyklistů, bruslařů, chodců a rodin s dětmi nebo pejskařů vedou k rozbrojům mezi občany a k nepříjemným situacím při provozu na cyklostezce. Cílem výzkumu je zjistit možnosti cyklostezky a ve spolupráci s městskou částí dát dohromady koncept jejího rozvoje ke spokojenosti všech obyvatel a jejich uživatelů. Pro začátek byla sestavena SWOT analýza, na jejímž základě mohl být sestaven dotazník pro potřeby výzkumu. Dotazníková část je rozdělena do třech částí, pro obecné informace o spokojenosti života na Praze 12, následně o cyklostezce, ale také pro potenciální návštěvníky městské části, kteří ji neznají nebo ji ještě nenavštívili. Tím získáme možnost vytyčit, jaký potenciál návštěvnosti Praha 12 má, a jestli se zaměřit na marketing městské části v tomto směru. Předpokládáme, že skladba respondentů bude nejenom různorodá věkově, ale také bydlištěm dotazovaného, který může být z celé České republiky, nebo také vůbec z Čech nemusí pocházet, a může se jednat o cizince zde žijícího. Díky demografickým údajům pak budeme schopni vysledovat nejtýpější cílovou skupinu a skladbu respondentů a totožnost jejich odpovědí. Nejprve ale přistoupíme k první metodě výzkumu, k již zmiňované SWOT analýze, které nám přiblíží situaci městské části a její aktuální postoj. SWOT analýza je komplexní metoda kvalitativního hodnocení problémů, řešení a projektů v rámci posuzované organizace, v našem případě destinace. *„Jádro metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do čtyř základních skupin (tedy faktory vyjadřující silné nebo slabé vnitřní stránky organizace a faktory vyjadřující příležitosti a nebezpečí jako vlastnosti vnějšího prostředí).“*¹⁶² Body SWOT analýzy byly vybrány na základě souhrnu všech faktů o Praze 12, jejich konzultace na městské části a po první nástřelu dotazů na obyvatele městské části pro základní obraz o jejich mínění a o image městské části ve vztahu k veřejnosti a naopak.

---

¹⁶² Kompletní rozbor SWOT analýzy a dalších nástrojů managementu najdeme na stránce 41 až 44 v knize Managementu a organizačního chování: DĚDINA, J. a V. CEJTHAMR. *Management a organizační chování*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 41-44. ISBN 80-247-1300-4.

SWOT analýza

Klady

- Cyklistická doprava má podporu v rámci České republiky, regionálně ale i v mezinárodních smlouvách
- Cyklistika je také zakomponována do místních agend a do rozvoje regionů a jejich strategických plánů
- Do tohoto plánování se aktivně zapojují i nejrůznější neziskové organizace, ekologická centra, nadace a další
- Počet cyklistů se zvětšuje hlavně kvůli zviditelnění cyklistiky a modernímu pojetí života v souladu s přírodou a zdravým životním stylem
- Dobré zajištění informovanosti a dostupnosti aktuálních informací pro cyklisty pomocí webů cyklistů i Magistrátu a stránek měst a regionů

Zápory

- Neúplnost sítě cyklistických tras
- Komplikované vztahy mezi uživateli
- Nebezpečnost pohybu cyklistů v rámci silnic na úseku, kde je to nutné
- Nedostatečná legislativa věnující se cyklistické dopravě

Hrozby

- Legislativní ošetření práva a povinností cyklistů a ostatních uživatelů cyklostezek
- Nedostatečné zajištění okolí cyklotras a služeb pro cyklisty a ostatní návštěvníky
- Obecné právní vymezení zákona o podpoře cestovního ruchu¹⁶³

Příležitosti

- Snížení hluku a emisí v rámci okolí cyklotras – snaha o zvýšení podílu cyklistiky jako využití pro cesty do školy, práce a v běžném životě, nejenom jako rekreační sport
- Zvýšení návštěvnosti místa, kde prochází cyklostezka a díky tomu zvýšení životní úrovně i pro občany – lepší vybavenost místa
- Pomoc Evropské Unie při čerpání dotací na realizaci cyklostezek

---

¹⁶³ Příprava zákona o podpoře cestovního ruchu trvá již přes 15 let, měl od roku 2014 nahradit státní koncepci rozvoje cestovního ruchu, 4 roky je intenzivně zpracováván ale jeho podoba ani vydání zatím není v dohledu. Více o právní problematice v publikaci pana Petráše, strany 159-169: PETRÁŠ, R. *Právo a cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013, s. 159-169. ISBN 978-80-7452-032-7.

4.1 Dotazník pro místní obyvatele

Cílem dotazníku má být zjištění stavu služeb a stavu cyklostezky na Praze 12, vnímání veřejností a její následné zkvalitnění. Proto byl sestaven jednoduchý dotazník, který byl umístěn na webových stránkách výzkumů s odkazem na webu městské části a na Facebooku městské části. Obyvatelé odpovídali na otázky ohledně celé cyklostezky a jejího zlepšení ale také reagovali na situaci kvality života na Praze 12. K tomu, abychom zjistili, jak je obyvatelstvo celkově spokojeno s životem na Praze 12 a co je nejvíce pálí, a proč jsme zvolili právě cyklostezku jako hlavním tématem výzkumu diplomové práce a jejího cíle, jsme využili průzkum o Praze 12 pro občany:

Průzkum o Praze 12:

Jste spokojeni s životem v městské části Praze 12?

Co se Vám na Praze 12 nejvíce líbí a co zde oceňujete?

Co Vám přijde nejvíce problematické v rámci městské části Prahy 12?

Co Vám v městské části Praha 12 chybí?

Jaké změny byste uvítali v rámci městské části Prahy 12?

Co byste si nejvíce přáli zrealizovat pro podporu životní úrovně v Praze 12?

Ohodnoťte prosím následující aspekty od jedné (nejlepší) do pěti (nejhorší):

Bezpečnost

Infrastruktura

Školství

Zdravotnictví

Příroda

Kultura

Sport a volný čas

Výstavba

Sociální služby

Bytová politika

Možnost zaměstnání a podnikání

Prosím o případné další a jiné připomínky, které by mohly vést ke zlepšení životní úrovně v městské části: Vypište

Anketa pro občany Prahy 12 na téma Cyklostezky:

Cyklostezka

Víte, že podél Vltavy vede cyklostezka od kam? Ano Ne

Využíváte ji? Ano Ne

Jste s ní spokojeni? Ano Ne

Co byste změnili? Vypsát – nebo Ohodnoťte od jedné do pěti:

Šířka cyklostezky

Občerstvení podél tras

Odpadkové koše po cestě

Možnost pitné vody cestou

WC po cestě

Lavičky

Stojany na kolo u zastávek

Vyhlídky a zastavení

Cykloservis v okolí

Půjčování náradí na zastávkách

Půjčovna kol a bruslí, helem atd.

Možnost vést kočárek

Venčení psů

Dostupnost psích sáčků na výkaly a košů

Večerní osvětlení

Bezpečnost

Akce na cyklostezce

Péče MČ

Sportovní areál

Rekreační louka

Další možné připomínky

Demografické údaje

4.2 Dotazník pro potenciální návštěvníky

Průzkum pro potenciální návštěvníky Prahy 12

Městská část Praha 12 se nachází na jihu Prahy a tvoří ji Modřany, Komořany, Cholupice, Točná, Kamýk. Na Praze 12 se nachází například Modřanská rokle, pražská cyklostezka, rekreační louka, Free style park, Letiště Točná, cholupický les, bažantnice a další.

Znáte Prahu 12?

Navštívili jste někdy oblast Modřan, Komořan, Cholupic či Točné?

Pokud ano, byli jste s návštěvou spokojeni?

Pokud ne, s čím jste byli nespokojeni?

Pokud ano, co se vám líbilo?

Hodláte se opakovaně vrátit k návštěvě Prahy 12?

Máte v plánu tuto část Prahy v nejbližší době navštívit?

Znáte zázemí a možnosti na Praze 12?

Hodnotíte možnost bydlení na Praze 12 jako lákavé a výhodné?

Znáte některé z aktivit Prahy 12 a jsou pro Vás důvodem návštěvy?

4.3 Vyhodnocení sběru dat

Dotazníky byly realizovány na serveru www.vyplnto.cz, aktivním zasláním mailem na přímé občany Prahy 12, při hovorech na radnici městské části a ve zde sídlících organizacích – například místních školách a obchodech, a v rámci Facebooku městské části Prahy 12. U dotazníku přímo na cyklostezku dopadla většina odpovědí dle očekávání. 177 respondentů odpovídalo na všechny otázky a shodli se na podobném výsledku. 80 % dotazovaných zná cyklostezku vedoucí skrz Prahu 12 a 70% ji využívá, z toho 50% opravdu aktivně v průběhu celého roku. Ti dotazovaní, kteří uvedli, že cyklostezku nevyužívají, vypsali jako důvod tohoto rozhodnutí hlavně fakt, že jsou to rodiny s dětmi a kvůli množství cyklistů a chodců v létě je pro ně nebezpečné se zde pohybovat, a navíc zde nejsou veřejné toalety, kam by si rodiny mohli odskočit. Až 57% dotazovaných pak uvedlo, že s cyklostezkou není spokojeno, a to převážně kvůli její malé šířce, chybějícím toaletám nebo pro neporozumění si účastníků provozu na cyklostezce. Jako nejhorší z možností hodnocení bylo určeno právě veřejné wc při

cyklostezce, jako nejlepší dotazující hodnotili občerstvení podél tras, péči městské části, vyhlídky a zastavení a lavičky po cestě.

Výzkum cyklostezky vyplnilo celkem 177 respondentů. Dotazník byl veřejně publikován na webových stránkách <http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/36781/>. Šetření proběhlo od 2. 2. do 21. 2. 2014 a návratnost dotazníku byla 75,3%. Na odpověď, zda respondenti vědí, že podél Vltavy vede cyklostezka odpovědělo 81,36% dotazovaných ano, 61,58% ji využívá. Na otázku spokojenosti s cyklostezkou na škále od jedné do pěti hodnotili známkou jedna, respondenti v počtu 14 dotazovaných, známkou dvě 33 dotazovaných, pod trojkou uprostřed bylo 71 dotazovaných, známkou čtyři udělilo 15 respondentů a taktéž známku pět. Hlavním negativem byl vyhodnocen s 93% problém kombinace cyklistů, chodců, kočárků a bruslařů, a dále pak nedostupnost wc, úzká šířka cyklostezky, špatná dostupnost se psy, špatný povrch, špatné parkování nebo možnost dojíždění k cyklostezce. Z pozitiv musíme jmenovat dobrou dostupnost a délku trasy a také občerstvení po cestě. Z dalších věcí pak místo pro setkávání, upravenost povrchu a okolí, prostředí, klidná cesta, blízkost vody, krásná krajina v okolí, sportovní aktivity podél trasy, možnost výletů s dětmi, snadné propojení s centrem a přírodou, komunikace pro denní dojíždění do práce, možnost rekreace. V závěru dotazníku měli respondenti možnost vyjádřit se k jakýmkoli dalším připomínkám. Ve většině z nich byly uvedeny názory cyklistů, aby cyklostezka patřila jen jim, u dalších bylo naopak uvedeno, že cyklisté jsou bezohlední vůči kočárkům s dětmi a chodcům s pejsky, připomínky o potyčkách bruslařů a cyklistů, a respondenti si také stěžovali na chybějící odpadkové koše. Mladším ročníkům chybí například místa pro pikniky, pítka a zastávky s veřejnými toaletami. Zásadní je samozřejmě v provozu cyklostezky ukázněnost všech návštěvníků a jejich tolerance a empatičnost. Vhodné by byly i informační tabule se základními ukazateli chování na cyklostezce. Ohledně demografického průřezu respondentů byl 1 dotazovaný mladší 15 let, 10 dotazovaných ve věku 15-20 let, 46 dotazovaných ve věku 20-25 let, 31 dotazovaných ve věku 25-30 let, 34 dotazovaných ve věku 30-35 let, 16 dotazovaných ve věku 35-40 let, 13 dotazovaných ve věku 40-45 let, 12 dotazovaných ve věku 45-50 let, 7 dotazovaných ve věku 50-55 let, 5 dotazovaných ve věku 55-60 let, 1 dotazovaný ve věku 60-65 let, 1 ve věku 65-70 let. 97 respondentů byly ženy, 80 muži, 130 respondentů, tedy 73% bylo z Prahy, 95 dokonce z Prahy 12. Co se týká zdroje

respondentů, jednalo se především o respondenty z nezjištěných zdrojů, 28% autorka získala díky Facebooku, a další díky Praze 12, přímo webu vyplnto.cz a při hledání na Googlu a Seznamu.

U dotazníku na celkovou spokojenost života na městské části Prahy 12 bylo vyhodnoceno 16 odpovědí, ze kterých bylo 75% spokojeno s životem v městské části. Obyvatelé jsou znepokojeni nízkou bezpečností, nedořešenou kanalizací, kulturním vyžitím, sportovními centry, ale i s některými politickými osobnostmi. Obyvatelé ale také nevítají novou výstavbu domů a bytů, vandalismus na staré i nové zástavbě domů a pochybné existence pohybující se v parku Sofijského či Obchodního náměstí. V městské části pak chybí občanům bazén, pohotovost na poliklinice Modřany, dokončení kanalizace, a celkovou koncepci městské části přetrvávající přes více volebních období s cílem její realizace. Další na seznamu se objevovaly požadavky na program pro seniory, pro nezaměstnané a podporu mateřských škol. Hodnocení jednotlivých aspektů městské části pak dopadlo průměrně na 2,5 z 5 bodů, takže poloviční spokojenost.

A naposledy dotazník pro potenciální návštěvníky Prahy 12, který zodpovědělo 43 respondentů. 48% dotazovaných zná dobře městskou část Praha 12, 74% z nich ji i navštívilo a 87% bylo s návštěvou spokojeno podle očekávání. Návštěvníci zavítali do této lokality hlavně díky Modřanské rokli, zachovalé přírodě, lesům okolo Točné a cyklostezce. 75% respondentů se hodlá do Modřan a na Prahu 12 opakovaně vrátit.

4.4 Reálné možnosti

V rámci cyklostezky je její rozvoj, rozšíření a udržitelnost zakomponována v plánu městské části – jak strategickém plánu, tak i v Agendě 21, agendě pro místní rozvoj. Cestovní ruch však jako takový není tématem k řešení vzhledem k tomu, že atraktivita k cestovnímu ruchu kromě cyklostezky a Modřanské rokly zde nejsou, a přírodní bohatství využívá hlavně obyvatelstvo z okolí. Návštěvníci by vyhledávali spíše historické objekty nebo kulturní zařízení, která se nacházejí hlavně v centru Prahy. Kdo zná Prahu 12 a hodlá do ní vyrazit, hodlá tak učinit především za rekreací a sportem v přírodě na víkend. Reálně je tedy spíše šance na rozvoj cyklostezky a jejímu rozšíření, ale v patrnosti šetrného zachování přírody a okolního životního prostředí.

V ZÁVĚR

V zájmu obyvatel ani v zájmu odboru životního prostředí by nemělo být nikterak navyšovat příval turistů do oblasti městské části a zvyšovat ještě víc proudění lidí na cyklostezce i mimo ní. Další návštěvníci, stejně jako noví obyvatelé, kteří se stěhují do stále přirůstající nové výstavby, by sice mohli pomoci ekonomice, ale také by zničili klid, který na městské části doposud panuje. Infrastruktura městské části navíc na takovou zátěž není připravená, a muselo by dojít k jejímu zkvalitnění, což ale může být cílem dlouhodobějšího plánování a výhledu ne několika měsíců, ale několika let. To, na co by naopak bylo dobré se zaměřit je stoprocentně komunikace s občany a propojení obou stran – vedení městské části a zastupitelstva, a občanů, kteří mají zájem podílet se na rozvoji místa, kde žijí. Zároveň pak také musí zůstat v zájmu vedení Prahy 12, aby povzbuzovalo další a další občany k aktivitě a dokázali v nich vzbudit důvěru a vzájemnou kooperaci při tvorbě dobré životní úrovně. V této práci jsme došli k poměrně zajímavému cíli. A to takovému, že nejprve je zapotřebí sjednotit a zklidnit názory vyhraněných obyvatel Prahy 12, zaměřit se na otevřenost městské části a tyto aktivní lidi zapojit do její činnosti a do rozhodovacího procesu v rámci místní Agendy 21, aby ti, kdo mají věcné připomínky k fungování městské části, ať už co se týká cyklostezky nebo jakýchkoli dalších problémů, mohli pomoci při realizaci nových nápadů a aby také poznali, jak je to komplikované městskou část vést. Ne vždy záleží jen na jenom z nás, na panu starostovi, nebo na někom jiném z vedení městské části, že toto bude rozhodnuto následovně, a ono zase jinak. Je zde řada parametrů, které v rozhodovacím a schvalovacím procesu hrají roli, a samozřejmě musí mít Praha 12 také podporu nejenom zdola od svých obyvatel, ale také shora od nadřazených jednotek – v tomto smyslu od vedení Hlavního města Prahy – tedy primátora Prahy a komise vedení Prahy. K jednotné myšlence musí nutně patřit fakta historická, aktuální, environmentální a rozvojově udržitelná ale také motivační kvůli dalšímu možnému rozvoji. Soulad všech zmiňovaných aspektů v rámci práce by měl být nalezen a řízen kontinuálně jedním směrem od vedení města anebo pověřenou osobou, která projekty bude schopna táhnout dál a dovést je do cíle. Tímto vedením a rozvojem by Praha 12 mohla dosáhnout možnosti zapojení cestovního ruchu do její agendy a zvýšení ekonomické prosperity právě díky možnému cestovnímu ruchu. Práce byla přínosem z hlediska autorky pro lepší poznání celkové koncepce městské části, všech stránek vedení městské části a celé

soustavy problémů, které se musí na městské části řešit. Je to tedy vyjasnění činností vedení městské části, vyjasnění kompetencí mezi městskou částí a Magistrátem hlavního města Prahy, možnostmi ze stran občanů ale také aktivních obyvatel například pomocí Agendy 21. Z hlediska městské části může být práce autorky přínosem pro další konání činností na Praze 12, nejenom co se týká rozvoje cyklostezky a jejích úprav, ale při celkové úpravě Prahy 12 podle aktuálních požadavků a možností. Jak občané, tak městská část by si měli vzájemně naslouchat a vytvořit symbiózu, ve které spolu budou efektivně fungovat a vytvářet ideální prostředí pro svoje potomstvo a pro svůj plnohodnotný a aktivní život. Leckdy bohužel nestačí napsat stížnost, ale je třeba aktivně vyjádřit svůj názor a pomoci dospět k lepší situaci životní úrovně města, kde bydlíme. Přínosem doufejme bude práce i cyklistům, chodcům, pejskařům, maminkám a dalším obyvatelům Prahy 12, kteří se zajímají o cyklostezku, práci si přečtou, a najdou trochu pochopení a empatie do skupiny druhých, kteří s nimi na cyklostezce musí nebo chtějí trávit čas tak, aby došlo k harmonizaci a vyvážení provozu cyklostezky a nemusela se dál řešit její únosná kapacita a její další a další nutné rozšíření.

VI ZDROJE

Knižní zdroje zahraniční:

- ARMSTRONG, G. a P. KOTLER. *Marketing: An Introduction*. Edinburg gate: Harlow; Essex: Pearson Education Limited, 2009, Chapter 1, 7. ISBN 978-0-273-71395-1.

Knižní zdroje české:

- Ed. AUGUSTA, P. a D. RÁZKOVÁ. *Kniha o Praze 12: Modřany a okolí; Cholupice, Kamýk, Komořany, Točná*. 1. vyd. Praha: MILPO, 1997. ISBN 80-86098-02-8.
- BERANOVÁ, D. *Malá kronika Prahy 12: Kam sahá paměť generací*. 1. vyd. Praha: Public History, 2008. ISBN 978-80-86445-24-3.
- PÁSKOVÁ, M. a J. ZELENKA. *Cestovní ruch: Výkladový slovník*. 2. vyd. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. ISBN 978-80-7201-880-2.
- PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 1. Hradec Králové : Gaudeamus, 2008. 298 s. ISBN 978-80-7041-658-7
- ZELENKA, J. *Marketing cestovního ruchu*. 1. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. 240 s. ISBN 978-80-86723-95-2.
- BERANOVÁ, D. *Malá kronika Prahy 12: Díl 2 Historie od A do Z*. 1. vyd. Praha: Public History, 2009. ISBN 978-80-86445-29-8.
- *Praha, hlavní město České republiky: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. 1. vyd. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, 2008, s. 94-98. ISBN 978-80-254-4126-8.
- FOTR, J. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 381 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3985-4.
- *Koncepce rozvoje krajiny městské části Praha 12 a péče o ni: (Koncepce ochrany přírody a krajiny)*. Městská část Praha 12 Úřad městské části Odbor životního prostředí, 2005
- NAŘÍZENÍ VLÁDY o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. In: 272/2011 Sb. 24. srpna 2011.
- Zákon o silničním provozu: o provozu na pozemních komunikacích a o změnách někt. zákonů. In: 361/2000 Sb. 2000.
- *OFICIÁLNÍ JEDNOTNÁ KLASIFIKACE UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ ČESKÉ REPUBLIKY*. Praha: AHR ČR a UNIHOST, 2010–2012.
- ON 73 5413. *Kategorizace odbytových středisek restauračního stravování a klasifikační znaky pro jejich zařazování do skupin*. Praha: Ministerstvo obchodu

- ČSR a SSR, 1972. Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz/kategorizace/on735413.htm>
- JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009, s. 74. ISBN 978-80-247-3247-3.
  - JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu: Jak uspět v domácí i světové konkurenci*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012, s. 79-80. ISBN 978-80-247-4209-0.
  - KOTLER, P. a K. L. KELLER. *Marketing a management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2007, s. 734. ISBN 978-80-247-1359-5.
  - PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006, s. 16. ISBN 80-247-1014-5.
  - HORNER, S. a J. SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada publishing, a.s., 2003, s. 282-283. ISBN 80-247-0202-9.
  - PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, 126-132; 166-167. ISBN 978-80-7435-006-1.
  - SYSEL, J. a J. ZURYNEK. *Management cestovní kanceláře a cestovní agentury*. I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009, s. 90-91. ISBN 978-80-86723-78-5.
  - DĚDINA, J. a V. CEJTHAMR. *Management a organizační chování*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, s. 41-44. ISBN 80-247-1300-4.
  - PETRÁŠ, R. *Právo a cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013, s. 159-169. ISBN 978-80-7452-032-7.
  - ZURYNEK, J., L. ZELENÝ a M. MERVART. *Dopravní procesy v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008, 10-146; 203-232. ISBN 978-80-7357-335-5.
  - HLAVÁČEK, J. *Mezinárodní enviromentální právo a ochrana životního prostředí*. Praha: Nakladatelství VŠE - Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1296-9.

Internetové zdroje:

- *MČ Základní informace: MČ Rozvoj. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://praha12.cz/mc-zakladni-informace/ds-1126/p1=1535>
- *Historie městské části. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/historie-mc/d-7358/p1=1915>
- *Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013, 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://praha12.cz/>
- *Místopisný průvodce po České republice: Praha 12* [online]. 2009, 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/praha-12_4866.html
- *Naše města: Obvod Praha 12* [online]. 2010, 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.nasemesta.cz/praha/praha-12/>
- *Regionální politika. Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika>
- *Metodická podpora regionální rozvoje. Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/home.html>
- *Mapa turistických regionů. Czechtourism* [online]. 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/regiony/mapa-turisticky-ch-regionu-a-oblasti/>
- *Rozvoj regionů. BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 1997, 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/podnikatelske-prostredi/regionalni-informace/rozvoj-regionu.html>
- HOFFMAN, P. *Cukrovar Modřany* [online]. Praha: 1998 [cit. 2011-05-18]. Cukrovar Modřany - Fotografie z roku 1979. Dostupné z WWW: <http://www.fs.cvut.cz/cz/U218/peoples/hoffman/PREDMETY/VLP/Foto%20cu%20Modrany-Sugar%20Factory/modrany.htm>
- VONKA, M. *Martin Vonka* [online]. 2004, 29.4.2011 [cit. 2011-05-19]. Cukrovar Modřany. Dostupné z WWW: http://www.vonka.wz.cz/kominy/modrany_cuk.htm
- *Rajce.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-19]. *Prekio Cukrovar Modřany*. Dostupné z WWW: http://prekio.rajce.idnes.cz/MT53_Ub_Cukrovar_Modrany/

- *Databáze komínů* [online]. 2009 [cit. 2011-05-19]. KODA: Karta komína MT53/Ub Cukrovar Modřany. Dostupné z WWW: <http://koda.kominari.cz/?action=karta&cislo=0123>
- *Modřanské noviny* [online]. 2011, 15.4.2011 [cit. 2011-05-19]. Blogarchiv - obytný soubor Neoriviéra. Dostupné z WWW: <http://modranskenoviny.cz/?p=2916>
- *Modřanský web* [online]. 2008, 19.3.2011 [cit. 2011-05-19]. Modřanský cukrovar. Dostupné z WWW: <http://www.modranskyweb.cz/cukrovar.php>
- *Praha 12: Oficiální web městské části. Situační analýza městské části Praha 12* [online]. 2010 [cit. 2013-09-11]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/situacni-analyza-mestske-casti-praha-12/d-13227/p1=12217>
- *Envis - Informační servis o životním prostředí* [online]. 2005 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://envis.prahamesto.cz/%28rpl0mq555vbsnm55fv0h2k55%29/zdroj.aspx?typ=2&Id=64009&sh=-1542365864>
- *Portál.eu: Portál hl. m. Prahy* [online]. 2010 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/home/doprava_v_praze/praha_cyklisticka/index.html
- *Nový web Cyklisté sobě!: Prahou na kole* [online]. 2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://prahounakole.cz/>
- *Praha 12: Oficiální web městské části. Nová cyklostezka* [online]. 2007 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=80112&id=2703&n=nova-cyklostezka&query=cyklostezka
- *Praha 12: Oficiální web městské části. Pražské cyklozvonění se vydařilo* [online]. 2012 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=80112&id=24885&n=prazske-cyklozvoneni-se-vydarilo&query=cyklostezka
- *Veřejný oddechový a sportovní areál - VOSA. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/verejny-oddechovy-a-sportovni-areal-vosa/d-3000/p1=68>
- *Školství. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/skolstvi/ds-1114/p1=1372>
- *Starosta a zástupci starosty a uvolnění členové rady. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z:

- http://www.praha12.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=80112&id_ktg=1001&n=starosta-a-zastupci-starosty-a-uvolneni-clenove-rady&query=politika&p1=1535
- *Sociální služby. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2012 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: http://www.praha12.cz/socialni-sluzby/ds-1230/p1=1371dok.asp?id_org=80112&id_ktg=1001&n=starosta-a-zastupci-starosty-a-uvolneni-clenove-rady&query=politika&p1=1535
  - *ANTI FET FEST: aneb jde to i jinak!* [online]. 2013 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://rs.antifetfest.cz/hlavni-stranka-2013>
  - *Zdravotnictví. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/zdravotnictvi/ds-1108/p1=1366>
  - *Praha zelená* [online]. Praha: Útvar rozvoje hlavního města Prahy, 2014 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.prahazelena.cz/seznam.html>
  - *Ovzduší. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/ovzdusi/ds-1134/p1=1543>
  - *VOLBY.CZ* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2010 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=5&xnumnuts=1100&xobec=547107&xobecnaz=praha+12&xstat=0&xvyber=0>
  - *ARCHEOLOG.CZ: katalog archeologických památek na území ČR* [online]. 2013 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.archeolog.cz/lokalita/oppidum-zavist/67>
  - *Keltská Evropa* [online]. 2004 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.celticeurope.cz/view.php?cislocianku=2004061002>
  - *Stezky.info: Naučná stezka Oppidum Závist* [online]. 2007 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.stezky.info/naucnestezky/ns-oppidum-zavist.htm>
  - *Generel cyklostezek. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-01]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/generel-cyklostezek-mestske-casti-praha-12/ds-1246/archiv=0&p1=1528>
  - <http://wgp.urm.cz/georeport/> georeporty o Praze
  - <http://www.geoportalpraha.cz/cs/mapove-aplikace#.UsQIrfukOZQ> mapové aplikace
  - <http://mpp.praha.eu/app/map/VykresyUP/> mapa územního plánu
  - http://galerie.urm.cz/index.php/Povoden-2013/Praha_jih fotky z povodně 2013

- http://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy-mc-ke-stazeni/praha-12#.UsgeX_ukOZQ mapy Prahy 12
- *Příroda a zeleň. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: http://www.praha12.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=80112&id_ktg=1133&n=priroda-a-zelen&query=chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1+%C3%BAzem%C3%AD
- *Odpady. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/odpady/ds-1138/p1=1547>
- *Voda. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2010 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/voda/ds-1135/p1=1544>
- *Revitalizace nejjihnější laguny ze soustavy Modřanských lagun. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: http://www.praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=80112&id=29742&n=revitalizace-nejjiznejsi-laguny-ze-soustavy-modranskych-lagun&query=lagun&p1=1544
- *Hluk. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-06]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/hluk/d-12261/p1=11271>
- *Místní agenda 21. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/mistni-agenda-21/ds-1323/archiv=0&p1=2543>
- *Vznikne nový volnočasový areál?. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/vznikne-novy-volnocasovy-areal/d-26831/p1=3500>
- *Projekty spolufinancované z dalších zdrojů. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/projekty-spolufinancovane-z-dalsich-zdroju/ds-1326/p1=9259>
- *Projekty spolufinancované EU. Praha 12: Oficiální web městské části* [online]. 2013 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/projekty-spolufinancovane-eu/d-4356/p1=3478>
- **Třešňáková, M.** – *Cyklostezka (výsledky průzkumu)*, 2014. Dostupné online na <http://cyklostezka.vyplnto.cz>.
- **Třešňáková, M.** – *Průzkum o Praze 12 (výsledky průzkumu)*, 2014. Dostupné online na <http://pruzkum-o-praze-12.vyplnto.cz>.

- **Třešňáková, M.** – *Průzkum pro potenciální návštěvníky Prahy 12 (výsledky průzkumu)*, 2014. Dostupné online na <http://pruzkum-pro-potencialni-navs.vyplnto.cz>.
- **Třešňáková, M.** – *Cyklostezka (výsledky průzkumu)*, 2014. Dostupné online na <http://36781.vyplnto.cz>.
- *Prague Airport Tocna* [online]. 2010 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.tocna.cz/>
- *Zdravotní účinky hluku. Státní zdravotní ústav* [online]. 2007 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/zdravotni-ucinky-hluku>
- *Modeláři Točná* [online]. 2006 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.modelari-tocna.cz/index.php?page=home>
- *Nestlé: Good food, Good life* [online]. 2014 [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.nestle.cz/>
- *Envis - Informační servis o životním prostředí* [online]. 2005 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://envis.prahamesto.cz/%28rp10mq555vbsnm55fv0h2k55%29/zdroj.aspx?typ=2&Id=64009&sh=-1542365864>
- *Portál.eu: Portál hl. m. Prahy* [online]. 2010 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/home/doprava_v_praze/praha_cyklisticka/index.html
- *Nový web Cyklisté sobě!: Prahou na kole* [online]. 2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://prahounakole.cz/>
- *Praha 12: Oficiální web městské části. Pražské cyklozvonění se vydařilo* [online]. 2012 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=80112&id=24885&n=prazske-cyklozvoneni-se-vydarilo&query=cyklostezka
- *Letecké snímky (ortofomapy) Archiv. Praha.eu* [online]. 2013 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://mpp.praha.eu/OrtofotoArchiv/>
- **B.I.R.T. GROUP.** *Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje.* Prosinec 2012. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/NR/rdonlyres/197C4756-FD4B-4851-A01D-70EC7BF43D61/165918/00Aktualizace2012text3.pdf>

- *Maurerův výběr: Nezávislý průvodce po nejlepších a nejzajímavějších restauracích* [online]. 2003 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://www.grandrestaurant.cz/>
- *Restaurace.net* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://restaurace.net/s/praha-12/>
- *Restaurace U Tří bernardýnů* [online]. 2009 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.utribernardynu.cz/>
- *Čokoládové fontány* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.cokoladovefontany.cz/>
- *Jednotná klasifikace hotelů, hotelů garní, motelů a penzionů*. Hotel Fontána, s.r.o. - Ubytování Svitavy, 1999-2011. Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz/kategorizace/jednotna.php>
- *DOPORUČENÍ UPRAVUJÍCÍ ZÁKLADNÍ UKAZATELE PRO KATEGORIZACI HOSTINSKÝCH A UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ*. MINISTERSTVO HOSPODÁŘSTVÍ, ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU, NÁRODNÍ FEDERACE HOTELŮ A RESTAURACÍ ČR, ASOCIACE CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ ČR, ASOCIACE ČESKÝCH SOUKROMÝCH CESTOVNÍCH KA, 1994. Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz/kategorizace/doporuceni.htm#2>
- *Hotel Michael* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.hotelmichael.cz/cz>
- *Penzion Katka* [online]. 2010 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.penzionkatkapraha.cz/>
- *Hotel - Pension Kamyk* [online]. 2013 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.kamyk.cz/>
- *Bikemap: Les vostres routes online* [online]. 2007 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.bikemap.net/cs/?tab=new#gsc.tab=0>
- *CYKLOSERVER* [online]. 2007 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.cykloserver.cz/>
- *Vyletnik.cz: Trasy-Mapy-Ubytování* [online]. 2007 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: http://mapy.vyletnik.cz/posazavska_stezka-1312/

- TUREK, K. *Horydoly.cz: Outdoor generation: Posázavská stezka na kole* [online]. 2013 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.horydoly.cz/cykliste/posazavska-stezka.html>
- *Tábořiště Pikovice: vodácké tábořiště* [online]. 2009 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://taboristepikovice.webnode.cz/products/posazavska-stezka/>
- Cyklotrasa 19 Posázavská. *Turistický region kolem řeky Sázavy* [online]. 2004 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: http://tourist.posazavi.com/cz/cyklotrasa.asp?trasa_id=19&x=-777777&y=-10248666
- Na kole podél řeky Sázava. *Nakole.cz* [online]. 2003 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.nakole.cz/diskuse/16375-na-kole-podel-reky-sazava.html>
- Diskuse: Posázavská stezka (Off topic). *Bike-forum* [online]. 2003 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.bike-forum.cz/forum/53729.html>
- PLÁN AKCÍ a ARCHIVNÍ PŘEHLED JÍZD Posázavského Pacifiku. *POSÁZAVSKÝ PACIFIK: Občanské sdružení propagující železnici a turistiku Posázaví* [online]. 2009 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.posazavsky-pacifik.cz/>
- *Posázavský Pacifik* [online]. 2004 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.pacifikem.cz/>
- *Silniční okruh kolem Prahy* [online]. 2012 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.okruhprahy.cz/>
- ČECHOVÁ, B. WDA PORADENSTVÍ, s.r.o. *Marketing obcí*. 2010.
- *Městský marketing* [online]. Centrum městského a regionálního managementu, 2011 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.mestskymarketing.cz/cs/>
- *Tripomatic: Trip Planner* [online]. 2013 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.tripomatic.com/>
- *Udržitelný rozvoj. Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2008 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj
- *Orion. Www.modranskyweb.cz* [online]. 2008 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.modranskyweb.cz/orion.php>

- *Polyfunkční centrum U DUBU. Oficiální web městské části: Praha 12* [online]. 2010 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/polyfunkcni-centrum-u-dubu/d-4745/p1=2245>
- *The Globetrotters Club* [online]. 2013 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://globetrotters.co.uk/>
- *Dopravní infrastruktura. Územní plánování hlavního města Prahy* [online]. 2012 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.uppraha.cz/clanek/62/dopravni-infrastruktura>
- *Státní fond dopravní infrastruktury* [online]. 2010 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.sfdi.cz/>
- *Dopravní infrastruktura a účinnost železniční, veřejné autobusové, a silniční dopravy. Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/dopravni_infrastruktura_a_ucinnost_zelezni_cni_verejne_autobusove_a_silnicni_dopravy
- *Modřanský cukrovar. Www.modranskyweb.cz: ...zdroj informací o Modřanech* [online]. 2008 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.modranskyweb.cz/cukrovar.php>
- *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky 2010-2012. AHR ČR, UNIHOST, MMR a CzechTourism, 2010.*
- *Czech Advisor: Recenze ubytování v ČR* [online]. 2011 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.czechadvisor.cz/>
- *Hotelstars Union* [online]. 2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.hotelstars.cz/>
- *European trade association of hotels, restaurants and cafes* [online]. 2011 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.hotrec.eu/>
- *Tradiční česká regionální kuchyně: Dobrou chuť Česko!* [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.dobrouchutcesko.cz/>
- *Czech Specials aneb Ochutnejte Českou republiku!* [online]. 2009 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.czechspecials.cz/>
- *Kudy z nudy* [online]. 2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/>

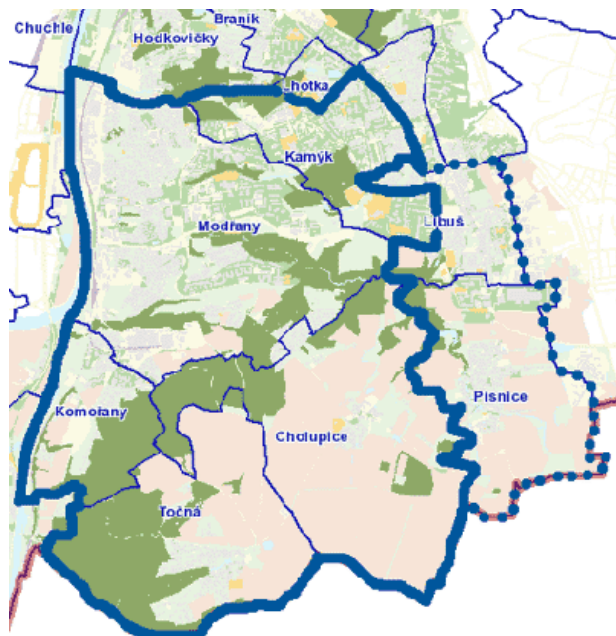
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Mapa Městské části Prahy 12.....	I
Příloha B - Umístění Městské části Prahy 12.....	II
Příloha C - Znak městské části Prahy 12.....	III
Příloha D - Prapor městské části Prahy 12.....	IV
Příloha E - Logo městské části Prahy 12.....	V
Příloha F - Logotyp městské části Prahy 12	VI
Příloha G - Počet obyvatel částí Prahy 12.....	VII
Příloha H - Věkové složení obyvatelstva MČ Praha 12	VIII
Příloha I - Srovnání věkové struktury obyvatelstva MČ Prahy 12	IX
Příloha J - Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v MČ Praha 12 v letech 2005 – 2009.....	X
Příloha K - Městský úřad MČ Praha 12	XI
Příloha L - Snímky Modřan při záplavách 2013.....	XII
Příloha M - Mapa územního plánu Prahy 12	XIII
Příloha N - Ortofomapa Prahy 12	XIV

PŘÍLOHY

Příloha A – Mapa Městské části Praha 12

Zdroj: <http://praha12.cz/mapa-mestske-casti/d-1724/p1=1535>

Příloha B – Umístění Městské části Praha 12

Zdroj: <http://praha12.cz/mc-zakladni-informace/ds-1126/p1=1535>

Příloha C – Znak městské části Prahy 12

Zdroj: <http://praha12.cz/znak-a-prapor-mestske-casti-praha-12/d-1788/p1=1535>

Příloha D – Prapor městské části Praha 12

Zdroj: <http://praha12.cz/znak-a-prapor-mestske-casti-praha-12/d-1788/p1=1535>

Příloha E – Logo městské části Praha 12

Zdroj: Logo a logotyp MČ Praha 12. Praha 12: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://praha12.cz/logo-a-logotyp-mc-praha-12/d-28244/p1=1535>

Příloha F – Logotyp městské části Praha 12

Zdroj: Logo a logotyp MČ Praha 12. Praha 12: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://praha12.cz/logo-a-logotyp-mc-praha-12/d-28244/p1=1535>

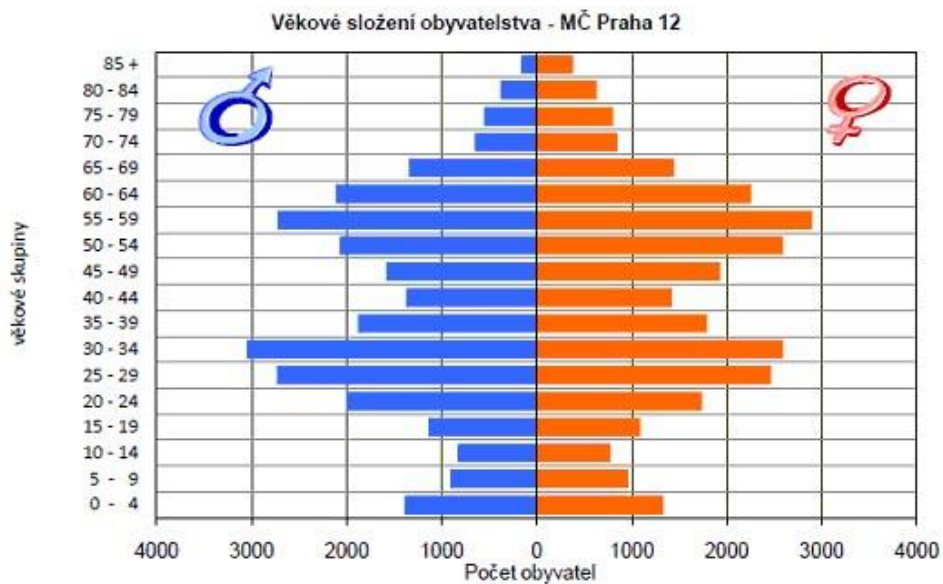
Příloha G – Počet obyvatel částí Prahy 12

Zdroj: Oficiální web městské části [online]. 2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z:
<http://praha12.cz/pocet-obyvatel/d-1782/p1=1535>

Katastrální území	počet obyvatel k 31. 12. 2010
Cholupice	456
Kamýk	19305
Komořany	1773
Modřany	30477
Točná	684
Celkem	52695

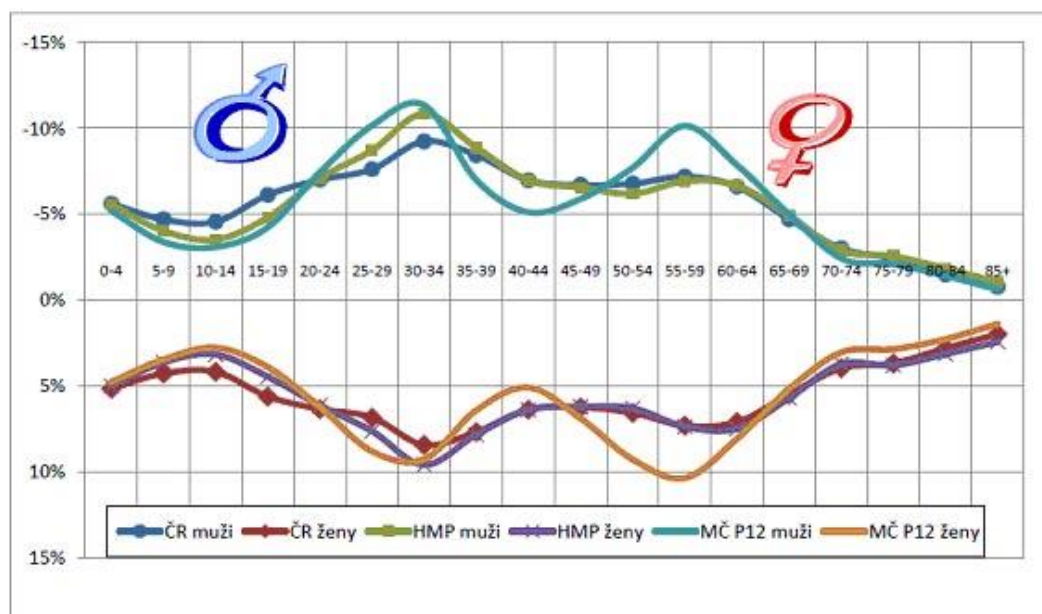
Příloha H – Věkové složení obyvatelstva MČ Praha 12

Zdroj: Graf "Strom života MČ Praha 12" (stav k 31. 12. 2009) Zdroj Situační analýza Prahy 12 viz zdroje

Příloha I – Srovnání věkové struktury obyvatelstva MČ Praha 12

Zdroj: Graf "Srovnání věkové struktury obyvatelstva ČR, HMP a MČ Praha 12" (stav ke dni 31. 12. 2009) Zdroj Situační analýza Prahy 12 viz zdroje

Příloha J – Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v MČ Praha 12 v letech 2005 – 2009

Zdroj: Vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v MČ Praha 12 v letech 2005 – 2009 – viz Situační analýza městské části Prahy 12

	2005	2006	2007	2008	2009
MČ Praha 12	1 451	1 223	993	1 003	1 522
MČ Praha – Libuš	212	190	156	151	244
SO Praha 12	1 663	1 413	1 149	1 154	1 766

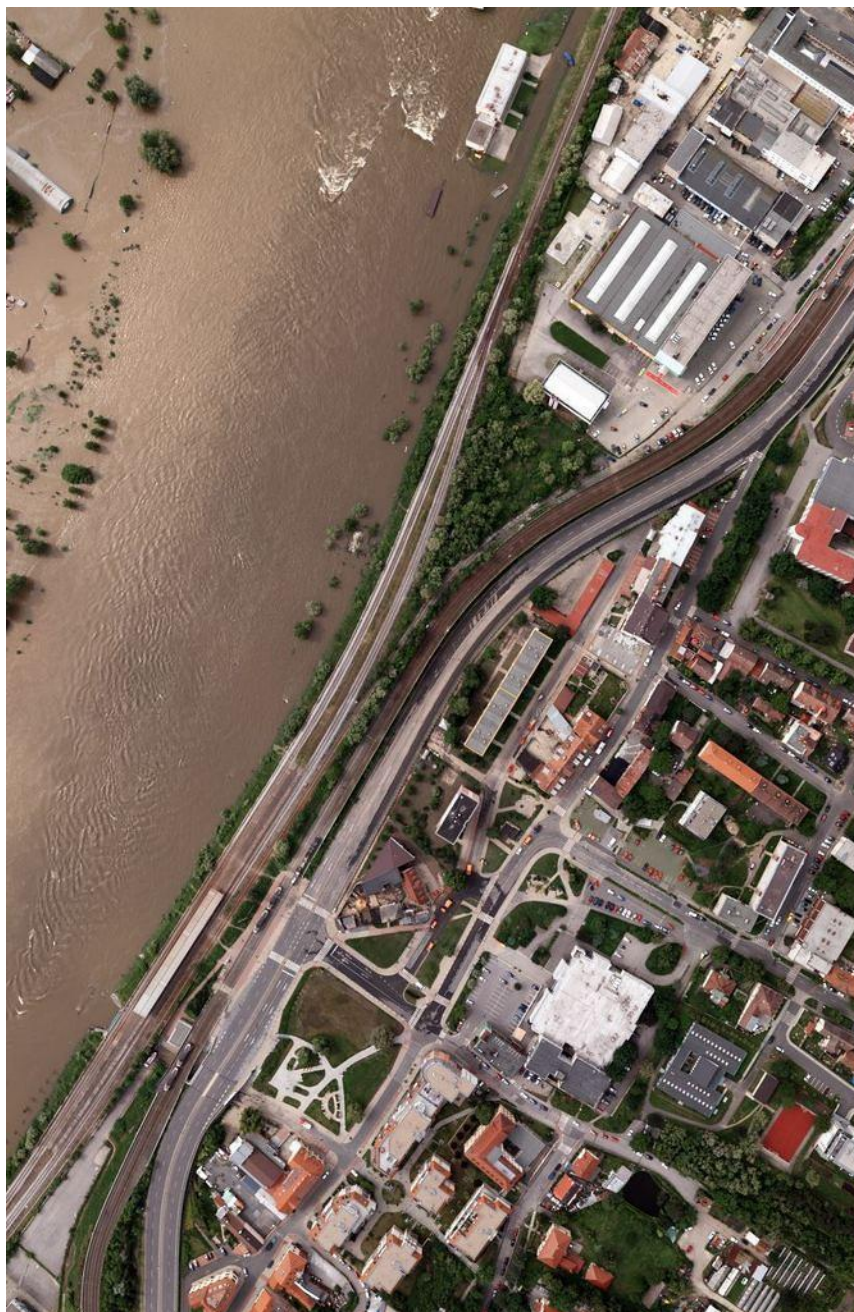
Příloha K – Městský úřad MČ Praha 12

Zdroj: www.praha12.cz

Příloha K – Snímky Modřan při záplavách 2013

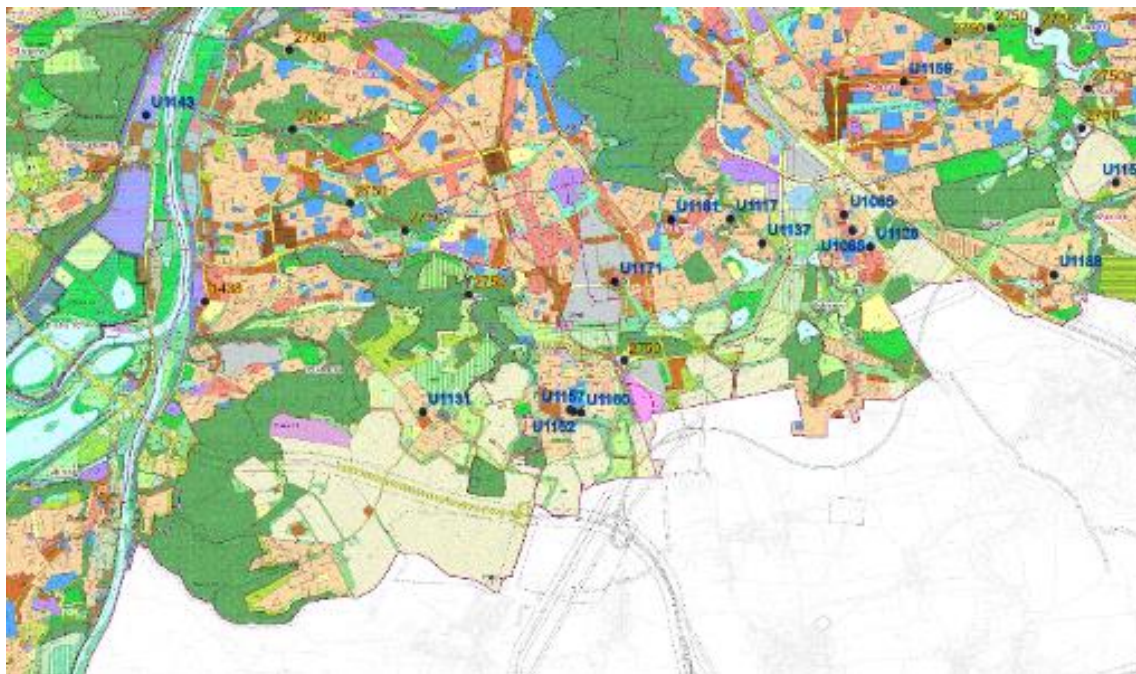
Zdroj: http://galerie.urm.cz/index.php/Povoden-2013/Praha_jih

Příloha L – Mapa územního plánu Prahy 12

Zdroj: <http://mpp.praha.eu/app/map/VykresyUP/>

Příloha M – Ortofomapa Prahy 12

Zdroj: Letecké snímky (ortofomapy) Archiv. *Praha.eu* [online]. 2013 [cit. 2014-01-29].

Dostupné z: <http://mpp.praha.eu/OrtofotoArchiv/>

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Martina Třešňáková

Obor: Management a marketing cestovního ruchu

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Rozvoj vybraného regionu Městská část Praha 12

Rok: 2013/2014

Počet stran textu bez příloh: 71

Celkový počet stran příloh: 14

Počet titulů českých použitých zdrojů: 24

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 100

Počet ostatních zdrojů: 0

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Václav Horčíčka PhD.